

KH/2009/CL/LAW/27
Phnom Penh, March 2009
Original: English

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Intangible
Cultural
Heritage

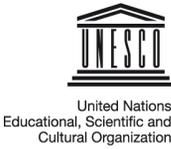
Culture and Development – Cambodia
Creative Industries Support Programme

អនុសញ្ញា

ស្តីពី

ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ

ឯកសារគ្រឹះ

អនុសញ្ញា
ស្តីពី
ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ

ឯកសារគ្រឹះ

អនុសញ្ញា

ស្តីពី

ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ

ឯកសារគ្រឹះ

ប្រែសម្រួលជាភាសាខ្មែរក្រៅរដ្ឋការពីច្បាប់ដើមជាភាសាអង់គ្លេស

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម.....	៦
អនុសញ្ញាស្តីពីការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី.....	១០
សេចក្តីណែនាំប្រតិបត្តិស្តីពីការអនុវត្តអនុសញ្ញាស្តីពីការអភិរក្ស.....	២៩

ជំពូកទី I: ការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី..... ៣០

១.១ ការចុះឈ្មោះចូលទៅក្នុងបញ្ជីអភិរក្សបន្ទាន់.....	៣០
១.២ ការចុះឈ្មោះចូលទៅក្នុងបញ្ជីតំណាង.....	៣៦
១.៣ ការដាក់បញ្ចូលបេតិកភណ្ឌដែលបានប្រកាសជាសាធារណៈថាជា “ស្នាដៃដងកនៃបេតិកភណ្ឌអរូបប័យមនុស្សជាតិ” ទៅក្នុងបញ្ជីតំណាង.....	៤០
១.៤ កម្មវិធីគម្រោង និងសកម្មភាពដែលឆ្លុះបញ្ចាំងយ៉ាងច្បាស់ពីគោលការណ៍ និងគោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ.....	៤៣

ជំពូកទី II: ជំនួយអន្តរជាតិ និង មូលនិធិបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី..... ៤៦

២.១ គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ធនធាននៃមូលនិធិ.....	៤៦
២.២ ជំនួយអន្តរជាតិ.....	៤៧

ជំពូកទី III: ការចូលរួមនៅក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញា..... ៥១

៣.១ ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ក្រុម និង បើសិនជាអាចចំពោះក្រុមផ្សេងទៀតដូចជាបុគ្គលអ្នកដំនើរ មជ្ឈមណ្ឌលឯកទេស និងវិទ្យាស្ថាន ស្រាវជ្រាវ.....	៥១
៣.៣ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា និង អនុសញ្ញា.....	៥៣

ជំពូកទី IV: ការធ្វើរបាយការណ៍ទៅគណៈកម្មាធិការ..... ៥៧

ទម្រង់សម្រាប់ការចុះបញ្ជី សំណើ និងការស្នើសុំ.....	៦១
មហាសន្និបាតរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាស្តីពីការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី.....	៧២
បញ្ញត្តិនៃនីតិវិធី	
គណៈកម្មាធិការអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី.....	៨២
បញ្ញត្តិនៃនីតិវិធី	
បទបញ្ញត្តិហិរញ្ញវត្ថុនៃគណនេយ្យពិសេសសម្រាប់បេតិកភណ្ឌអរូបី.....	៩៨
បែបបទគំរូនៃការធ្វើសច្ចាប័ន/ការទទួលយក/ការអនុម័ត/ការយល់ព្រម.....	១០៣

នៅខណៈដែលខ្ញុំបានឈានជើងចូលមកកាន់អង្គការយូណេស្កូនៅឆ្នាំ១៩៩៩ខ្ញុំបានចាត់ទុកការ អភិរក្ស បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយជាអាទិភាពមួយក្នុងចំណោមអាទិភាពទាំងឡាយរបស់អង្គការនេះ។ ជាការពិតណាស់ ខ្ញុំគិតថាវាជាកិច្ចការបន្ទាន់មួយក្នុងការចាត់វិធានការបែរក្បាលបេតិកភណ្ឌដែលជុយ ស្រួយងាយអន្តរាយ និងដែលកំពុងប្រឈមទៅនឹងការបាត់បង់ ហើយដែលរហូតមកដល់ពេលនោះមិន ទាន់ទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់បែរក្បាលគ្រប់គ្រាន់ពីអង្គការ យើងខ្ញុំទៅឡើយ។

វិធីសាស្ត្រពីររួមគ្នាត្រូវបានគេដួចផ្តើមបង្កើតឡើង។ ការប្រកាសជាសាធារណៈពីស្នាដៃដងកនៃបេតិ កភណ្ឌអរូបិយមនុស្សជាតិត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាវិធានការដំបូងនិងបន្ទាន់មួយក្នុងការលើកកម្ពស់ ការយល់ដឹងអំពីសារៈសំខាន់នៃការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌទាំងនេះ។ លើសពីនេះទៀត ដោយយល់ឃើញ ថាកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដែលមានស្រាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ និងធម្មជាតិចាំបាច់ត្រូវ ឱ្យមានការពង្រឹង និងគាំទ្របន្ថែមទៀតប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពតាមរយៈបញ្ញត្តិថ្មី។ ស្តីពីបេតិកភណ្ឌ វប្បធម៌អរូបិយ ទើបមហាសន្និបាតរបស់អង្គការ យូណេស្កូ នៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី ៣២ របស់ខ្លួននៅ ថ្ងៃទី ១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៣ បានអនុម័តអនុសញ្ញាមួយស្តីពីការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ។ ការអនុម័តអនុសញ្ញានេះគឺឈានមកដល់ចំណុចបញ្ចប់ដ៏ជោគជ័យនៃការខិតខំស្វែងរកសរុបរយៈពេល យ៉ាងយូររបស់អង្គការ នេះក្នុងការលើកកម្ពស់មុខងារ និងតម្លៃនៃការអនុវត្ត និងវិញ្ញត្តិវប្បធម៌ ក៏ដូចជា ចំពោះប្រាង្គប្រាសាទ និងទីតាំងប្រវត្តិសាស្ត្រនានា។

អស់រយៈពេលច្រើនឆ្នាំមកនេះ សហគមន៍អន្តរជាតិបានចាប់ផ្តើមយល់អំពីសារៈសំខាន់នៃអនុសញ្ញា
នេះតាមរយៈការធ្វើសច្ចាប័នទៅលើអនុសញ្ញានេះក្នុងរយៈពេលយ៉ាងឆាប់បំផុត ដែលមិនធ្លាប់មានពី
មុនមក។ តាមរយៈការចុះកិច្ចសន្យាជាផ្លូវការ រដ្ឋទាំងឡាយបានខិតខំប្រឹងប្រែងធានា ធ្វើការអភិរក្ស
បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយដែលមាននៅតាមទីកន្លែងរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងធ្វើអត្តសញ្ញាណ និងកំណត់បេតិ
កភណ្ឌដែលនៅរស់រានទាំងនេះដោយមានការចូលរួមពីសហគមន៍ ក្រុម និងអង្គការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាល
ដែលពាក់ព័ន្ធនានា។ ជាការពិតណាស់ អនុសញ្ញានេះបានបង្ហាញថាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយគឺជា
កម្លាំងជ័យសំខាន់នៃភាពចម្រុះនៃវប្បធម៌ និងការធានាដល់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយនិរន្តរភាព។ សហ
គមន៍នានា ជាពិសេសសហគមន៍និងក្រុមនៃជនជាតិដើមភាគតិច និងអាចជាបុគ្គលជង់ដែរ ដើរតួ
យ៉ាងសំខាន់ក្នុងការបង្កើត ការអភិរក្ស ការថែរក្សា និងការបង្កើតឡើងវិញនូវបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌
អរូបិយដែលធ្វើឱ្យមានការរីកចម្រើនដល់ភាពចម្រុះនៃវប្បធម៌ និងគំនិតច្នៃប្រឌិតរបស់មនុស្សជាតិ។

ទោះជាយ៉ាងនេះក៏ដោយ អនុសញ្ញានេះក៏បានលើកឡើងដែរថា ដំណើរនៃសកលការរូបនីយកម្ម និងបម្រើ
បំរុងសង្គម រួមជាមួយនឹងលក្ខខណ្ឌនានាដែលបានបង្កើតឡើងសម្រាប់ធ្វើការពិភាក្សា សារជាថ្មីក្នុង
ចំណោមសហគមន៍ទាំងឡាយ អាចនឹងធ្វើឱ្យមានការគំរាមកំហែងដល់ការធ្វើឱ្យហិនហោច និងការ
បាត់បង់នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ ជាពិសេសគឺបណ្តាលមកពីកង្វះធនធានសម្រាប់ធ្វើការអភិរក្ស
បេតិកភណ្ឌទាំងនេះ។ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយជួយដល់សហគមន៍ក្នុងការទប់ទល់ទៅនឹងឧបសគ្គ
នៃសកលការរូបនីយកម្ម មិនត្រឹមតែតាមរយៈការអភិរក្សនូវតម្លៃ និងការប្រតិបត្តិទានដែលកំណត់
ពីអត្តសញ្ញាណរបស់សហគមន៍ទាំងនោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងជួយលើកកម្ពស់ដល់ការគោរពទំនៀម
ទម្លាប់វប្បធម៌ដទៃ និងធ្វើឱ្យមានការយល់ដឹងពីវប្បធម៌រវាងគ្នានិងគ្នាទៅវិញទៅមក។ ទាំងវប្បធម៌
រូបិយ និងអរូបិយ បានផ្តល់ឱកាសពិសេសប្លែកពីគេមួយក្នុងការដោះស្រាយនិងរស់នៅរួមគ្នានៅក្នុង
សង្គមដែលមានគំនិតមតិផ្សេងៗ នៅខណៈដែលវប្បធម៌ទាំងនោះកំពុងធ្វើការកសាងភាពសុខដុម
សង្គមទាំងនៅថ្នាក់ ជាតិ និងអន្តរជាតិ។

អនុសញ្ញានេះបានចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ២០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៦ ហើយក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លីក្រោយមក
មហាសន្និបាតនៃរដ្ឋាភិបាលអនុសញ្ញានេះបានធ្វើការជួបប្រជុំគ្នា ដើម្បីរៀនរើសមាជិកភណៈ
កម្មាធិការអន្តររដ្ឋាភិបាល ដោយបានចាប់ផ្តើមធ្វើការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើអនុសញ្ញានេះ
នៅថ្នាក់អន្តរជាតិ។ នៅថ្ងៃ ទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨ ទំព័រសករាជថ្មីមួយបានចាប់ផ្តើមបើកឡើង
នៅក្នុងអនុសញ្ញាខ្លីតែមានអត្ថន័យគ្រប់គ្រាន់ ហើយមហាសន្និបាតក៏បានអនុម័តលើសេចក្តីណែនាំ

ប្រតិបត្តិការនេះរួចហើយដែរ។ សេចក្តីណែនាំនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយគណៈកម្មាធិការក្នុងកិច្ចប្រជុំបន្តនៃ៤លើក ដែលប្រារព្ធឡើងនៅរវាង ខែវិច្ឆិកាឆ្នាំ២០០៦ ដល់ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧។ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំទាំងនោះ គណៈកម្មាធិការបានលើកឡើងនូវទំនាក់ទំនងរវាងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ និងភាពចម្រុះគ្នាពីធម្មជាតិ ហើយបានបញ្ជាក់ថា ការចែករំលែក និងការផ្សព្វផ្សាយ នូវបេតិកភណ្ឌនេះជំរុញឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរវប្បធម៌គ្នា និងការយោគយល់រវាងគ្នានិងគ្នា ដោយបង្កើតបានជាទ្រព្យសម្បត្តិមួយសម្រាប់ធ្វើឱ្យមានភាពសុខដុមនិងសន្តិភាពរវាងមនុស្សជាតិទាំងឡាយ។

សេចក្តីណែនាំទាំងនេះបានបង្ហាញនូវលក្ខណវិនិច្ឆ័យ នីតិវិធី និងកាលវិភាគមួយចំនួនសម្រាប់ការដាក់បញ្ចូលបេតិកភណ្ឌអរូបិយទៅក្នុងបញ្ជីនៃអនុសញ្ញានេះ ការជ្រើសរើសកម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពនានាក្នុងការអភិរក្ស ការផ្តល់ជំនួយប្រឹក្សាទៅកាន់គណៈកម្មាធិការ ការផ្តល់ជំនួយអន្តរជាតិ ព្រមទាំងសម្រាប់ការធ្វើរបាយការណ៍របស់រដ្ឋនីមួយៗទៅកាន់គណៈកម្មាធិការ។ សេចក្តីណែនាំប្រតិបត្តិការនេះមិនទាន់បានផ្តល់ឱ្យរដ្ឋភាគីទាំងឡាយ នូវគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះនៅកំរិតថ្នាក់ជាតិទៅឡើយទេ។ ប៉ុន្តែវាពិតជាបានឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈសារៈសំខាន់ ដែលផ្តល់ដោយគណៈកម្មាធិការ និងមហាសន្និបាតក្នុងមាត្រាទី ១៥នៃអនុសញ្ញានេះ ដែលអំពាវនាវឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងទូលំទូលាយ និងជាវិជ្ជមាន និងយ៉ាងសកម្មក្នុងការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយរបស់សហគមន៍ ក្រុម និងអាចជាបុគ្គលដែលបានបង្កើតថែរក្សា និងផ្ទេរបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ទាំងនេះ។ ដូចដែលបានលើកឡើងដោយគណៈកម្មាធិការនៅក្នុងសម័យប្រជុំរបស់ខ្លួន សេចក្តីណែនាំទាំងនេះ គឺជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ ដូច្នេះ ហើយទើបវាត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់បំផុតពីអនុសញ្ញានេះ។

ការបោះពុម្ពផ្សាយលើកដំបូង នៃសេចក្តីណែនាំប្រតិបត្តិការនេះ ត្រូវធ្វើឱ្យការកែសំរួលឱ្យបានប្រសើរឡើងដោយផ្អែកទៅតាមតម្រូវការនៃរដ្ឋភាគី នៅពេលដែលធ្វើការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌរបស់ពួកគេ និងទៅតាមតម្រូវការនៃបទពិសោធន៍ ដែលទាមទារដោយគណៈកម្មាធិការក្នុងការណែនាំការអនុវត្តនៃអនុសញ្ញានេះ។ ទិដ្ឋភាពវិវឌ្ឍនៃសេចក្តីណែនាំនេះនឹងផ្តល់ឱ្យអនុសញ្ញានេះនូវភាពបត់បែនដ៏ចាំបាច់មួយទៅនឹងការប្រែប្រួល និងការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃពិភពលោក និងការវិវឌ្ឍជាដរាបនៃបេតិកភណ្ឌដែលនៅរស់រាន។

នៅខណៈពេលចាប់ផ្តើមសវនករសេចក្តីផ្តើមនៃសៀវភៅនេះឡើង មានរដ្ឋសមាជិករបស់អង្គការ
យូណេស្កូ រហូតដល់ជាង ១០០ ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ណ្ណមកលើអនុសញ្ញានេះ ហើយនឹងមានសមាជិកជា
ច្រើនផ្សេងទៀតដែលនឹងចូលរួមក្នុងពេលចាប់ខាងមុខនេះ។ រហូតមកដល់ពេលនេះវាទើបតែបាន
រយៈពេល ៥ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ បន្ទាប់ពីការអនុម័តលើអនុសញ្ញានេះ ប៉ុន្តែបេតិកភណ្ឌអរូបិយ និងការអភិរក្ស
ត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ជាថ្មីម្តងទៀតថាជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌របស់យើង ដោយវា
បានផ្តល់ឱ្យយើងនូវគំនិតនៃអត្តសញ្ញាណ និងភាពស្ថិតស្ថេរ។ ក្នុងនាមជាអគ្គនាយករបស់អង្គការ
យូណេស្កូ វាគឺបុព្វសិទ្ធិរបស់ខ្ញុំក្នុងការដឹកនាំការងារនេះឱ្យទទួលបានការទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិលើ
វិស័យអាទិភាពនេះ។ ខ្ញុំមានជំនឿចិត្តថាអនុសញ្ញានេះនឹងនៅតែបន្តផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ពីការបង្កើន
ការគាំទ្រពីរដ្ឋភាគីរបស់ខ្លួន ហើយពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃវានឹងកាន់តែទទួលបានជោគជ័យចំពោះគោល
បំណងរបស់ខ្លួនក្នុងការអភិរក្សភាពចម្រុះនៃបេតិកភណ្ឌដែលនៅរស់រានរបស់ពិភពលោក។

ហត្ថលេខា

Koichiro Matsuura
អគ្គនាយកអង្គការ យូណេស្កូ

អនុសញ្ញា

ស្តីពី

ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី

សន្និសីទទូទៅរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការអប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រ និង វប្បធម៌ដែល ហៅកាត់ថា អង្គការយូណេស្កូ បានប្រជុំនៅទីក្រុងបារីស ចាប់ពីថ្ងៃទី ២៩ ខែ កញ្ញា ដល់ថ្ងៃទី ១៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៣ នៃសម័យប្រជុំលើកទី ៣២

យោងលិខិតូបករណ៍អន្តរជាតិដែលមានស្រាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិមនុស្ស ជាពិសេសសេចក្តី ថ្លែងការណ៍ ជាសាកលអំពីសិទ្ធិមនុស្សនៅឆ្នាំ ១៩៤៨ កតិកាសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងវប្បធម៌ នាឆ្នាំ ១៩៦៦ ហើយនិងកតិកាសញ្ញាស្តីពីច្បាប់រដ្ឋប្បវេណី និងនយោបាយនាឆ្នាំ ១៩៦៦

ដោយឃើញនូវសារៈសំខាន់នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃវប្បធម៌ចម្រុះ និងជាការធានានូវកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ដូចបានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងអនុសាសន៍របស់អង្គការ យូណេស្កូស្តីពីការការពារវប្បធម៌ប្រពៃណី និងប្រជាជននាឆ្នាំ ១៩៨៩ នៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជា សាកលរបស់អង្គការយូណេស្កូពីភាពប្លែកគ្នារបស់វប្បធម៌នាឆ្នាំ ២០០១ ហើយនិងនៅក្នុងសេចក្តី ថ្លែងការណ៍នៅទីក្រុងអ៊ីសស្តង់ប៊ុលនាឆ្នាំ ២០០៣ ដែលត្រូវបានអនុម័ត នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំតុលាការលើកទី៣ របស់រដ្ឋមន្ត្រីវប្បធម៌នៃប្រទេសទាំងឡាយ

ដោយឃើញនូវទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមកយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ រវាងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ហើយ និងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌រូបីនិងធម្មជាតិ

ដោយទទួលស្គាល់ថាដំណើរការសាកលភារុបនីយកម្ម និងការប្រែប្រួលរបស់សង្គម ជាមួយ នឹងលក្ខខណ្ឌដែលបង្កើតឱ្យមានការពិគ្រោះគ្នាសារជាថ្មីរវាងសហគមន៍នានា ក៏ដូចជាពុករលួយនៃការ មិនចេះយោគយល់គ្នាដែលបានគំរាមកំហែងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរក្លាយជាគ្រោះខូចខាត ការបាត់បង់ និងការ បំផ្លិចបំផ្លាញទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ជាពិសេសដោយសារកង្វះខាតមធ្យោបាយសម្រាប់ការ ពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីទាំងនោះផង

ដោយចាប់អារម្មណ៍ដល់ឆន្ទៈជាសាកល និងការរួមគ្នាយកចិត្តទុកដាក់ដើម្បីការពារ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីរបស់មនុស្សជាតិ

ដោយទទួលស្គាល់ថាបណ្តាសហគមន៍ ជាពិសេសសហគមន៍ដទៃជាតិដើម ក្រុមមនុស្ស និង បុគ្គលនៅក្នុងករណីចាំបាច់ខ្លះមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការងារផលិត ការការពារ ការថែទាំ និងការ បង្កើតសារជាថ្មីនូវបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ព្រៀងឱ្យវប្បធម៌ច្រើនបែបកើនឡើងព្រមទាំងការច្នៃប្រឌិត របស់មនុស្សជន

ដោយកត់សម្គាល់នូវលទ្ធភាពធំធេងរបស់សកម្មភាព ដែលដឹកនាំដោយ អង្គការយូណេស្កូ ក្នុងការបង្កើតលិខិតូបករណ៍ដែលមានលក្ខណៈជាបទដ្ឋានសំដៅរក្សាការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ជា ពិសេសអនុសញ្ញាសម្រាប់ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ពិភពលោក និងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ធម្មជាតិ នាឆ្នាំ១៩៧២

ដោយកត់សម្គាល់ម្យ៉ាងទៀតថា រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះនៅមិនទាន់មានលិខិតូបករណ៍ ពហុភាគីដែលមានលក្ខណៈបង្ខំតបង្ខំណាមួយសម្រាប់ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនៅឡើយ

ដោយឃើញថាភិក្ខុព្រាហ្មញ្ញទាំងឡាយ អនុសាសន៍នានា និងសេចក្តីសម្រេចចិត្តអន្តរជាតិ ដែល កំពុងមានអត្ថិភាពស្តីពីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ និងបេតិកភណ្ឌធម្មជាតិដែលចាំបាច់ត្រូវតែធ្វើឱ្យកាន់ តែសម្បូរឡើង និងបំពេញបន្ថែមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព តាមមធ្យោបាយបន្ថែមបទប្បញ្ញត្តិថ្មីៗទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី

ដោយឃើញនូវភាពចាំបាច់ ដើម្បីទាក់ទាញឱ្យមានការចាប់អារម្មណ៍បន្ថែមទៀត ជាពិសេស ក្នុងចំណោមមនុស្សជំនាន់ក្រោយទៅលើសារៈសំខាន់នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនិងការពារ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីទាំងនោះ

ដោយឃើញថាសហគមន៍អន្តរជាតិត្រូវតែរួមចំណែកជាមួយរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ដើម្បី ការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ទាំងនោះ ដោយឈរលើស្មារតីសហប្រតិបត្តិការ និងការជួយគ្នាទៅវិញ ទៅមក

ដោយរំលឹកដល់កម្មវិធីរបស់អង្គការយូណេស្កូ ស្តីពីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ជាពិសេសគឺ ការប្រកាសអំពីស្នាដៃឯកនៃបេតិកភណ្ឌសំដី និងអរូបីរបស់មនុស្សជាតិ

ដោយឃើញនូវតួនាទីមិនអាចកាត់ថ្លៃបានរបស់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ដូចជាកត្តា សម្រាប់ធ្វើឱ្យមនុស្សគ្រប់រូបខិតខំចូលដិតគ្នា និងផ្លាស់ប្តូរ និងការយោគយល់គ្នារវាងមនុស្សជាតិ អនុម័តអនុសញ្ញានេះនៅថ្ងៃទី ១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៣ ។

**ជំពូកទី១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ**

មាត្រា១.- គោលបំណងរបស់អនុសញ្ញា

គោលបំណងរបស់អនុសញ្ញានេះគឺ :

ក-ការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី

ខ-គោរពចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីរបស់សហគមន៍ ក្រុមមនុស្ស និងបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ

គ-ទាក់ទាញឱ្យមានការចាប់អារម្មណ៍ក្នុងកម្រិតនៅនឹងកន្លែង កម្រិតជាតិ និងកម្រិតអន្តរជាតិ ចំពោះសារៈសំខាន់នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ហើយការចូលរួមវាយតម្លៃលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនោះ

ឃ-កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងជំនួយអន្តរជាតិ ។

មាត្រា២.- និយមន័យ

សម្រាប់អនុសញ្ញានេះ :

១.ពាក្យ "បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី" មានន័យថា ការប្រតិបត្តិ ការសម្តែង ការនិយាយ ចំណេះដឹង ចំណេះធ្វើ ព្រមទាំងឧបករណ៍វត្ថុ វត្ថុដែលមានប្រភពសិប្បនិម្មិត និងលំហវប្បធម៌ បញ្ចូលគ្នា ដែលសហគមន៍ ក្រុមមនុស្ស និងក្នុងករណីខ្លះ បុគ្គលទទួលស្គាល់ថាជាផ្នែកមួយនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌របស់ពួកគេ ។ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនេះត្រូវបានបន្តរវាងជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយ ហើយដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងវិញ ជាអចិន្ត្រៃយ៍ដោយសហគមន៍និងក្រុមមនុស្សរដ្ឋក៏ដោយនិងបរិស្ថានដែលគេរស់នៅ ទៅនឹងអន្តរកម្មរបស់ពួកគេជាមួយនឹងធម្មជាតិ ព្រមទាំងជាមួយនឹងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ពួកគេហើយបានផ្ទេរនូវមរោសព្យោគនៃអត្តសញ្ញាណ និងនិរន្តរភាពសម្រាប់រួមចំណែកក្នុងការជំរុញឱ្យមានការគោរពវប្បធម៌ប្លែកៗគ្នា និងភាពចេះបង្កើតថ្មីរបស់មនុស្ស ។ ក្នុងអនុសញ្ញានេះ អាចចាត់ទុកវាជាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី គឺរបស់ដែលសមស្របជាមួយនឹងលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិកំពុងអត្ថិភាពទាក់ទងជាមួយនិងសិទ្ធិមនុស្សជាធរមាន ក៏ដូចជាការតម្រូវឱ្យមានការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងរវាងសហគមន៍ រវាងក្រុមមនុស្ស បុគ្គល និងការអភិវឌ្ឍ ប្រកបដោយចីរភាព ។

២.ពាក្យ "បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី" តាមនិយមន័យក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើត្រូវបានស្តែងឡើងជាពិសេសនៅក្នុងវិស័យដូចខាងក្រោម :

ក-ប្រពៃណីនិងសិដ្ឋនិយាយ រួមមាន ភាសា ជាយាននៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី

ខ-សិល្បៈទស្សនីយភាព

គ-ការប្រតិបត្តិសង្គម សាសនា និងប្រវត្តិការណ៍សម្រាប់ពិធីបុណ្យ

ឃ. ចំណេះដឹង និងការប្រតិបត្តិស្តីអំពីធម្មជាតិ និងសាកលលោក

ង. ចំណេះធ្វើជំនាញជាមួយនឹងសិប្បកម្មប្រពៃណី ។

៣. ពាក្យ "ការពារ" មានន័យថា វិធានការសំដៅធានាភាពគង់វង្សនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី រួមទាំង ការឱ្យអត្តសញ្ញាណ ការទុកឯកសារ ការស្រាវជ្រាវ ការថែរក្សាការពារ ការលើកតម្កើង ការធ្វើឱ្យមាន តម្លៃ ការផ្ទេរបន្ត ជាពិសេសតាមរយៈការអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធ និងក្រៅប្រព័ន្ធ ក៏ដូចជាការធ្វើឱ្យមានជីវិត ឡើងវិញនូវទិដ្ឋភាពនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ទាំងនោះ ។

៤. ពាក្យ "រដ្ឋភាគី" គឺជារដ្ឋទាំងឡាយដែលជំនួសគ្នាជាមួយអនុសញ្ញានេះ ហើយរដ្ឋទាំងនោះធ្វើឱ្យ អនុសញ្ញានេះចូលជាធរមាន ។

៥. អនុសញ្ញានេះអនុវត្តស្របតាមគោលការណ៍ផ្លាស់ប្តូរជាចាំបាច់ *mutatis mutandis* នៅលើ ទឹកដីតាមខ្លឹមសារមាត្រា ៣៣ ដែលក្លាយជាការកែប្រែនៃអនុសញ្ញា សមស្របតាម លក្ខខណ្ឌដូចបានបញ្ជាក់ នៅក្នុងមាត្រានេះ ។ ក្នុងករណីនេះពាក្យថា រដ្ឋភាគី មានន័យថាទឹកដី ទាំងនោះដូចគ្នា ។

មាត្រា ៣. ទំនាក់ទំនងជាមួយលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិផ្សេងទៀត

ប្រការដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះហើយមិនអាចបកស្រាយបាន :

ក. ការធ្វើឱ្យខូចខាតដល់លក្ខន្តិកៈ ឬការបន្ថយនូវកម្រិតនៃការការពារទ្រព្យដែលត្រូវបាន ប្រកាសថាជាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ពិភពលោកនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃអនុសញ្ញាឆ្នាំ ១៩៧២ ស្តីពី ការការ ពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ពិភពលោក និងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ធម្មជាតិដែលនៅក្នុងនោះកត្តាមួយនៃ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីមានការទាក់ទងដោយផ្ទាល់ ឬ

ខ. ការផ្តល់សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចឱ្យរដ្ឋមួយភាគីនូវអ្វីដែលលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិបានកំណត់ ទាក់ទងជាមួយសិទ្ធិលើកម្មសិទ្ធិបញ្ញា ឬទាក់ទងជាមួយការប្រើប្រាស់ប្រភពធនធានខាងជីវសាស្ត្រ និង បរិស្ថានដែលរដ្ឋទាំងនោះជាកាតិ ។

ជំពូកទី២

អង្គការរបស់អនុសញ្ញា

មាត្រា ៤. មហាសន្និបាតរបស់រដ្ឋភាគី

១. ត្រូវបានបង្កើតមហាសន្និបាតរបស់រដ្ឋភាគីហៅថា "មហាសន្និបាត" ។ មហាសន្និបាតនេះគឺជា អង្គការ អធិបតេយ្យរបស់អនុសញ្ញានេះ ។

២.មហាសន្និបាតត្រូវបើកអង្គប្រជុំសាមញ្ញរៀងរាល់២ឆ្នាំម្តង ។ មហាសន្និបាតនេះអាចបើកអង្គប្រជុំវិសាមញ្ញនៅពេលដែលមហាសន្និបាតសម្រេច ឬក៏តាមការស្នើសុំរបស់គណៈកម្មាធិការ អន្តររដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ឬយ៉ាងហោចណាស់មានសំឡេងតាមការ ស្នើសុំពីចំនួន ១ភាគ៣យ៉ាងតិចនៃរដ្ឋភាគី។

៣.មហាសន្និបាតអនុម័តបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៥.- គណៈកម្មាធិការអន្តររដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី

១.ត្រូវបានបង្កើតគណៈកម្មាធិការអន្តររដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីមួយនៅជាមួយអង្គការយូណេស្កូ នេះហៅថា " គណៈកម្មាធិការ " ។ សមាសភាពគណៈកម្មាធិការនេះមានតំណាងមកពី១៨រដ្ឋភាគីដែលជ្រើសតាំងឡើងដោយមហាសន្និបាតនៃរដ្ឋភាគី បន្ទាប់ពីអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមានស្របតាមមាត្រា ៣៤ ។

២.ចំនួនរដ្ឋសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការនេះអាចឡើងទៅដល់ចំនួន ២៤ នៅពេលដែលចំនួនរដ្ឋភាគីទាំងអស់របស់អនុសញ្ញានេះកើនឡើងដល់ចំនួន ៥០ ។

មាត្រា ៦.- ការបោះឆ្នោត និងអាណត្តិរបស់រដ្ឋសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការ

១.ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងរដ្ឋសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការ ត្រូវគោរពតាមគោលការណ៍បែងចែកភូមិសាស្ត្រ និងការផ្លាស់វេនគ្នាដោយសមធម៌។

២.រដ្ឋសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការ ត្រូវបានជ្រើសតាំងឡើងសម្រាប់អាណត្តិ៤ឆ្នាំដោយរដ្ឋភាគីរបស់អនុសញ្ញានៅក្នុងមហាសន្និបាត។

៣.ជានិច្ចកាល អាណត្តិរបស់ចំនួនពាក់កណ្តាលរដ្ឋសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងនៅក្នុងការបោះឆ្នោតលើកទី១ ត្រូវបានកម្រិតត្រឹម ២ឆ្នាំ ។ រដ្ឋទាំងនោះត្រូវបានបាត់តាំងតាមការចាប់ឆ្នោតនៅក្នុងឱកាសបោះឆ្នោតលើកទី១នោះ ។

៤.រៀងរាល់រយៈពេល២ឆ្នាំ មហាសន្និបាតត្រូវរៀបចំផ្លាស់ប្តូរជាថ្មីនូវរដ្ឋសមាជិកចំនួនពាក់កណ្តាលនៃគណៈកម្មាធិការ ។

៥.មហាសន្និបាតបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងរដ្ឋសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការ ទៅតាមចំនួនដទៃទៀតចាំបាច់សម្រាប់បំពេញតំណែងដែលនៅទំនេរ ។

៦.រដ្ឋសមាជិកមួយរបស់គណៈកម្មាធិការអាចត្រូវបានជ្រើសតាំង សម្រាប់រយៈពេល២អាណត្តិជាប់ៗគ្នា។

៧. រដ្ឋសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការជ្រើសរើសអ្នកមានជំនាញដើម្បីដាក់ណាងនៅក្នុងវិស័យផ្សេងៗ
នៃ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី។

មាត្រា ៧... មុខងាររបស់គណៈកម្មាធិការ

ដោយរៀបចំពេលវេលាដល់ការកិច្ចដទៃទៀត ដែលបច្ចុប្បន្នអនុសញ្ញាបានប្រគល់មុខងារឱ្យ
គណៈកម្មាធិការមានដូចតទៅ៖

ក. បំផុសគោលដៅរបស់អនុសញ្ញា លើកទឹកចិត្ត និងធានាការតាមដានដំណើរការអនុវត្ត
អនុសញ្ញានេះ

ខ. ផ្តល់យោបល់ចំពោះប្រតិបត្តិការល្អ និងបង្កើតជាអនុសាសន៍លើវិធានការនានាដើម្បី
ការពារ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី

គ. រៀបចំនិងដាក់ជូនមហាសន្និបាតអនុម័តនូវគម្រោងផែនការសម្រាប់ការប្រើប្រាស់
ប្រភពមូលនិធិស្របតាមមាត្រា ២៥

ឃ. ខិតខំរកមធ្យោបាយដើម្បីបង្កើនធនធាន និងចាត់វិធានការសមស្របទាំងឡាយដើម្បី
សម្រេចគោលដៅនេះស្របតាមមាត្រា ២៥

ង. រៀបចំនិងដាក់ជូនមហាសន្និបាតអនុម័តនូវការណែនាំប្រតិបត្តិទាំងឡាយសម្រាប់
ដំណើរការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ

ច. ពិនិត្យ ដោយផ្អែកលើមាត្រា ២៩ នូវរបាយការណ៍ដែលរដ្ឋភាគីបានផ្ញើមក ហើយនិង
សង្ខេបរបាយការណ៍ទាំងនោះ ដាក់ជូនមហាសន្និបាត

ឆ. ពិនិត្យរាល់សំណើដែលរដ្ឋភាគីទាំងអស់ស្នើសុំ ហើយសម្រេចអនុលោមតាម
គោលការណ៍សក្យានុម័តនៃការជ្រើសរើស ហើយដែលបានទទួលការយល់ព្រមពីមហាសន្និបាត ៖

១. ចុះក្នុងបញ្ជី និងសេចក្តីស្នើដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៦. ១៧ និង ១៨

២. ផ្តល់ជំនួយឧបត្ថម្ភអន្តរជាតិស្របតាមមាត្រា ២២។

មាត្រា ៨... របៀបធ្វើការរបស់គណៈកម្មាធិការ

១. គណៈកម្មាធិការទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខមហាសន្និបាត ។ គណៈកម្មាធិការត្រូវរាយការណ៍ជូន
មហាសន្និបាតនូវរាល់សកម្មភាពនិងការសម្រេចរបស់ខ្លួន។

២. គណៈកម្មាធិការអនុម័តបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួនដោយសំឡេង ២ភាគ៣ នៃចំនួនសមាជិករបស់
ខ្លួន។

៣. គណៈកម្មាធិការអាចបង្កើតជាបណ្តោះអាសន្ននូវអង្គការពិគ្រោះយោបល់អាដហុក " Ad hoc " ចំពោះកិច្ចការ ដែលខ្លួនយល់ឃើញថាចាំបាច់ សម្រាប់ការបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ។

៤. គណៈកម្មាធិការអាចអញ្ជើញអង្គការសាធារណៈដទៃទៀត បូកជនក៏ដូចជារូបវន្តបុគ្គលដែលមានសមត្ថភាព ហើយត្រូវបានគេទទួលស្គាល់នៅក្នុងវិស័យនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ឱ្យចូលរួមប្រជុំ ជាមួយដើម្បីសុំយោបល់ចំពោះបញ្ហាពិសេសដោយឡែកនានា ។

មាត្រា ៩.- ការតែងតាំងអង្គការពិគ្រោះយោបល់

១. គណៈកម្មាធិការស្នើទៅមហាសន្និបាត សុំតែងតាំងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានាដែលមានសមត្ថភាពហើយគេទទួលស្គាល់ នៅក្នុងវិស័យនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី អង្គការទាំងនោះមានមុខងារ ជាអ្នកផ្តល់យោបល់ដល់គណៈកម្មាធិការ ។

២. គណៈកម្មាធិការស្នើទៅមហាសន្និបាតអំពីលក្ខខណ្ឌ និងបែបបទនៃការតែងតាំងអង្គការខាងលើនេះ ។

មាត្រា ១០.- អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន

១. គណៈកម្មាធិការមាន អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃអង្គការយូណេស្កូជួយធ្វើការ ។

២. អគ្គលេខាធិការដ្ឋានត្រៀមរៀបចំឯកសាររបស់មហាសន្និបាតនិងរបស់គណៈកម្មាធិការក៏ដូចជាធ្វើសេចក្តីប្រាស្រ័យបញ្ជីនៃការប្រជុំទាំងឡាយ និងធានាការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចនៃការប្រជុំទាំងនោះ ។

ជំពូកទី ៣

ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនៅក្នុងកម្រិតថ្នាក់ជាតិ

មាត្រា ១១.- តួនាទីរបស់រដ្ឋភាគី

តួនាទីនេះគឺជាប្រសិទ្ធភាពនីមួយៗ :

ក. ចាត់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីពង្រឹងនឹងធានាការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ដែលមាននៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន

ខ. នៅក្នុងចំណោម វិធានការការពារទាំងឡាយ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២ កថាខ័ណ្ឌទី៣ រដ្ឋភាគីត្រូវកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងកំណត់កត្តាជុំទាំងឡាយនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ដែលមាននៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ដោយមានការចូលរួមពីសហគមន៍ ក្រុមមនុស្ស និង អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលមានការពាក់ព័ន្ធជ្នាល។

មាត្រា ១២.- បញ្ជីសារពើភណ្ឌ

១.ដើម្បីធានាឱ្យមានការកំណត់អត្តសញ្ញាណសម្រាប់ការការពារនេះ រដ្ឋភាគីនីមួយៗ ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពផ្ទាល់របស់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី នោះ ត្រូវធ្វើបញ្ជីសារពើភណ្ឌមួយ ឬច្រើននៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីដែលមាននៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ។ ត្រូវធ្វើបញ្ជីសារពើភណ្ឌទាំងនោះជាប្រចាំ ។

២.នៅពេលដែលរដ្ឋភាគីនីមួយៗផ្ញើរបាយការណ៍របស់ខ្លួនតាមពេលកំណត់ទៅជូនគណៈកម្មាធិការស្របតាមមាត្រា២៩ រដ្ឋភាគីទាំងនោះត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានពិតប្រាកដទាក់ទងទៅនឹងបញ្ជីសារពើភណ្ឌទាំងនោះ ។

មាត្រា ១៣.- វិធានការសម្រាប់ការការពារផ្សេងទៀត

ដើម្បីធានាការការពារ ការអភិវឌ្ឍ និងការឱ្យមានតម្លៃចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវខិតខំ :

- ក. អនុម័តនយោបាយជាទូទៅមួយសម្រាប់ធ្វើឱ្យមានតម្លៃនូវតួនាទីរបស់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនោះ នៅក្នុងសង្គមនិងបញ្ចូលការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌នោះទៅក្នុងកម្មវិធីនៃផែនការកម្ម ។
- ខ. ចាត់តាំង ឬបង្កើតស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចមួយ ឬច្រើន ដើម្បីការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ដែលមាននៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ។
- គ. លើកទឹកចិត្តការសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស និង សិល្បសាស្ត្រ ក៏ដូចជាការស្រាវជ្រាវវិធីសាស្ត្រទាំងឡាយ សំដៅការពារដោយមានប្រសិទ្ធភាពនូវបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីទាំងនោះ ជាពិសេសគឺចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីដែលកំពុងរងគ្រោះនាពេលចំពោះមុខគ្រោះថ្នាក់ ។
- ឃ. អនុម័តវិធានការគតិយុត្ត បច្ចេកទេស រដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុសមស្របសំដៅ :

១.ជំរុញការបង្កើតថ្មី ឬពង្រឹងស្ថាប័នបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកគ្រប់គ្រងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ហើយនិងការផ្តល់នូវបេតិកភណ្ឌទាំងនោះ តាមរយៈវេទិកានិងលំហដើម្បីសំដែងបង្ហាញ ឬការនិយាយអំពី បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ទាំងនោះ ។

២.ធានាការបញ្ចូលទៅក្នុងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ដោយគោរពតាមការប្រតិបត្តិតាមទំនៀមទម្លាប់ដែលគ្រប់គ្រងការរួមបញ្ចូលជាមួយទិដ្ឋភាពដោយឡែកនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ទាំងនោះ ។

៣.បង្កើតស្ថាប័នគម្កល់ឯកសារនានាខាងផ្នែកបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី និងផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់ទំនាក់ទំនងជាមួយស្ថាប័នទាំងនោះ ។

មាត្រា ១៤. ការអប់រំ ការបំផុសចំណាប់អារម្មណ៍ និងការបង្កើនសមត្ថភាព

តាមមធ្យោបាយសមស្រប រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវខិតខំ :

ក. ធានាឱ្យមានការទទួលស្គាល់ ការគោរព និងការធ្វើឱ្យមានតម្លៃនូវបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី នៅក្នុងសង្គម ជាពិសេសដោយសារ :

១. កម្មវិធីអប់រំ បំផុសឱ្យមានចំណាប់អារម្មណ៍ និងកម្មវិធីជំរុញជ្រាបព័ត៌មាន ចំពោះសាធារណជនពិសេសគឺយុវជន ។

២. កម្មវិធីអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលដោយឡែកនៅក្នុងសហគមន៍ និងក្រុមមនុស្សដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ។

៣. ធ្វើសកម្មភាពពង្រឹងសមត្ថភាពខាងផ្នែកការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ជាពិសេសគឺការគ្រប់គ្រង និងការស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ ។

៤. ផ្តល់ចំណេះដឹងតាមមធ្យោបាយក្រៅផ្លូវការ ។

ខ. ជូនដំណឹងជាប្រចាំដល់សាធារណជនអំពីការគំរាមកំហែងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ទាំងនេះក៏ដូចជាធ្វើសកម្មភាពទាំងឡាយ ឈានទៅអនុវត្តតាមអនុសញ្ញានេះ ។

គ. ជំរុញការអប់រំ អំពីការការពារលំហូរធម្មជាតិ និងទីកន្លែងអនុស្សាវរីយ៍ដែលអត្ថិភាពរបស់វា គឺជាប្រការ ចាំបាច់សម្រាប់និយាយអំពីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីទាំងនោះ ។

មាត្រា ១៥. ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ ក្រុមមនុស្ស និង បុគ្គល

នៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃសកម្មភាពការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនេះ រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវខិតខំធានាឱ្យមានការចូលរួមដ៏ទូលំទូលាយរបស់សហគមន៍ ពីក្រុមមនុស្ស ហើយពីបុគ្គលជាយថាហេតុ ដែលបានបង្កើត ថែទាំ និងផ្តល់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីទាំងនោះ ព្រមទាំងបញ្ចូលពួកគេឱ្យចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងសកម្មភាពគ្រប់គ្រង បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនោះ ។

ជំពូកទី ៤

ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនៅក្នុងកម្រិតអន្តរជាតិ

មាត្រា ១៦. បញ្ជីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីរបស់មនុស្សជាតិ

១. ដើម្បីធានាឱ្យមានការមើលឃើញកាន់តែច្បាស់ថែមទៀតអំពីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី និងដើម្បីធ្វើឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមទៀត លើសារៈសំខាន់របស់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ទាំងនោះ ហើយនឹងដើម្បីជួយឱ្យមានការ សន្តានទាំងឡាយនៅក្នុងស្មារតីគោរពដល់វប្បធម៌ចម្រុះ គណៈកម្មាធិការត្រូវបង្កើត ធ្វើជាប្រចាំ ព្រមទាំងបោះពុម្ពផ្សាយ នូវបញ្ជីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី របស់មនុស្សជាតិមួយតាមការស្នើរបស់រដ្ឋភាគី ។

២.គណៈកម្មាធិការត្រូវចង់ក្រុងហើយដាក់ជូនសុំការអនុម័តនូវលក្ខខណ្ឌចម្បងសម្រាប់ការបង្កើត ការធ្វើជាប្រចាំនិង បោះពុម្ពផ្សាយនូវបញ្ជីតំណាងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីរបស់មនុស្សជាតិនេះ ។

មាត្រា ១៧._ បញ្ជីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ចាំបាច់សម្រាប់ទទួលការការពារជាបន្ទាន់

១.ដើម្បីចាត់វិធានការការពារឱ្យបានសមស្រប គណៈកម្មាធិការត្រូវធ្វើជាប្រចាំនិងបោះពុម្ពផ្សាយនូវបញ្ជីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ដែលត្រូវទទួលការការពារជាបន្ទាន់ ហើយត្រូវចុះបញ្ជីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីទាំងនោះតាមសំណើរបស់រដ្ឋភាគីសាមី ។

២.គណៈកម្មាធិការចង់ក្រុងលក្ខខណ្ឌចម្បង ហើយដាក់ជូនសុំការអនុម័តរបស់មហាសន្និបាត សម្រាប់ការធ្វើជាប្រចាំ និងការបោះពុម្ពផ្សាយនូវបញ្ជីទាំងនេះ ។

៣.នៅក្នុងករណីបន្ទាន់បំផុតដែលលក្ខខណ្ឌសក្យានុម័តត្រូវបានទទួលការយល់ព្រមពីមហាសន្និបាតតាមសំណើរបស់គណៈកម្មាធិការ នោះគណៈកម្មាធិការត្រូវចុះឈ្មោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌នោះនៅក្នុងបញ្ជីដូចបានរៀបរាប់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយរដ្ឋភាគីសាមីដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ១៨._ កម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពក្នុងការការពារ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី

១.ឈរលើមូលដ្ឋាននៃសំណើរបស់រដ្ឋភាគី និងអនុលោមទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់ដោយ គណៈកម្មាធិការ និងអនុម័តដោយមហាសន្និបាត នោះគណៈកម្មាធិការត្រូវជ្រើសរើសក្នុងរយៈពេលដាក់កំណត់និងជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធី គម្រោងនិងសកម្មភាពមានលក្ខណៈជាតិ អនុតំបន់ ឬថ្នាក់តំបន់ក្នុងការការពារ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីទាំងនោះ ដែលគណៈកម្មាធិការបានប្រមាណថាសមស្របបំផុតទៅនឹងគោលការណ៍ និង គោលដៅរបស់អនុសញ្ញា និងដោយនាំរក្សាតម្រូវការជាពិសេសរបស់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។

២.ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះគណៈកម្មាធិការទទួល ពិនិត្យ និងអនុម័តលើសំណើសុំជំនួយឧបត្ថម្ភជាអន្តរជាតិ ដែលរដ្ឋភាគីបានផ្តួចផ្តើមដើម្បីកាត់តែងសំណើទាំងនោះ ។

៣.គណៈកម្មាធិការជួយដំណើរការអនុវត្តកម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពទាំងនោះ ដោយធ្វើការផ្សព្វផ្សាយនូវការប្រតិបត្តិវិធីស្រាវជ្រាវតាមបែបបទដែលគណៈកម្មាធិការជាអ្នកកំណត់ ។

ជំពូកទី៥

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងជំនួយអន្តរជាតិ

មាត្រា ១៩._ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ

១. ដើម្បីសម្រេចគោលដៅរបស់អនុសញ្ញានេះ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ រួមមានការផ្លាស់ប្តូរ ព័ត៌មាននិងបទពិសោធន៍ ការផ្តួចផ្តើមគំនិតរួម ព្រមទាំងការបង្កើតឱ្យមានយន្តការ ជាអ្នកផ្តល់ជំនួយទៅ ឱ្យរដ្ឋភាគីដើម្បីជួយដល់ការខិតខំការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីរបស់រដ្ឋភាគីនោះ ។

២. ដោយមិនឱ្យប៉ះពាល់ដល់បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ជាតិ និងប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិព្រមទាំងការប្រតិបត្តិតាម ទំនៀមទម្លាប់របស់ខ្លួននោះ រដ្ឋភាគីទទួលស្គាល់ថាការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី គឺដើម្បីជា ផលប្រយោជន៍ទូទៅរបស់មនុស្សជាតិ ហើយសុខចិត្តធ្វើសហប្រតិបត្តិការកម្រិតទ្វេភាគី កម្រិត អនុតំបន់ កម្រិតតំបន់ និងថ្នាក់អន្តរជាតិ ។

មាត្រា ២០. - គោលដៅរបស់ជំនួយអន្តរជាតិ

ជំនួយអន្តរជាតិអាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យសម្រាប់គោលដៅដូចខាងក្រោម :

ក. ការការពារបេតិកភណ្ឌដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ដែលទាមទារឱ្យ មានការការពារជាបន្តាន់

ខ. ការរៀបចំបញ្ជីសារពើភណ្ឌតាមមាត្រា ១១ និង ១២

គ. ការគាំទ្រដល់កម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាព ដែលដឹកនាំនៅថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់អនុតំបន់ និងថ្នាក់តំបន់ គឺជាគោលដៅនៃការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីទាំងនោះ

ឃ. គោលដៅផ្សេងទៀតរបស់គណៈកម្មាធិការយល់ឃើញថាចាំបាច់ ។

មាត្រា ២១. រូបភាពនៃជំនួយអន្តរជាតិ

ជំនួយដែលគណៈកម្មាធិការផ្តល់ទៅឱ្យរដ្ឋភាគី ត្រូវកំណត់ដោយសេចក្តីណែនាំប្រតិបត្តិដូច មានចែងក្នុងមាត្រា ៧ និងតាមការព្រមព្រៀងដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៤ ហើយអាចមានរូបភាពដូច ខាងក្រោម :

ក. ការសិក្សាអំពីទិដ្ឋភាពនានានៃការការពារ

ខ. ការផ្តល់អ្នកជំនាញការ និងអ្នកហ្វឹកហាត់

គ. ការបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកទាំងអស់ដែលចាំបាច់

ឃ. ការរៀបរៀងបណ្តាវិធានការច្បាប់ និងវិធានការដទៃទៀត

ង. ការបង្កើតនិងការធ្វើអាជីវកម្មផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ

ច. ការផ្តល់ឱ្យនូវគ្រឿងបរិក្ខារ និងចំណេះធ្វើ

ឆ. រូបភាពដទៃទៀតនៃជំនួយខាងហិរញ្ញវត្ថុ និងបច្ចេកទេសរួមទាំងការផ្តល់អំណោយ និងប្រាក់កម្ចីដោយយកត្រាការប្រាក់ទាបបំផុតនៅក្នុងករណីចាំបាច់ ។

មាត្រា ២២._ លក្ខខណ្ឌនៃជំនួយអន្តរជាតិ

១.គណៈកម្មាធិការត្រូវបង្កើតនីតិវិធីសម្រាប់ពិនិត្យសំណើសុំជំនួយអន្តរជាតិ ហើយត្រូវបញ្ជាក់ច្បាស់ តើព័ត៌មានអ្វីដែលត្រូវបញ្ជូលនៅក្នុងសំណើទាំងនោះ ដូចជាមធ្យោបាយដែលបានគិតគូរ អន្តរាគមន៍ ជាចាំបាច់ហើយនិងការប៉ាន់ប្រមាណអំពីតម្លៃ។

២.ក្នុងករណីបន្ទាន់ គណៈកម្មាធិការត្រូវពិនិត្យសំណើសុំជំនួយជាអាទិភាព។

៣.ដើម្បីឈានដល់ការសម្រេចសេចក្តី គណៈកម្មាធិការត្រូវធ្វើការសិក្សានិងធ្វើការពិគ្រោះគ្នាតាមការ ចាំបាច់។

មាត្រា ២៣._ សំណើសុំជំនួយអន្តរជាតិ

១.រដ្ឋភាគីនីមួយៗអាចផ្ញើសំណើសុំជំនួយអន្តរជាតិទៅគណៈកម្មាធិការ សម្រាប់ការការពារ បេតិកភណ្ឌ វប្បធម៌អរូបីដែលមាននៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន។

២.សំណើបែបនេះក៏អាចដាក់ជូនរួមគ្នាដោយរដ្ឋភាគីពីរ ឬច្រើនក៏បានដែរ។

៣.សំណើសុំនេះត្រូវបញ្ជូលទាំងព័ត៌មានដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា២២ កថាខណ្ឌទី១ដោយភ្ជាប់ ជាមួយនូវឯកសារចាំបាច់។

មាត្រា ២៤._ តួនាទីរបស់រដ្ឋភាគីដែលទទួលជំនួយ

១.សមស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ ជំនួយអន្តរជាតិដែលផ្តល់ឱ្យត្រូវគ្រប់គ្រងដោយកិច្ច ព្រមព្រៀងទទួលជំនួយជាមួយនិងគណៈកម្មាធិការ។

២.តាមវិធានទូទៅ រដ្ឋភាគីទទួលជំនួយត្រូវរួមចំណែកតាមកម្រិតនៃមធ្យោបាយរបស់ខ្លួន ក្នុងចំណោម ថ្លៃការពារបន្ទាន់ពីទទួលបាននូវជំនួយអន្តរជាតិ។

៣.រដ្ឋភាគីទទួលជំនួយផ្ញើជូនគណៈកម្មាធិការវិញ នូវរបាយការណ៍ស្តីពីការប្រើប្រាស់ជំនួយ ដែល ទទួលបានសម្រាប់ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី។

ជំពូកទី ៦

មូលនិធិនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី

មាត្រា ២៥._ ប្រភេទ និងប្រភពមូលនិធិ

១.មូលនិធិសម្រាប់ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ត្រូវបានបង្កើតឡើងហើយបន្តបម្រុងប្រាក់ត្រូវបាន គេហៅថា "មូលនិធិ"។

២.មូលនិធិ" ក្លាយជាមូលនិធិតម្កល់ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃបញ្ជាហិរញ្ញវត្ថុរបស់អង្គការយូណេស្កូ។

៣.ប្រកាសរបស់មូលនិធិនេះបានមកពី :

ក.វិភាគទានរបស់រដ្ឋភាគីទាំងអស់

ខ.មូលនិធិសម្រាប់គម្រោងនេះត្រូវបានផ្តល់ឱ្យដោយមហាសន្និបាតរបស់អង្គការយូណេស្កូ

គ.វិភាគទាន អំណោយបូកប្រួលទានដែលបានមកពី :

១.រដ្ឋដទៃទៀត

២.អង្គការ និងកម្មវិធីរបស់ប្រព័ន្ធនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ជាពិសេសកម្មវិធីរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីអភិវឌ្ឍក៏ដូចជាអង្គការអន្តរជាតិដទៃទៀត

៣.អង្គការសាធារណៈ ឬ ឯកជន ឬបុគ្គលឯកជនទាំងឡាយ

ឃ.ការប្រាក់បានមកពីប្រកាសធនធានរបស់មូលនិធិ

ង.ផលនៃការរៃអង្កាសនិងចំណូលដែលទទួលបានពីពិធីសំដែងនានាដែលធ្វើឡើងសម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់មូលនិធិ

ច.ធនធានផ្សេងទៀត ដែលបានមកតាមការអនុញ្ញាតដោយបទបញ្ជានៃមូលនិធិ ដែលរៀបចំឡើងដោយគណៈកម្មាធិការ ។

៤.ការប្រើប្រាស់ធនធានដោយគណៈកម្មាធិការត្រូវសម្រេចដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការតម្រង់ទិសរបស់មហាសន្និបាត ។

៥.គណៈកម្មាធិការអាចទទួលយកនូវវិភាគទាន និងជំនួយតាមរូបភាពផ្សេងៗទៀត ដែលគេផ្តល់ឱ្យសម្រាប់សេចក្តីត្រូវការជាទូទៅ និងគោលដៅសម្រាប់គោលបំណងទូទៅ និង ជាក់លាក់សម្រាប់តំរោងណាមួយជាក់លាក់ ប្រសិនបើគម្រោងទាំងនោះត្រូវបានទទួលការ ឯកភាពពីគណៈកម្មាធិការរួចហើយ។

៦.វិភាគទានសម្រាប់មូលនិធិពុំអាចធ្វើឡើងតាមលក្ខខណ្ឌនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ចដែលមានវិសមភាពជាមួយនឹងវត្ថុបំណងរបស់អនុសញ្ញានេះទេ ។

មាត្រា ២៦. វិភាគទានរបស់រដ្ឋភាគីទៅក្នុងមូលនិធិ

១.ដោយមិនឱ្យប៉ះពាល់ដល់វិភាគទានស្ម័គ្រចិត្តជាបន្ថែមនោះ រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាជាអ្នករ៉ាប់រងបង់វិភាគទានចូលក្នុងមូលនិធិតាមត្រកាភាគរយឯកភាព សម្រាប់រដ្ឋភាគីទាំងអស់រៀងរាល់ប្រាំមួយខែយ៉ាងតិច ហើយចំនួនទឹកប្រាក់នៃវិភាគទាននោះត្រូវកំណត់ដោយមហាសន្និបាត ។ សេចក្តីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាត ត្រូវយកតាមសំឡេងភាគច្រើននៃរដ្ឋភាគីវត្តមាន និងបោះឆ្នោតដែលមិនបានប្រកាស

ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២របស់មាត្រានេះ ។ ពុំមានករណីដែលវិភាគទានរបស់រដ្ឋភាគីលើសពី ១ភាគរយនៃវិភាគទានរបស់ខ្លួន ចូលក្នុងថវិកាទៀងទាត់របស់អង្គការយូណេស្កូទេ ។

២. ជានិច្ចកាល រដ្ឋទាំងអស់ដូចបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា៣២ឬមាត្រា៣៣នៃអនុសញ្ញានេះ នៅពេល តម្កល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ការទទួលយកការយល់ព្រម ឬចូលជាសមាជិកអាចប្រកាសថាពុំ មានអ្វីទាក់ទងជាមួយបទប្បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ នៃអនុសញ្ញានេះទេ ។

៣. រដ្ឋភាគីមួយរបស់អនុសញ្ញានេះ ដែលបានធ្វើសេចក្តីប្រកាសស្របតាមកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ នឹងត្រូវខិតខំ ដកយកសេចក្តីប្រកាសនោះមកវិញ ដោយគ្រាន់តែជូនដំណឹងទៅអគ្គនាយក អង្គការ យូណេស្កូ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការដកយកសេចក្តីប្រកាសមកវិញនេះ នឹងពុំមានផលប៉ះពាល់ ដល់ការបាត់បង់វិភាគទាន ដែលរដ្ឋភាគីនោះត្រូវបង់ទេ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការបើកសម័យប្រជុំ បន្ទាប់ទៀតរបស់មហាសន្និបាត ។

៤. ដើម្បីឱ្យគណៈកម្មាធិការបានត្រៀមលក្ខណៈរៀបចំប្រតិបត្តិការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព វិភាគទាន របស់រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលបានធ្វើសេចក្តីប្រកាស ហើយដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២នៃ មាត្រានេះ វិភាគទានទៀងទាត់ គឺយ៉ាងហោចណាស់ក៏ត្រូវបង់នៅរៀងរាល់២ឆ្នាំម្តង ហើយត្រូវឱ្យជិត ស្មើនឹងវិភាគទានដែលរដ្ឋទាំងនោះត្រូវបង់ ប្រសិនបើគេបិតនៅក្នុងស្ថានភាព ដូចមានចែងក្នុង កថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ។

៥. រដ្ឋភាគីទាំងអស់នៃអនុសញ្ញានេះ ដែលយឺតយ៉ាវមិនទាន់បានបង់វិភាគទានជាក់ហិត ឬដោយ ស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ឆ្នាំហើយនិងឆ្នាំចាស់ដែលទើបនឹងផុតទៅ រដ្ឋនោះមិនត្រូវបានចាត់ទុកជាសមាជិក ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតជ្រើសរើសចូលក្នុងគណៈកម្មាធិការបានឡើយ បញ្ញត្តិនេះនឹងមិនយកទៅ អនុវត្តចំពោះការបោះឆ្នោតលើកទី១ទេ ។ អាណត្តិរបស់រដ្ឋភាគីណាមួយដែលបានក្លាយជាសមាជិក របស់គណៈកម្មាធិការរួចហើយ នឹងត្រូវបញ្ចប់នៅពេលបោះឆ្នោតដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៦ របស់ អនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ២៧... វិភាគទានដោយស្ម័គ្រចិត្តបន្ថែមទៅក្នុងមូលនិធិ

រដ្ឋភាគីដែលមានបំណងផ្តល់វិភាគទានបន្ថែមទៅលើវិភាគទាន ដូចដែលមានចែងនៅក្នុង មាត្រា២៦នោះ ត្រូវជូនដំណឹងទៅគណៈកម្មាធិការឱ្យបានចាប់បំផុតដែលអាចធ្វើបាន ដើម្បីឱ្យ គណៈកម្មាធិការរៀបចំប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួនឱ្យបានសមស្របទៅតាមនោះ ។

មាត្រា ២៨... យុទ្ធនាការនៃការវិនិយោគសម្រាប់មូលនិធិអន្តរជាតិ

រដ្ឋភាគីត្រូវផ្តល់ជំនួយឱ្យបានច្រើនដែលអាចធ្វើបានដល់យុទ្ធនាការអន្តរជាតិដែលរៀបចំ
ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់មូលនិធិ ក្រោមការចាត់ចែងរបស់អង្គការយូណេស្កូ ។

ជំពូកទី៧
របាយការណ៍

មាត្រា ២៩. របាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគី

រដ្ឋភាគីត្រូវផ្ញើជូនគណៈកម្មាធិការតាមរូបភាព និងរយៈពេលដែលកំណត់ដោយ
គណៈកម្មាធិការនូវរបាយការណ៍ស្តីពីបញ្ញត្តិច្បាប់ បទបញ្ជា និងវិធានការផ្សេងៗទៀត សម្រាប់ការ
ប្រតិបត្តិតាមអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ៣០. របាយការណ៍របស់គណៈកម្មាធិការ

១. ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃសកម្មភាពរបស់គណៈកម្មាធិការ និងរបាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគីដូចមាន
ចែងក្នុងមាត្រា២៩ គណៈកម្មាធិការត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍ទៅជូនរាល់សម័យប្រជុំមហាសន្និបាត ។
២. របាយការណ៍នេះនឹងត្រូវដាក់ជូនមហាសន្និបាតរបស់អង្គការយូណេស្កូ ។

ជំពូកទី៨
អន្តរបញ្ញត្តិ

មាត្រា ៣១. ទំនាក់ទំនងទៅនឹងការប្រកាសស្នាដៃឯក នៃបេតិកភណ្ឌសំដី និងអរូបីរបស់មនុស្សជាតិ

១. គណៈកម្មាធិការបញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី របស់មនុស្សជាតិ នូវអ្វីដែលបាន
ប្រកាស ថាជា "ស្នាដៃឯកនៃបេតិកភណ្ឌសំដីនិងអរូបីរបស់មនុស្សជាតិ" មុនពេលអនុសញ្ញានេះចូលជា
ធរមាន ។
២. ការបញ្ចូលនូវស្នាដៃទាំងនេះ ទៅក្នុងបញ្ជីរាយឈ្មោះនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីរបស់មនុស្សជាតិ
នោះមិនត្រូវខុសពីលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការចុះបញ្ជីដែលបានកំណត់ ស្របតាមមាត្រា ១៦ កថាខណ្ឌ
ទី២ទេ ។
៣. គ្មានសេចក្តីប្រកាសណាមួយទៀតដែលត្រូវធ្វើឡើង បន្ទាប់ពីអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមានបានឡើយ ។

ជំពូកទី៩
អវសានបញ្ញត្តិ

មាត្រា ៣២._ ការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ឬការយល់ព្រម

១. អនុសញ្ញាត្រូវដាក់ជូនសុំសច្ចាប័ន ទទួលយក ឬយល់ព្រមដោយរដ្ឋសមាជិក អង្គការយូណេស្កូ ស្របតាមនីតិវិធីនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់រដ្ឋនីមួយៗ ។

២. លិខិតូបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ឬការយល់ព្រម ត្រូវតម្កល់ទុកនៅជាមួយអគ្គនាយក នៃអង្គការយូណេស្កូ ។

មាត្រា ៣៣._ ការចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញា

១. អនុសញ្ញានេះបើកចំហសម្រាប់ការចូលរួមជាសមាជិករបស់រដ្ឋទាំងអស់ ដែលមិនមែនជាសមាជិករបស់អង្គការយូណេស្កូ ហើយដែលត្រូវបានមហាសន្និបាតរបស់អង្គការយូណេស្កូ អំពាវនាវសុំឱ្យចូលរួមក្នុងអនុសញ្ញានេះ ។

២. អនុសញ្ញានេះបើកចំហសម្រាប់ការចូលរួមជាសមាជិករបស់ទឹកដីដែលមានស្វ័យភាពផ្ទៃក្នុងពេញលេញ ហើយដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយអង្គការសហប្រជាជាតិ ប៉ុន្តែមិនទាន់បានទទួលឯករាជពេញលេញតាម សេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិលេខ ១៥១៤(XV) ហើយដែលមានសមត្ថកិច្ច ចំពោះរឿងដែល អនុសញ្ញានេះបានកំណត់ព្រមទាំងមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ចុះហត្ថលេខាស្តីពីបញ្ហានេះ ។

៣. លិខិតូបករណ៍នៃការចូលរួមក្នុងអនុសញ្ញាត្រូវតម្កល់ទុកនៅជាមួយអគ្គនាយកនៃអង្គការយូណេស្កូ ។
មាត្រា ៣៤. ការចូលជាធរមាន

អនុសញ្ញានេះនឹងចូលជាធរមានក្នុងរយៈពេល ៣ខែ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់លិខិតូបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការយល់ព្រម ឬការចូលរួមក្នុងអនុសញ្ញាទី៣០ ប៉ុន្តែចំពោះតែរដ្ឋទាំងឡាយណាដែលបានតម្កល់លិខិតូបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័នការទទួលយក ការយល់ព្រម ឬការចូលរួមរបស់ខ្លួន នៅមុន ឬចំកាលបរិច្ឆេទនេះប៉ុណ្ណោះ ។ អនុសញ្ញានេះនឹងចូលជាធរមាន ចំពោះរដ្ឋភាគីដទៃទៀត ក្នុងរយៈពេល ៣ ខែបន្ទាប់ពីការតម្កល់លិខិតូបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការយល់ព្រម ឬការចូលរួមក្នុងអនុសញ្ញា របស់រដ្ឋទាំងនោះ ។

មាត្រា ៣៥._ របបរដ្ឋធម្មនុញ្ញសហព័ន្ធបូមិនមែនរដ្ឋទោល

បទប្បញ្ញត្តិដូចខាងក្រោមនេះ នឹងយកមកអនុវត្តចំពោះរដ្ឋ ដែលប្រកាន់រដ្ឋធម្មនុញ្ញសហព័ន្ធបូមិនមែនរដ្ឋទោល +

ក. ចំពោះបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលការអនុវត្តបឺតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចនៃ នីតិប្បញ្ញត្តិសហព័ន្ធ ឬអំណាចនីតិប្បញ្ញត្តិកណ្តាល នោះកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធ ឬ រដ្ឋាភិបាលកណ្តាលដូចគ្នានឹងកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋភាគីដែលមិនមែនជាជនរដ្ឋសហព័ន្ធ។

ខ. ចំពោះបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលការអនុវត្តបឺតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចនៃរដ្ឋ នីមួយៗ ប្រទេស ខេត្ត ឬតំបន់នីមួយៗដែលមិនបឺតនៅក្រោមរបបរដ្ឋធម្មនុញ្ញសហព័ន្ធ ត្រូវចាត់ វិធានការច្បាប់ទាំងឡាយនោះ រដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធត្រូវជូនដំណឹងទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋ ប្រទេស ខេត្ត ឬតំបន់ទាំងនោះ អំពី យោបល់ឯកភាពរបស់ខ្លួនលើអនុសញ្ញានេះសម្រាប់ឱ្យអាជ្ញាធរ ទាំងនោះធ្វើការអនុម័ត។

មាត្រា ៣៦. ការដកខ្លួនចេញ

- ១. រដ្ឋភាគីនីមួយៗអាចដកខ្លួនចេញពីអនុសញ្ញានេះបាន។
- ២. ការដកខ្លួនចេញត្រូវជូនដំណឹងជាលិខិតូបករណ៍លាយលក្ខណ៍អក្សរ ទៅតម្កល់ទុកនៅជាមួយ អគ្គនាយក នៃអង្គការយូណេស្កូ។
- ៣. ការដកខ្លួនចេញ នឹងមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងរយៈពេល ១២ខែ បន្ទាប់ពីការទទួលលិខិតូបករណ៍នៃការ ដកខ្លួននេះ ។ ការដកខ្លួនចេញនេះនឹងមិនធ្វើឱ្យប្រែប្រួលដល់កាតព្វកិច្ចផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុរបស់រដ្ឋភាគី ដែលធ្វើបណ្តឹងរហូតដល់កាលបរិច្ឆេទនៃការដកខ្លួនចេញមានអនុភាពតាមច្បាប់។

មាត្រា ៣៧. តួនាទីរបស់អ្នកតម្កល់ឯកសារ

អគ្គនាយកនៃអង្គការយូណេស្កូ នៅក្នុងឋានៈជាអ្នកតម្កល់អនុសញ្ញានេះ ត្រូវជូនដំណឹងទៅ រដ្ឋសមាជិករបស់អង្គការ ទៅរដ្ឋមិនមែនជាសមាជិករបស់អង្គការដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣ ព្រម ទាំងទៅអង្គការសហប្រជាជាតិ អំពីការដាក់តម្កល់ លិខិតូបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការយល់ព្រម ឬការចូលរួមក្នុងអនុសញ្ញាដូចមានចែងក្នុង មាត្រា ៣២ និង ៣៣ និងអំពីការដកខ្លួនចេញ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៦។

មាត្រា ៣៨. ការធ្វើវិសោធនកម្ម

១. រដ្ឋភាគីទាំងអស់អាចស្នើសុំធ្វើវិសោធនកម្មអនុសញ្ញានេះ ដោយការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍ អក្សរទៅអគ្គនាយក ។ អគ្គនាយកត្រូវបញ្ជូនសេចក្តីជូនដំណឹងទៅរដ្ឋភាគីទាំងអស់នោះ ហើយមានរដ្ឋ ភាគីមិនតិចជាងពាក់កណ្តាលធ្វើយតបគាំទ្រសំណើនោះ លោកអគ្គនាយកត្រូវដាក់សំណើនេះ ជូន សម័យប្រជុំបន្ទាប់របស់មហាសន្និបាតសម្រាប់ធ្វើការពិភាក្សានិងការអនុម័តដោយថាហេតុ។

២.ការធ្វើវិសោធនកម្មត្រូវបានអនុម័តដោយសំឡេងភាគច្រើន ២/៣ នៃចំនួនរដ្ឋដែលវត្តមាននិង បោះឆ្នោត។

៣.វិសោធនកម្មនៃអនុសញ្ញាបន្ទាប់ពីបានអនុម័តរួចហើយនឹងត្រូវធ្វើដូនទៅរដ្ឋភាគីទាំងអស់ដើម្បីផ្តល់ សច្ចាប័នទទួលយក យល់ព្រម ឬចូលរួម។

៤.ចំពោះរដ្ឋភាគីទាំងឡាយដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក យល់ព្រម ឬចូលរួមវិសោធនកម្មនៃ អនុសញ្ញានេះ នឹងចូលជាធរមានក្នុងអំឡុងពេល៣ខែ បន្ទាប់ពីការដាក់តម្កល់លិខិតូបករណ៍ដូចមាន ចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រានេះដោយរដ្ឋភាគីចំនួន២ភាគ៣ ។ បន្ទាប់មក ចំពោះរដ្ឋសមាជិក នីមួយៗ ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័នទទួលយក យល់ព្រម ឬចូលរួមធ្វើវិសោធនកម្ម វិសោធនកម្មនេះនឹង ចូលជាធរមាន ក្នុងអំឡុងពេល៣ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់លិខិតូបករណ៍សំរាប់ការផ្តល់ សច្ចាប័ន ទទួលយក យល់ព្រម ឬការចូលរួមរបស់រដ្ឋភាគីនោះ។

៥.នីតិវិធីដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី៣និងទី៤មិនយកមកអនុវត្តចំពោះការធ្វើវិសោធនកម្មទៅ លើមាត្រា ៥ ដែលទាក់ទងទៅនឹងចំនួនរដ្ឋសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការឡើយ ។ វិសោធនកម្មទាំង នេះនឹងចូលជាធរមាននិងត្រូវបានអនុម័ត។

៦.រដ្ឋមួយដែលនឹងក្លាយទៅជាការិយាល័យអនុសញ្ញានេះបន្ទាប់ពីការចូលជាធរមាននៃវិសោធនកម្មដូច មានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រានេះ ហើយមិនបានបង្ហាញនូវបំណងផ្សេងពីនេះ និងត្រូវចាត់ ទុកថា :

- ក.ជាការិយាល័យអនុសញ្ញាដូចដែលបានធ្វើវិសោធនកម្មនេះហើយ
- ខ.ជាការិយាល័យអនុសញ្ញាដែលមិនទាន់បានធ្វើវិសោធនកម្ម ចំពោះរដ្ឋភាគីទាំងអស់ដែល មិនជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង ធ្វើវិសោធនកម្មនេះ។

មាត្រា ៣៩.- អត្ថបទដែលអាចប្រើការបានដូចគ្នា

អនុសញ្ញានេះត្រូវបានបកប្រែជាភាសា អង់គ្លេស អារ៉ាប់ ចិន អេស្ប៉ាញ បារាំង និង រុស្ស៊ី ដែលអត្ថបទបកប្រែជាភាសាទាំង ៦នេះអាចប្រើការបានដូចគ្នា។

មាត្រា ៤០.- ការចុះបញ្ជីការ

អនុលោមតាមមាត្រា១០២ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ អនុសញ្ញានេះត្រូវចុះបញ្ជី ការនៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃអង្គការសហប្រជាជាតិ តាមរយៈការស្នើសុំរបស់ អគ្គនាយកនៃ អង្គការយូណេស្កូ។

សេចក្តីណែនាំប្រតិបត្តិស្តីពីការអនុវត្តអនុសញ្ញាស្តីពីការអភិរក្ស បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ

អនុម័តដោយមហាសន្និបាតនៅសម័យប្រជុំសាមញ្ញលើកទី២
(នៅទីក្រុងប៉ារីស ប្រទេសបារាំង ពីថ្ងៃទី ១៦ ដល់ថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨)

មាតិកា

ជំពូកទី I: ការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ.....	៣០
១.១. ការចុះឈ្មោះចូលទៅក្នុងបញ្ជីអភិរក្សបន្ទាន់.....	៣០
១.២ ការចុះឈ្មោះចូលទៅក្នុងបញ្ជីតំណាង.....	៣៦
១.៣ ការដាក់បញ្ចូលបេតិកភណ្ឌដែលបានប្រកាសជាសាធារណៈថាជា “ស្នាដៃដងកនៃ បេតិកភណ្ឌ អរូបិយមនុស្សជាតិ” ទៅក្នុងបញ្ជីតំណាង	៤០
១.៤ កម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពដែលច្នៃបញ្ចូលឃាំងច្បាស់ពីគោលការណ៍ និងគោលបំណង នៃអនុសញ្ញានេះ:	៤៣
ជំពូកទី II: ជំនួយអន្តរជាតិ និង មូលនិធិបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ.....	៤៦
២.១ គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ធនធាននៃមូលនិធិ	៤៦
២.២ ជំនួយអន្តរជាតិ.....	៤៧
ជំពូកទី III: ការចូលរួមនៅក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញា.....	៥១
៣.១ ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ក្រុម និង បើសិនជាអាចចំពោះក្រុមផ្សេងទៀតដូចជាបុគ្គល អ្នកជំនាញ មជ្ឈមណ្ឌលឯកទេស និងវិទ្យាស្ថាន ស្រាវជ្រាវ.....	៥១
៣.២ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា និង អនុសញ្ញា.....	៥៣
ជំពូកទី IV: ការធ្វើរបាយការណ៍ទៅគណៈកម្មាធិការ.....	៥៧

មាត្រា : មាត្រានៃអនុសញ្ញានេះ ហើយប្រសិនបើមិនមានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ទេនោះវានឹងមិនអាចប្រើប្រាស់បានទេ

គណៈកម្មាធិការ : គណៈកម្មាធិការអន្តររដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ

អនុសញ្ញា : អនុសញ្ញាស្តីពីការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ

អគ្គនាយក : អគ្គនាយករបស់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការអប់រំវិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌

មូលនិធិ : មូលនិធិរបស់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ

មហាសន្និបាត : មហាសន្និបាតរបស់រដ្ឋាភិបាលនៃអនុសញ្ញានេះ

ICH : បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ

ស្នាដៃដងក : ស្នាដៃដងកនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយមនុស្សជាតិ

បញ្ជីតំណាង : បញ្ជីតំណាងនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយមនុស្សជាតិ

សមាជិក : រដ្ឋដែលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញាស្តីពីការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ

យូណេស្កូ : អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការអប់រំវិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌

បញ្ជីនៃការអភិរក្សបន្ទាន់ : បញ្ជីនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយដែលត្រូវការ អភិរក្សជាបន្ទាន់

1.COM : សម័យប្រជុំលើកដំបូងរបស់គណៈកម្មាធិការ

1.EXT.COM : សម័យប្រជុំវិសាមញ្ញលើកដំបូងរបស់គណៈកម្មាធិការ

1.GA : សម័យប្រជុំលើកដំបូងរបស់មហាសន្និបាត

2.COM : សម័យប្រជុំលើកទីពីររបស់គណៈកម្មាធិការ

2.EXT.COM : សម័យប្រជុំវិសាមញ្ញលើកទីពីរ របស់គណៈកម្មាធិការ

ជំពូកទី I: ការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ

**១.១ ការចុះឈ្មោះចូលទៅក្នុងបញ្ជីអភិរក្សបន្ទាន់
លក្ខណវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការចុះបញ្ជី**

មាត្រា ៧ (g)(i)
និង ១៧

1.EXT.COM 6

១. នៅក្នុងសំណុំឯកសារចុះបញ្ជី រដ្ឋភាគីដែលបានដាក់ពាក្យសុំ ឬ ក្នុងករណីដែលមានភាព
បន្ទាន់ខ្លាំង អ្នកចុះបញ្ជីត្រូវបានគេស្នើឱ្យបញ្ជាក់ថា បេតិកភណ្ឌដែលបានស្នើសុំដាក់ បញ្ចូល
ទៅក្នុងបញ្ជីនៃការអភិរក្សបន្ទាន់នេះបំពេញទៅតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យដូចខាងក្រោម :

U.១ បេតិកភណ្ឌនេះគឺជាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយដូចដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រា
២ នៃអនុសញ្ញានេះ។

U.២ ក. បេតិកភណ្ឌនេះកំពុងស្ថិតក្នុងស្ថានភាព តម្រូវអោយមានការអភិរក្សបន្ទាន់
ដោយសារតែការរស់រានរបស់វាកំពុងប្រឈមទៅនឹងហានិភ័យ បើទោះជា
មានការខិតខំប្រឹងប្រែងអភិរក្សពីសហគមន៍ ក្រុម ឬ បុគ្គល និងរដ្ឋភាគី
ដែលពាក់ព័ន្ធ ក៏ដោយ។ ឬ

ខ. បេតិកភណ្ឌនេះកំពុងស្ថិតក្នុង ស្ថានភាព តម្រូវអោយមានការអភិរក្សបន្ទាន់
ដោយសារតែវាកំពុងប្រឈមទៅនឹងការគំរាមកំហែងដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ ដែលធ្វើឱ្យ
គេមិន រំពឹងថាបេតិកភណ្ឌទាំងនេះ អាចរស់រានបានដោយគ្មានការអភិរក្ស
ជាបន្ទាន់នោះទេ។

U.៣ មានវិធានការអភិរក្សដែលអាចធ្វើឱ្យសហគមន៍ ក្រុម ឬ បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ
បន្តអនុវត្ត និងផ្ទេរនូវបេតិកភណ្ឌទាំងនេះត្រូវបានគេចាត់ឡើង។

U.៤ ជាបេតិកភណ្ឌដែលបានជ្រើសរើសបន្ទាប់ពីមានការចូលរួមជាវិជ្ជមាន និងដ៏
ទូលំទូលាយពីសហគមន៍ ក្រុម ឬ បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ និងដោយមានការព្រម
ព្រៀងជាមុនដោយសេរី និងដោយមានការជូនដំណឹងជាមុន។

U.៥ ជាបេតិកភណ្ឌដែលបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌនៃបេតិកភណ្ឌ
វប្បធម៌អរូបិយដែលមាននៅក្នុងទឹកដីនៃរដ្ឋភាគីដូចដែលបានចែងនៅក្នុង
មាត្រា ១១ និង ១២ នៃអនុសញ្ញានេះ។

U.៦ ក្នុងករណីដែលមានភាពបន្ទាន់ខ្លាំង រដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធបានពិភ្សាយ៉ាងត្រឹមត្រូវទាក់ទិនទៅនឹងការដាក់បញ្ចូលបេតិកភណ្ឌនេះទៅក្នុងបញ្ជីអភិរក្សបន្ទាន់ស្របតាមមាត្រា ១៧.៣ នៃ អនុសញ្ញា។

នីតិវិធីនៃការកែតម្រូវ

2.COM 6

- ២. រដ្ឋភាគីដែលដាក់ពាក្យស្នើសុំទាំងឡាយត្រូវបានគេស្នើឱ្យប្រើពាក្យសុំធ្វើការចុះបញ្ជីដែលភ្ជាប់មកជាមួយនឹងសេចក្តីណែនាំប្រតិបត្តិការនេះ និងធ្វើយ៉ាងណាឱ្យសហគមន៍ ក្រុម និងបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយចូលរួមក្នុងការរៀបចំការចុះបញ្ជីរបស់ពួកគេនេះ។
- ៣. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយ ត្រូវបានគេលើកទឹកចិត្តឱ្យរួមគ្នា ដាក់ពាក្យស្នើសុំការចុះបញ្ជីចម្រុះជាតិសាសន៍នៅពេលដែលបេតិកភណ្ឌមួយត្រូវបានគេរកឃើញនៅលើទឹកដីនៃរដ្ឋភាគីច្រើនជាងមួយ។
- ៤. រដ្ឋភាគីមួយអាចដកពាក្យសុំធ្វើការចុះបញ្ជីដែលខ្លួនបានដាក់ ស្នើមកវិញបានគ្រប់ពេលវេលាទាំងអស់មុនពេលដែលគណៈកម្មាធិការធ្វើការវាយតម្លៃ ដោយការដកពាក្យនេះគឺមិនដះឥទ្ធិពលអាក្រក់លើសិទ្ធិរបស់ខ្លួនក្នុងការទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីជំនួយអន្តរជាតិដែលស្ថិតក្រោមអនុសញ្ញានេះឡើយ។

ការត្រួតពិនិត្យទៅលើការចុះបញ្ជី

- ៥. មុននឹងគណៈកម្មាធិការធ្វើការវាយតម្លៃ ការចុះបញ្ជីត្រូវបានពិនិត្យជាដំបូងដោយស្ថាប័នផ្តល់ប្រឹក្សាលើសពីមួយដែលទទួលស្គាល់ស្របទៅតាមមាត្រា៩.១ នៃអនុសញ្ញានេះ។ អនុលោមទៅតាមមាត្រា ៨.៤ គណៈកម្មាធិការអាចអញ្ជើញស្ថាប័នឯកជន ឬ សាធារណៈ និង/ឬ បុគ្គលឯកជនដែលគេទទួលស្គាល់ថាមានសមត្ថភាពនៅក្នុងវិស័យបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយមកធ្វើការពិភាក្សាលើបញ្ហាជាក់លាក់ទាំងឡាយ។ មិនមានការចុះបញ្ជីណាមួយនឹងត្រូវបានត្រួតពិនិត្យដោយប្រដាប់ជាតិនៃរដ្ឋភាគីដែលបានដាក់ពាក្យស្នើសុំការចុះបញ្ជីនោះឡើយ។
- ៦. ការត្រួតពិនិត្យនេះត្រូវមានបញ្ចូលទាំងការវាយតម្លៃលើភាពស្របគ្នាទៅនឹងលក្ខណវិនិច្ឆ័យនៃការចុះឈ្មោះចូលទៅក្នុងបញ្ជីនៃការចុះបញ្ជីនេះ។

៧. ការត្រួតពិនិត្យត្រូវបញ្ចូលទាំងការវាយតម្លៃទៅលើភាពរស់រាននៃបេតិកភណ្ឌ និងភាពដែលអាចសម្រេចបាន និងភាពគ្រប់គ្រាន់នៃផែនការអភិរក្ស។ លើសពីនេះទៀត ការត្រួតពិនិត្យនេះក៏ត្រូវមានបញ្ចូលផងដែរ នូវការវាយតម្លៃលើហានិភ័យនៃការបាត់បង់បេតិកភណ្ឌនេះដែលបណ្តាលមកពីកង្វះមធ្យោបាយក្នុងការថែរក្សា និង អភិរក្ស ឬ ដោយសារដំណើរការសកលភារូបនីយកម្ម និងបរិប័ទ្ភសង្គម និងបរិស្ថាន។

៨. របាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យទាំងនេះត្រូវមានអនុសាសន៍ដែលផ្តល់ទៅឱ្យគណៈកម្មាធិការដើម្បីធ្វើការចុះឈ្មោះ ឬ មិនចុះឈ្មោះបេតិកភណ្ឌដែលបានចុះបញ្ជីចូលទៅក្នុងបញ្ជី។

ការវាយតម្លៃ និងការសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការ

៩. ដើម្បីធ្វើការចុះបញ្ជី លេខាធិការដ្ឋាននឹងបញ្ជូនទៅឱ្យគណៈកម្មាធិការនូវសេចក្តីសង្ខេបរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ និងរាល់ប្រតិកម្មរបស់រដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ។ សំណុំឯកសារចុះបញ្ជី និងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យទាំងនេះក៏នឹងត្រូវផ្តល់ទៅឱ្យរដ្ឋភាគីទាំងឡាយផងដែរសម្រាប់ធ្វើការពិភាក្សា។

១០. បន្ទាប់ពីធ្វើការវាយតម្លៃ គណៈកម្មាធិការនឹងធ្វើការសម្រេចថាតើបេតិកភណ្ឌមួយគួររក្សាដាក់បញ្ចូល ឬ មិនគួរដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីអភិរក្សបន្ទាន់។

ការចុះបញ្ជីដែលធ្វើឡើងក្នុងលក្ខខណ្ឌបន្ទាន់បំផុត

2.COM 6

១១. ក្នុងករណីដែលមានភាពបន្ទាន់ខ្លាំង ហើយយោងទៅតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យ U.៦ គណៈកម្មាធិការ អាចអញ្ជើញរដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយឱ្យដាក់ពាក្យស្នើសុំការចុះបញ្ជី ទៅតាមកាលវិភាគដែលបានពន្លឿន។ ដោយធ្វើការពិភាក្សាជាមួយរដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ គណៈកម្មាធិការត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃលើការចុះបញ្ជីឱ្យបានឆាប់បំផុតបន្ទាប់ពីទទួលបានពាក្យស្នើសុំដោយធ្វើឱ្យស្របទៅតាមនីតិវិធីដែលបង្កើតឡើងដោយគណៈកម្មាធិការទៅតាមករណីនីមួយៗ។

១២. ករណីដែលមានភាពបន្ទាន់ខ្លាំង ការចុះបញ្ជីអាចនឹងនាំទៅដល់ការយកចិត្តទុកដាក់ពីគណៈកម្មាធិការតាមរយៈរដ្ឋសមាជិកទាំងឡាយ ដែលបេតិកភណ្ឌនោះស្ថិតនៅ តាមរយៈរដ្ឋភាគី

ផ្សេងទៀត តាមរយៈសហគមន៍ដែលពាក់ព័ន្ធ ឬ តាមរយៈស្ថាប័នផ្តល់ប្រឹក្សាណាមួយ។
រដ្ឋភាគីដែលពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយនឹងត្រូវបានគេផ្តល់ព័ត៌មានជូនយ៉ាងទាន់ពេលវេលា។

ការដកបេតិកភណ្ឌមួយចេញពីបញ្ជីអភិរក្សបន្ទាន់

១៣. គណៈកម្មាធិការអាចដកបេតិកភណ្ឌមួយចេញពីបញ្ជីអភិរក្សបន្ទាន់ក្រោយពីការវាយតម្លៃលើ
ការអនុវត្តផែនការអភិរក្សនេះបង្ហាញថា បេតិកភណ្ឌនេះមិនបានបំពេញទៅតាមលក្ខណៈ
វិនិច្ឆ័យមួយ ឬ ច្រើនសម្រាប់ការដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីអភិរក្សនេះ។

ការផ្ទេរបេតិកភណ្ឌពីបញ្ជីមួយទៅកាន់បញ្ជីមួយផ្សេងទៀត

១៤. គេមិនអាចដាក់បេតិកភណ្ឌមួយភ្លាមៗចូលទៅក្នុងបញ្ជីតំណាង និងបញ្ជីអភិរក្សបន្ទាន់
ឡើយ។ រដ្ឋភាគីអាចស្នើសុំផ្ទេរបេតិកភណ្ឌមួយ ពីបញ្ជីមួយទៅកាន់បញ្ជីមួយទៀតបាន។
ដើម្បីធ្វើការផ្ទេរ បេតិកភណ្ឌនោះត្រូវតែបំពេញទៅតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យរបស់បញ្ជីដែលបេតិ
កភណ្ឌនេះស្នើសុំធ្វើការផ្ទេរទៅ និងត្រូវដាក់ស្នើឱ្យស្របទៅនឹងនីតិវិធីដែលបានបង្កើត និង
ពេលវេលា ដែលបានកំណត់សម្រាប់ការចុះបញ្ជី។

ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងការបោះពុម្ពផ្សាយនៃការចុះបញ្ជីបន្ទាន់

១៥. សំណុំឯកសារស្នើសុំការចុះបញ្ជី និងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យនៃបេតិកភណ្ឌដែលបានដាក់
បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីនេះ ត្រូវមាននៅលេខាធិការដ្ឋានសម្រាប់ធ្វើការពិភាក្សា និងប្រសិនបើ
អាចគឺត្រូវឱ្យមាននៅតាមប្រព័ន្ធអ៊ិនធឺណិត ដើម្បីធ្វើឱ្យទទួលបានព័ត៌មានជាទូទៅ។

១៦. ក្រោយពីទទួលបានការស្នើសុំពីគណៈកម្មាធិការ លេខាធិការដ្ឋានធ្វើការចេញផ្សាយនូវបញ្ជី
តំណាងដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជារៀងរាល់ឆ្នាំ ជាទូទៅគឺតាមរយៈគេហទំព័ររបស់អនុសញ្ញា
នេះ។ កំណែថ្មីដែលបានបោះពុម្ពនឹងត្រូវបានគេចេញផ្សាយរៀងរាល់ពីរឆ្នាំម្តងនៅក្នុងសម័យ
ប្រជុំមហាសន្និបាតសាមញ្ញ។

កាលវិភាគ និងសេចក្តីសង្ខេបនៃនីតិវិធី

2.COM 6

១៧. ដំណាក់កាលទី ១ : ការរៀបចំ និងការដាក់ពាក្យ

០១ កញ្ញា-ឆ្នាំ០ ជាពេលកំណត់ដែលត្រូវស្នើសុំជំនួយការរៀបចំពីគណៈកម្មាធិការ។

៣១ មិនា-ឆ្នាំទី១ ជាពេលកំណត់ ដែលលេខាធិការដ្ឋានទទួលបានឯកសារចុះបញ្ជី ដែលដាក់ជូន។ ការតែងតាំងទាំងឡាយណាដែលដាក់ជូនក្រោយ កាលកំណត់នេះ នឹងត្រូវពិនិត្យនៅឆ្នាំក្រោយតាមកាលបរិច្ឆេទ ដូចគ្នា។

០១ មិថុនា-ឆ្នាំទី១ ជាពេលកំណត់ ដែលលេខាធិការដ្ឋាននឹងពិនិត្យមើលលើដំណើរ ការនៃការតែងតាំង ដែលរួមទាំងការចុះឈ្មោះចូលទៅក្នុងបញ្ជី និងការទទួលស្គាល់លើការតែងតាំងដែលបានដាក់ជូន។ ប្រសិន បើគេមើលឃើញថា ការតែងតាំងមួយមិនមានលក្ខណៈពេញ លេញ រដ្ឋភាគីនោះនឹងត្រូវបានគេណែនាំឱ្យបំពេញបន្ថែមលើការ តែងតាំងនេះ។

០១ កញ្ញា-ឆ្នាំទី១ ជាពេលកំណត់ ដែលរដ្ឋសមាជិកត្រូវដាក់ជូនទៅលេខាធិការដ្ឋាន នូវព័ត៌មានបន្ថែមទាំងឡាយ ដែលត្រូវការសម្រាប់បំពេញបន្ថែម លើការតែងតាំងនេះប្រសិនបើមាន។ ការតែងតាំងដែលមិនមាន លក្ខណៈពេញលេញ អាចបំពេញបន្ថែមនៅឆ្នាំក្រោយ តាមកាល បរិច្ឆេទដូចគ្នា។

១. មហាសន្និបាតបានធ្វើការអនុម័តទៅលើប្រតិទិនអន្តរកាលសម្រាប់ការដាក់បញ្ចូលដំបូងទៅក្នុងបញ្ជីនេះ (សូមមើលកថាខ័ណ្ឌទី ១៨ខាងក្រោម)

ដំណាក់កាលទី ២ : ការត្រួតពិនិត្យ

ខែកញ្ញា-ឆ្នាំទី១ ជាពេលដែលគណៈកម្មាធិការ ធ្វើការជ្រើសរើសស្ថាប័នផ្តល់ប្រឹក្សា ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ និង/ឬ អ្នកជំនាញ ដែលទទួលខុសត្រូវលើ ការត្រួតពិនិត្យឯកសារចុះ បញ្ជីនីមួយៗ មួយឬច្រើន។

ខែ តុលា-ឆ្នាំទី១	ការត្រួតពិនិត្យ
ខែ មេសា-ឆ្នាំទី២	
៣១ មិនា-ឆ្នាំទី២	ជាពេលកំណត់ ដែលរដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវដាក់ជូននូវព័ត៌មានបន្ថែមទៅតាមសំណើរបស់អ្នកត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញឱ្យបានត្រឹមត្រូវលើ ការចុះបញ្ជីមួយ។
០១ ឧសភា-ឆ្នាំទី២	លេខាធិការដ្ឋានបញ្ជូនរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ ដែលពាក់ព័ន្ធនៅកាន់រដ្ឋភាគីដែលត្រូវចុះបញ្ជី។
០១ សីហា-ឆ្នាំទី២	លេខាធិការដ្ឋានបញ្ជូនរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ ទៅកាន់សមាជិកគណៈកម្មាធិការ ។ សំណុំឯកសារស្នើសុំការចុះបញ្ជី និងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ ក៏ត្រូវឱ្យមាននៅតាមប្រព័ន្ធអ៊ិនធឺណិតផងដែរ ដើម្បីឱ្យរដ្ឋភាគីទាំងឡាយធ្វើការពិភាក្សា។

ដំណាក់កាលទី ៣: ការវាយតម្លៃ

ខែ កញ្ញា-ឆ្នាំទី២ គណៈកម្មាធិការ វាយតម្លៃលើការចុះបញ្ជី និងធ្វើការ សម្រេច។

១៨. កាលវិភាគអន្តរកាលសម្រាប់ការចុះឈ្មោះដំបូងទៅក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយដែល 2.COM 6

ត្រូវការការអភិរក្សជាបន្ទាន់

០១ តុលា ២០០៨ ជាពេលកំណត់ ដែលត្រូវស្នើសុំជំនួយការរៀបចំសម្រាប់ការរៀបចំការចុះបញ្ជីនេះ។

ខែវិច្ឆិកា ២០០៨ ជាពេលដែលត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃលើសំណើសុំជំនួយ ការរៀបចំ។

១៩ មិនា ២០០៩ ជាពេលកំណត់ ដែលលេខាធិការដ្ឋានទទួលបានការចុះបញ្ជីដែលដាក់ជូន។

១៩ មេសា ២០០៩ ជាពេលកំណត់ ដែលរដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវដាក់ជូនទៅកាន់លេខាធិការដ្ឋាននូវព័ត៌មានបន្ថែម សម្រាប់បំពេញទៅលើការចុះបញ្ជី

នេះប្រសិនបើមាន។ ការចុះបញ្ជីដែលមិនមានលក្ខណៈពេញលេញ នឹងត្រូវបំពេញនៅឆ្នាំក្រោយតាមកាលបរិច្ឆេទដូចគ្នា (សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១០)។

ខែ មេសា ២០០៩ ជាពេល ដែលគណៈកម្មាធិការធ្វើសេចក្តីសម្រេចទៅលើអ្នកត្រួត ពិនិត្យ ដែលនឹងត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលើសំណុំឯកសារចុះបញ្ជី នីមួយៗ។

ខែ មេសា ២០០៩ ជាពេលដែលអ្នកត្រួតពិនិត្យការចុះបញ្ជី ឆ្នាំ ២០០៩ ធ្វើការត្រួត ពិនិត្យដើម្បីចុះឈ្មោះចូលទៅក្នុងបញ្ជី។

២៩ មិថុនា ២០០៩ ជាពេលកំណត់ ដែលរដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវដាក់ជូននូវព័ត៌មាន បន្ថែមទៅតាមការទាមទាររបស់អ្នកត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីធ្វើការ ពិនិត្យឡើងវិញឱ្យបានត្រឹមត្រូវលើការចុះបញ្ជីនេះ។

០១ កក្កដា ២០០៩ ជាពេល ដែលលេខាធិការដ្ឋានបញ្ជូននូវរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ ដែលពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយទៅកាន់រដ្ឋភាគីដែលបានចុះបញ្ជី។

ខែ សីហា ២០០៩ ជាពេល ដែលលេខាធិការដ្ឋានបញ្ជូនរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យទៅ កាន់សមាជិកគណៈកម្មាធិការ។ រដ្ឋសមាជិកត្រូវទទួលបាននូវ សំណុំឯកសារចុះបញ្ជី និងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យតាមរយៈព័ត៌ មាននៅលើគេហទំព័ររបស់អនុសញ្ញានេះ។

ខែ កញ្ញា ២០០៩ ជាពេល ដែលគណៈកម្មាធិការធ្វើការវាយតម្លៃលើការចុះបញ្ជី ដើម្បីចុះឈ្មោះជាលើកដំបូងចូលទៅក្នុងបញ្ជីអភិរក្សបន្ទាន់។

**១.២ ការចុះឈ្មោះចូលទៅក្នុងបញ្ជីតំណាង
លក្ខណវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការចុះឈ្មោះ**

មាត្រា ៧ (g)(i)
និង ១៦

1.EXT.COM

១៩. នៅក្នុងឯកសារចុះបញ្ជី រដ្ឋភាគីទាំងឡាយដែលបានដាក់ពាក្យសុំ ត្រូវបង្ហាញថាបេតិកភណ្ឌ ដែលបានស្នើសុំដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីតំណាងនេះ បានបំពេញទៅតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យ ដូចខាងក្រោម ៖

R.១ បេតិកភណ្ឌនេះគឺជាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ ដូចដែលបានចែង នៅក្នុងមាត្រា២ នៃអនុសញ្ញានេះ។

R.២ ការដាក់បញ្ចូលនូវបេតិកភណ្ឌនេះនឹងរួមចំណែកដល់ការធានានូវ ភាពរស់រាន និងការយល់ដឹងពីសារៈសំខាន់នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ អរូបិយ និងរួមចំណែកជំរុញ ឱ្យមានការពិភាក្សា ដែលទាំងនេះឆ្លុះព្យាងពីភាពចម្រុះនៃវប្បធម៌ទូទាំងពិភពលោក និងការគាំទ្រដល់គំនិតច្នៃប្រឌិតរបស់មនុស្សជាតិ។

R.៣ វិធានការណ៍អភិរក្សដែលបង្កើតឡើងអាចអភិរក្សនិងលើកកម្ពស់បេតិកភណ្ឌនេះ។

R.៤ បេតិកភណ្ឌនេះត្រូវបានគេចុះបញ្ជីក្រោយពីមានការចូលរួមពីរដ្ឋមាន និងយ៉ាងទូលំ ទូលាយពីសហគមន៍ ក្រុម ឬ បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ និងដោយមានការព្រមព្រៀង ជាមុនដោយសេរី និងដោយបានជូនដំណឹងជាមុនពីអ្នកចូលរួមទាំងនោះ។

R.៥ សមាសធាតុនេះមានបញ្ចូលនូវបញ្ជីសារពើភណ្ឌ អំពីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ ដែលមាននៅក្នុងទឹកដីរបស់រដ្ឋភាគី ដែលបានដាក់ពាក្យស្នើសុំដូចដែលបានចែងនៅ ក្នុងមាត្រា១១ និង ១២នៃអនុសញ្ញានេះ។

នីតិវិធីក្នុងការចុះបញ្ជី

២០. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយ ត្រូវបានគេលើកទឹកចិត្តឱ្យរួមគ្នាដាក់ពាក្យស្នើសុំការចុះបញ្ជីចម្រុះជាតិ សាសន៍នៅពេលដែលបេតិកភណ្ឌមួយត្រូវបានគេរកឃើញនៅលើទឹកដីនៃរដ្ឋភាគីច្រើនជាង មួយ។

២១. រដ្ឋភាគីដែលបានដាក់ពាក្យសុំ ត្រូវបានគេស្នើឱ្យប្រើពាក្យស្នើសុំការចុះបញ្ជីដែលភ្ជាប់មកជា មួយនឹងសេចក្តីណែនាំប្រតិបត្តិការនេះ និងធ្វើយ៉ាងណាឱ្យសហគមន៍ ក្រុម និងបុគ្គលដែល ពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយចូលរួមក្នុងការរៀបចំសម្រាប់ការចុះបញ្ជីនេះ។

២២. រដ្ឋភាគីមួយអាចដកពាក្យស្នើសុំការចុះបញ្ជីដែលខ្លួនបានដាក់មកវិញបាន គ្រប់ពេលវេលា ទាំងអស់មុនពេលគណៈកម្មាធិការធ្វើការវាយតម្លៃ។

ការត្រួតពិនិត្យលើការចុះបញ្ជី

2.COM 6

២៣. ការត្រួតពិនិត្យលើការចុះបញ្ជី ត្រូវធ្វើឡើងដោយស្ថាប័នរងរបស់គណៈកម្មាធិការនេះដែល បានបង្កើតឡើងស្របទៅតាមបញ្ញត្តិ ២១ នៃនីតិវិធីរបស់គណៈកម្មាធិការនេះ។

២៤. ការត្រួតពិនិត្យដែលធ្វើឡើងដោយស្ថាប័នរងត្រូវរាប់បញ្ចូលទាំងការវាយតម្លៃលើការគោរព ទៅតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យនៃការដាក់ចូលទៅក្នុង បញ្ជីនៃការចុះបញ្ជីផងដែរ។

២៥. របាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យត្រូវមានអនុសាសន៍ដែលផ្តល់ឱ្យគណៈកម្មាធិការ ដើម្បីធ្វើការ កំណត់ថាតើត្រូវដាក់បញ្ចូល ឬ មិនដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីនៃបេតិកភណ្ឌ ដែលបានចុះបញ្ជី នេះ ឬ យ៉ាងណា។

ការវាយតម្លៃ និងការសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការ

2.COM 6

២៦. ស្ថាប័នរងនឹងផ្តល់នូវសំណុំឯកសារចុះបញ្ជី និងរបាយការណ៍នៃការត្រួតពិនិត្យរបស់ពួកគេ ទាំងអស់ទៅឱ្យគណៈកម្មាធិការ ហើយឯកសារទាំងនេះក៏នឹងត្រូវផ្តល់ជូនដល់រដ្ឋភាគីទាំង ឡាយដោយលេខាធិការដ្ឋាន ដើម្បីធ្វើការពិភាក្សាផងដែរ។

២៧. បន្ទាប់ពីធ្វើការវាយតម្លៃ គណៈកម្មាធិការធ្វើការសម្រេចថា តើត្រូវដាក់បញ្ចូល ឬ មិនត្រូវ ដាក់បញ្ចូលបេតិកភណ្ឌមួយទៅក្នុងបញ្ជីតំណាងនេះ។

២៨. ប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការសម្រេចថាបេតិកភណ្ឌនេះមិនគួរដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីតំណាង ទេនោះ ការចុះបញ្ជីនេះមិនអាចត្រូវបានដាក់ពាក្យសារជាថ្មីទៅកាន់គណៈកម្មាធិការ ដើម្បីស្នើសុំការចុះឈ្មោះចូលទៅក្នុង បញ្ជីនេះមុនរយៈពេល ៤ ឆ្នាំក្រោយឡើយ។

ការដកបេតិកភណ្ឌមួយចេញពីបញ្ជីតំណាង

2.COM 6

២៩. គេអាចដកបេតិកភណ្ឌមួយចេញពីបញ្ជីតំណាងបាន នៅពេលដែលគណៈកម្មាធិការនេះ កំណត់ថា បេតិកភណ្ឌនោះមិនបានបំពេញទៅតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការចុះឈ្មោះចូល ទៅក្នុងបញ្ជីនេះ។

ការផ្ទេរបេតិកភណ្ឌពីបញ្ជីមួយទៅកាន់បញ្ជីមួយទៀត

2.COM 6

៣០. គេមិនអាចដាក់បេតិកភណ្ឌមួយភ្លាមៗចូលទៅក្នុងបញ្ជីតំណាង និងបញ្ជីអភិរក្សបន្ទាន់ ឡើយ។ រដ្ឋភាគីអាចស្នើសុំផ្ទេរបេតិកភណ្ឌមួយពីបញ្ជីមួយទៅកាន់បញ្ជីមួយទៀតបាន។ ដើម្បី ធ្វើការផ្ទេរបេតិកភណ្ឌនោះត្រូវតែបំពេញទៅតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យរបស់បញ្ជី ដែលបេតិកភណ្ឌ នេះស្នើសុំធ្វើការផ្ទេរទៅ និងត្រូវដាក់ស្នើឱ្យស្របទៅនឹងនីតិវិធីដែលបានបង្កើត និងពេល វេលាដែលបានកំណត់សម្រាប់ការចុះបញ្ជី។

ការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម និងការបោះពុម្ពផ្សាយបញ្ជីតំណាង

2.COM 6

៣១. សំណុំឯកសារចុះបញ្ជី និងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យនៃបេតិកភណ្ឌដែលបានដាក់បញ្ចូលទៅ ក្នុងបញ្ជីនេះត្រូវតែមាននៅលេខាធិការដ្ឋានសម្រាប់ធ្វើការពិភាក្សា និងប្រសិនបើមាន ត្រូវធ្វើឱ្យមាននៅតាមប្រព័ន្ធអ៊ិនធឺណិត ដើម្បីធ្វើឱ្យមានការទទួលបានព័ត៌មានជាទូទៅ។

៣២. ក្រោយពីទទួលបានការស្នើសុំពីគណៈកម្មាធិការ លេខាធិការដ្ឋានធ្វើការចេញផ្សាយនូវបញ្ជី តំណាងដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មជារៀងរាល់ឆ្នាំ ជាទូទៅគឺតាមរយៈគេហទំព័ររបស់អនុសញ្ញា នេះ។

កាលវិភាគ_សេចក្តីសង្ខេបនៃនីតិវិធី

2.COM 6

៣៣. ដំណាក់កាលទី ១ ៖ ការរៀបចំ និងការដាក់ពាក្យ

៣១ សីហា- ធ្នូ ២០១៦^៦ ជាពេលកំណត់ ដែលការចុះបញ្ជីត្រូវដាក់ជូនទៅលេខាធិការ ដ្ឋាន។ ការចុះបញ្ជីដែលដាក់ជូនក្រោយកាលបរិច្ឆេទនេះ នឹងត្រូវ បានពិនិត្យនៅឆ្នាំក្រោយតាម កាលបរិច្ឆេទដូចគ្នា។

០១ វិច្ឆិកា-ឆ្នាំទី២ ជាពេលកំណត់ ដែលលេខាធិការដ្ឋាននឹងបានដំណើរការលើការចុះបញ្ជីដែលរួមទាំងការចុះឈ្មោះចូលទៅក្នុងបញ្ជី និងការទទួលស្គាល់លើការតែងតាំងដែលបានដាក់ជូន។ ប្រសិនបើគេមើលឃើញថា ការចុះបញ្ជីមួយមិនមានលក្ខណៈពេញលេញ រដ្ឋភាគីនោះនឹងត្រូវបានគេណែនាំឱ្យបំពេញបន្ថែមលើការតែងតាំងនេះ។

១៥ មករា-ឆ្នាំទី២ ជាពេលកំណត់ ដែលរដ្ឋភាគីត្រូវដាក់ជូនទៅលេខាធិការដ្ឋាននូវព័ត៌មានបន្ថែមទាំងឡាយ ដែលត្រូវការសម្រាប់បំពេញបន្ថែមលើការចុះបញ្ជីនេះប្រសិនបើមាន។ ការតែងតាំងដែលមានលក្ខណៈមិនពេញលេញ អាចបំពេញបន្ថែមនៅឆ្នាំក្រោយតាមកាលបរិច្ឆេទដូចគ្នា។

ដំណាក់កាលទី ២ : ការត្រួតពិនិត្យ

ខែ ឧសភា-ឆ្នាំទី២ ជាកាលបរិច្ឆេទដែលស្ថាប័នរងធ្វើការត្រួតពិនិត្យ

០១ កក្កដា-ឆ្នាំទី២ លេខាធិការដ្ឋានបញ្ជូនរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យទៅកាន់រដ្ឋភាគីទាំងឡាយតាមរយៈស្ថាប័នរង។

០១ សីហា-ឆ្នាំទី២ លេខាធិការដ្ឋានបញ្ជូនរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ ទៅកាន់សមាជិកគណៈកម្មាធិការ។ សំណុំឯកសារចុះបញ្ជី និងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យត្រូវឱ្យមាននៅតាមប្រព័ន្ធអ៊ិនធឺណិត សម្រាប់ឱ្យរដ្ឋភាគីទាំងឡាយធ្វើការពិភាក្សា។

ដំណាក់កាលទី ៣ : ការវាយតម្លៃ

កញ្ញា-ឆ្នាំទី២ គណៈកម្មាធិការវាយតម្លៃលើការចុះបញ្ជី និងធ្វើការសម្រេច។

១.៣ ការដាក់បញ្ចូលបេតិកភណ្ឌដែលបានប្រកាសជាសាធារណៈថាជា “ស្នាដៃដងកនៃបេតិកភណ្ឌអរូបិយមនុស្សជាតិ” ទៅក្នុងបញ្ជីតំណាង

មាត្រា៣១
2.EXT.COM 7

៣៤. ដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រា៣១.១នៃអុសញ្ញានេះ គណៈកម្មាធិការត្រូវដាក់បញ្ចូលដោយស្វ័យប្រវត្តិនូវបេតិកភណ្ឌទាំងអស់ដែលបានប្រកាសថាជា “ស្នាដៃដងកនៃបេតិកភណ្ឌអរូបិយ

មនុស្សជាតិ” ទៅក្នុងបញ្ជីនៅក្នុងមាត្រា ១៦ មុននឹងអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមាន បន្ទាប់ពី មហាសន្និបាតធ្វើការអនុម័តទៅលើសេចក្តីណែនាំប្រតិបត្តិការនាពេលបច្ចុប្បន្ន។

៣៥. ការដាក់បញ្ចូលនេះអាចអនុវត្តបានទៅលើរដ្ឋទាំងអស់ដែលនៅលើទឹកដីរបស់គេ មានបេតិកភណ្ឌមួយ ឬ ច្រើនត្រូវបានប្រកាសទទួលស្គាល់ថាជាស្នាដៃឯក មិនថារដ្ឋទាំងនោះជាសមាជិក ឬ មិនមែនជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះឡើយ។ រដ្ឋមិនមែនជាសមាជិកទាំងឡាយដែលបេតិកភណ្ឌរបស់ពួកគេបានប្រកាសថាជាស្នាដៃឯក និងបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីនេះ អាចទទួលបានសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចទាំងឡាយដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ តែក្នុងករណីដែលបេតិកភណ្ឌទាំងនោះស្ថិតនៅក្នុងទឹកដីរបស់ពួកគេប៉ុណ្ណោះ (នៅលើលក្ខខណ្ឌដែលពួកគេបានព្រមព្រៀងជាលាយ លក្ខណ៍អក្សរ)។ គេទទួលស្គាល់ថាសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចទាំងនោះមិនអាចប្រើប្រាស់ ឬ អនុវត្តដោយឡែកពីគ្នាបានឡើយ។

៣៦. រដ្ឋមិនមែនជាសមាជិកទាំងអស់ដែលបេតិកភណ្ឌនៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន ត្រូវបានប្រកាសថាជាស្នាដៃឯកត្រូវតែទទួលបានការជូនដំណឹងជាផ្លូវការ ពីអគ្គនាយកស្តីពីការអនុម័តទៅលើសេចក្តីណែនាំប្រតិបត្តិការនាពេលបច្ចុប្បន្ន ដែលតម្រូវឱ្យបេតិកភណ្ឌនេះស្ថិតនៅក្នុងមូលដ្ឋានស្មើភាពគ្នាមួយ ជាមួយនឹងបេតិកភណ្ឌផ្សេងទៀតដែលនឹងដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីនេះនៅពេលអនាគត ដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រា ១៦.២ ។ លើសពីនេះទៀត បេតិកភណ្ឌនេះត្រូវស្ថិតក្រោមរបបគតិយុត្តសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ ការផ្ទេរ ពីបញ្ជីមួយទៅកាន់បញ្ជីមួយផ្សេងទៀត ឬ ការដកចេញដោយយោងទៅតាមបែបបទនីតិវិធីដែលដឹងមុនដោយសេចក្តីណែនាំប្រតិបត្តិការនេះ។

៣៧. តាមរយៈសេចក្តីជូនដំណឹងដែលបានលើកឡើងខាងលើ អគ្គនាយកនឹងអញ្ជើញរដ្ឋដែលមិនមែនជាសមាជិកទាំងឡាយក្នុងពេលតំណាលគ្នា ទៅតាមសេចក្តីបង្គាប់របស់គណៈកម្មាធិការឱ្យបង្ហាញពីការព្រមព្រៀងយ៉ាងច្បាស់លាស់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ពួកគេ ក្នុងកាទទួលយកនូវសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ស្របទៅតាមបែបបទដែលដឹងមុននៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៣៥ និង ៣៦ ខាងលើ ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ។

៣៨. សេចក្តីជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ស្តីពីការព្រមព្រៀងទទួលយករបស់រដ្ឋមិនមែនជាសមាជិក ត្រូវដាក់ជូនទៅអគ្គនាយក ក្នុងនាមជាអ្នកបែរក្បាច់កន្លែងកសាងនៃអនុសញ្ញានេះ ហើយចងក្រងសំណុំឯកសារបេតិកភណ្ឌដែលបានប្រកាសថាជាស្នាដៃឯករាជ្យ ឱ្យវា ក្លាយទៅជាឯកសារគតិយុត្តិធម៌តបពេញលេញទៅនឹងលក្ខខណ្ឌនៃអនុសញ្ញានេះ។

៣៩. ក្នុងករណីដែលរដ្ឋមិនមែនជាសមាជិករបស់អនុសញ្ញានេះ បដិសេធមិនផ្តល់ការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំក្នុងការទទួលយកសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចដែលស្ថិតក្រោម អនុសញ្ញាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបេតិកភណ្ឌដែលមាននៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន និងដែលបាន ដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីតំណាង គណៈកម្មាធិការមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការដកបេតិកភណ្ឌ ទាំងនេះចេញពីបញ្ជី។

៤០. ក្នុងករណីដែលរដ្ឋមិនមែនជាសមាជិករបស់អនុសញ្ញានេះ មិនបានធ្វើការឆ្លើយតបទៅនឹង សេចក្តីជូនដំណឹង ឬ មានបំណងរក្សាការស្ងៀមស្ងាត់មិនធ្វើការឆ្លើយតប ឬ ក្នុងករណីដែល មិនមានការបញ្ជាក់ពីការព្រមព្រៀងច្បាស់លាស់ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ ដោយអនុលោមទៅ តាមកថាខណ្ឌទី ៣៩ ខាងលើ គណៈកម្មាធិការនឹងចាត់ទុកថារដ្ឋទាំងនោះបានច្រានចោល មិនព្រមទទួលយកសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចនេះ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលរដ្ឋទាំងនោះស្ថិតក្នុង ស្ថានភាពណាមួយដែលមិនអាចគ្រប់គ្រងបាន ដែលរារាំងពួកគេពីការជូនដំណឹងស្តីពីការ ទទួលយក ឬ មិនទទួលយកនូវសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចនេះ។

៤១. ប្រសិនបើបេតិកភណ្ឌមួយដែលប្រកាសថាជាស្នាដៃឯករាជ្យ និងដែលបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជី ត្រូវបានគេរកឃើញទាំងនៅក្នុងទឹកដីរបស់រដ្ឋសមាជិក និងនៅក្នុងទឹកដីរបស់រដ្ឋមិនមែនជា សមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ បេតិកភណ្ឌនេះត្រូវបានគេចាត់ទុកថាទទួលបានផលប្រយោជន៍ពី របបគតិយុត្តិធម៌តបពេញលេញដែលបានបង្កើតឡើងដោយអនុសញ្ញានេះ ហើយអគ្គនាយកត្រូវ អញ្ជើញរដ្ឋដែលមិនមែនជាសមាជិក ទៅតាមសេចក្តីបង្គាប់របស់គណៈកម្មាធិការ ឱ្យធ្វើការ ព្រមព្រៀងទៅលើកាតព្វកិច្ចដែលដឹងដោយអនុសញ្ញានេះ។ ក្នុងករណីដែលមិនមានការ បញ្ជាក់ពីការព្រមព្រៀងច្បាស់លាស់ពីរដ្ឋមិនមែនជាសមាជិកទេនោះ គណៈកម្មាធិការមាន

សិទ្ធិផ្តល់ជាយោបល់មិនឱ្យមានការចាត់វិធានការណាមួយ ដែលអាចនឹងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ ស្នាដៃ ឯកដែលបានប្រកាសនោះឡើយ។

៤២. គណៈកម្មាធិការត្រូវធ្វើការរាយការណ៍ទៅកាន់មហាសន្និបាត ស្តីពីវិធានការដែលបានចាត់ ឡើងស្របទៅតាមវិធានបទ និងទម្រង់ការដែលដឹងមុនដោយសេចក្តីណែនាំបច្ចុប្បន្ន។

១.៤ កម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពដែលឆ្លុះបញ្ចាំងយ៉ាងច្បាស់ពីគោលការណ៍ និងគោលបំណង នៃអនុសញ្ញានេះ

មាត្រា១៨

សំណើ និងនីតិវិធីក្នុងការជ្រើសរើស

2.COM 12

៤៣. រដ្ឋភាគីត្រូវបានគេលើកទឹកចិត្តឱ្យដាក់សំណើនូវកម្មវិធី គម្រោង និង សកម្មភាពជាតិ អនុតំបន់ ឬ តំបន់ស្តីពីការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយទៅកាន់គណៈកម្មាធិការ ដើម្បី ធ្វើការជ្រើសរើស និងជ្រុញជ្រាប ដោយសារតែវាឆ្លុះបញ្ចាំងយ៉ាងច្បាស់លាស់នូវគោល ការណ៍ និងគោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា១៨.១

៤៤. នៅក្នុងការជ្រើសរើស និងលើកកម្ពស់កម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពអភិរក្ស គណៈ កម្មាធិការត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើតម្រូវការនៃប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ និងទៅ លើគោលការណ៍បែងចែកស្មើគ្នាទៅតាមភូមិសាស្ត្រ នៅខណៈដែលធ្វើការពង្រឹងសហ ប្រតិបត្តិការ ខាងត្បូង-ខាងត្បូង និង ខាងជើង-ខាងត្បូង-ខាងត្បូង ។

៤៥. កម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពទាំងនេះអាចនឹងត្រូវបានគេបង្កើតរួចរាល់ហើយ ឬ កំពុង ដំណើរការបង្កើត ឬ ត្រូវបានគេធ្វើផែនការនៅពេលដែលដាក់ស្នើទៅគណៈកម្មាធិការ ដើម្បី ធ្វើការជ្រើសរើស និងជ្រុញជ្រាប។

៤៦. រដ្ឋភាគីអាចដាក់សំណើដាច់ដោយឡែក ឬ រួមគ្នាទៅកាន់គណៈកម្មាធិការ។ គណៈកម្មាធិការ លើកទឹកចិត្តឱ្យរដ្ឋសមាជិកដាក់ស្នើនូវកម្មវិធី គម្រោង និង សកម្មភាពតំបន់ ឬ អនុតំបន់ ព្រមទាំងឱ្យការដាក់សំណើនេះធ្វើឡើងរួមគ្នាដោយរដ្ឋភាគីទាំងឡាយនៅតាមតំបន់ដែលមាន ទីតាំងភូមិសាស្ត្រជាប់ពីគ្នា។

៤៧. រដ្ឋសមាជិក អាចស្នើសុំជំនួយការរៀបចំដើម្បីធ្វើការដាក់សំណើឱ្យស្របទៅតាមបញ្ញត្តិ ស្តីពី ជំនួយការអន្តរជាតិ គឺមាត្រា ២០-២៤ នៃអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា ១៤.៣

៤៨. រដ្ឋភាគីដែលដាក់ពាក្យសុំត្រូវប្រើទម្រង់ដែលភ្ជាប់មកជាមួយនឹងសេចក្តីណែនាំនេះ ហើយ ត្រូវដាក់ជូននូវសំណើរបស់ខ្លួននៅរៀងរាល់ខែមិថុនា នៃឆ្នាំនីមួយៗ ដែលនៅខែនេះគណៈកម្មា ធិការនឹងត្រូវបានគេស្នើសុំឱ្យធ្វើ ការវាយតម្លៃលើសំណើនេះ។

៤៩. ការពិនិត្យលើសំណើនេះជាលើកដំបូង នឹងត្រូវធ្វើឡើងដោយក្រុមការងាររបស់គណៈកម្មា ធិការដែលបានបង្កើតឡើងដោយគណៈកម្មាធិការនេះនៅក្នុងសម័យប្រជុំមួយ។ ក្រុមការងារ នេះត្រូវផ្តល់ឱ្យគណៈកម្មាធិការនូវមតិយោបល់របស់ខ្លួន ទៅលើគុណសម្បត្តិនៃសំណើនេះ និងអនុសាសន៍សង្ខេប មួយ។

៥០. គណៈកម្មាធិការធ្វើការសម្រេចថា តើត្រូវជ្រើសរើស ឬ មិនត្រូវជ្រើសរើស កម្មវិធីគម្រោង ឬ សកម្មភាពមួយ។

៥១. នៅក្នុងសម័យប្រជុំនីមួយៗ គណៈកម្មាធិការអាចនឹងធ្វើការអំពាវនាវដោយបើកចំហឱ្យមាន ការកំណត់លក្ខណៈទៅលើសំណើដោយសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិដូចដែលមានចែងនៅក្នុង មាត្រា ១៩ និង/ឬ ដោយផ្តោតទៅលើទិដ្ឋភាពជាអាទិភាពជាក់លាក់ណាមួយនៃការអភិរក្ស។

លក្ខណវិនិច្ឆ័យក្នុងការជ្រើសរើស

2.COM 12

៥២. ក្នុងចំណោមកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាពដែលបានស្នើ គណៈកម្មាធិការត្រូវជ្រើសរើស សំណើណាដែលបំពេញបានល្អបំផុតទៅតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យដូចខាងក្រោម :

- ក. ជាកម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិរក្ស ដូចដែលមាន ចែងនៅក្នុងមាត្រា ២.៣ នៃអនុសញ្ញានេះ។
- ខ. កម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពនេះជួយលើកកម្ពស់ដល់ការសម្របសម្រួលនៃកិច្ច ខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ អរូបិយនៅថ្នាក់តំបន់ អនុតំបន់ និង/ឬ អន្តរជាតិ។

- គ. កម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពនេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីគោលការណ៍ និង គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ។
- ឃ. ប្រសិនបើកម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពទាំងនេះត្រូវបានធ្វើឡើង ហើយវាមិនបានបង្ហាញនូវប្រសិទ្ធភាព ក្នុងការរួមចំណែកដល់ភាពដែលអាចសម្រេចទៅបាននៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយដែលពាក់ព័ន្ធ។ ប្រសិនបើ កម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពនេះកំពុងតែដំណើរការ ឬ ធ្វើផែនការ គេអាចរំពឹងទុកយ៉ាងសមហេតុផលថាវានឹងរួមចំណែកជាវិនិច្ឆ័យដល់ភាព ដែលអាចសម្រេចទៅបាននៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយដែលពាក់ព័ន្ធ។
- ង. ជាកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាពដែលបានអនុវត្ត ឬ ដែលនឹងត្រូវអនុវត្តដោយមានការចូលរួមពីសហគមន៍ ក្រុម ឬ បុគ្គលនានាដែលពាក់ព័ន្ធ និងដោយមានការព្រមព្រៀងជាមុនដោយសេរី និងដោយបានជូនដំណឹងពីអ្នកចូលរួមទាំងនេះ។
- ច. ប្រសិនបើអាច កម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាពនេះអាចធ្វើជាគំរូថ្នាក់ អនុតំបន់ ឬ តំបន់ និងថ្នាក់អន្តរជាតិសម្រាប់សកម្មភាពអភិរក្សនានា។
- ឆ. រដ្ឋភាគីដែលបានដាក់ពាក្យសុំ ស្ថាប័នអនុវត្ត និង សហគមន៍ ក្រុម ឬ បុគ្គលនានាដែលពាក់ព័ន្ធមានចន្លោះធ្វើសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងការជ្រុញជញ្ជូននូវគោលការណ៍ដែលល្អបំផុត ប្រសិនបើកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាពរបស់ពួកគេត្រូវបានជ្រើសរើស។
- ជ. កម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាពនេះបង្ហាញនូវបទពិសោធន៍ដែលងាយរងនូវឥទ្ធិពលនៃការវាយតម្លៃនៃលទ្ធផលរបស់ពួកគេ។
- ឈ. កម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាពនេះអាចប្រើប្រាស់បានជាគោលទៅលើតម្រូវការជាក់លាក់ទាំងឡាយនៃប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ។

ការលើកកម្ពស់ និង ការជ្រុញជញ្ជូន

2.COM 12

៥៣. គណៈកម្មាធិការត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់ការស្រាវជ្រាវ ការរៀបចំឯកសារ ការបោះពុម្ពផ្សាយ និង ការជ្រុញជញ្ជូននៃគំរូ និង ការប្រតិបត្តិល្អ ជាមួយកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ក្នុងការបង្កើតវិធានការអភិរក្ស និងការបង្កើតលក្ខខណ្ឌអំណោយផលសម្រាប់វិធានការទាំងនោះដែលត្រូវបានរដ្ឋភាគីធ្វើឱ្យមានការវិវត្តនៅក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធី គម្រោង និង សកម្មភាពដែលបានជ្រើសរើសដោយមាន ឬ គ្មានជំនួយ។

- ៥៤. គណៈកម្មាធិការត្រូវបង្កើត ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និង បោះពុម្ពផ្សាយនូវបញ្ជី ឈ្មោះកម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពដែលខ្លួនបានសម្រេចសម្រាំងឡើង ដើម្បីចុះបញ្ជីរៀងរាល់ពីគោលការណ៍ និងកម្មវត្ថុរបស់អនុសញ្ញា។
- ៥៥. គណៈកម្មាធិការត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់រដ្ឋភាគី ដើម្បីបង្កើតលក្ខខ័ណ្ឌអំណោយផលសម្រាប់ការអនុវត្តកម្មវិធី គម្រោង និង សកម្មភាពទាំងនោះ។
- ៥៦. បន្ថែមទៅលើបញ្ជីឈ្មោះកម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពដែលបានសម្រេចសម្រាំង គណៈកម្មាធិការត្រូវចងក្រង និងធ្វើឱ្យព័ត៌មានអាចរកបានអំពី វិធានការ និងវិធីសាស្ត្រទាំងឡាយដែលបានប្រើប្រាស់ ឬ ដើម្បីប្រើប្រាស់ រួមផ្សំជាមួយបទពិសោធន៍ដែលទទួលបាននានាប្រសិនបើមាន។
- ៥៧. គណៈកម្មាធិការត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់ការស្រាវជ្រាវ និងការវាយតម្លៃទៅលើប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការអភិរក្សដែលបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធី គម្រោង និង សកម្មភាពដែលខ្លួនបានសម្រេចសម្រាំង និងត្រូវលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៅក្នុងការស្រាវជ្រាវ និង ការវាយតម្លៃនោះ។
- ៥៨. ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃបទពិសោធន៍ និង មេរៀនដែលទទួលបានពីកម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពអភិរក្សនានា គណៈកម្មាធិការត្រូវផ្តល់ការណែនាំទៅលើការប្រតិបត្តិបំប៉ន និង ផ្តល់អនុសាសន៍ទៅលើវិធានការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ (មាត្រា ៧ (ខ))។

ជំពូកទី II: ជំនួយអន្តរជាតិ និង មូលនិធិបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ

២.១ គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ធនធាននៃមូលនិធិ

- ៥៩. ធនធាននៃមូលនិធិ ដែលត្រូវបានរៀបចំជាគណនីពិសេសដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រា ១.១ នៃបទបញ្ញត្តិហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដាស់ខាន់សម្រាប់ផ្តល់ជាជំនួយអន្តរជាតិដូចដែលមានចែងនៅក្នុងជំពូកទី៥នៃអនុសញ្ញា។

មាត្រា ៧ (C), (D),
 ២៥ - ២៧ និង ២៨
 1.EXT.COM 9
 2.COM 9

៦០. ធនធានអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់បន្ថែមទៀតសម្រាប់ :

ក. ជាការបំពេញបន្ថែមទៅលើមូលនិធិបម្រុងដែលបានកំណត់នៅក្នុង មាត្រា ៦ នៃបទបញ្ញត្តិ ហិរញ្ញវត្ថុ ។

ខ. ឧបត្ថម្ភដំណើរការរៀនសូត្ររបស់គណៈកម្មាធិការដូចដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៧ រួម ទាំងដំណើរការទាក់ទងទៅនឹងសំណើដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១៤ ។

គ. ថ្លៃចំណាយទៅលើការចូលរួមនៅក្នុងអង្គប្រជុំរបស់គណៈកម្មាធិការ របស់អ្នកតំណាង នៃរដ្ឋសមាជិកមកពីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ របស់គណៈកម្មាធិការប៉ុន្តែការផ្តល់បែបនេះ សម្រាប់តែអ្នកដែលមានជំនាញខាងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយបុណ្ណៈ។ ប្រសិនបើមាន ថវិកាគ្រប់គ្រាន់ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានដោយឈរលើករណីមួយទៅករណីមួយទៀត ធនធានអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ សម្រាប់ថ្លៃចំណាយទៅលើការចូលរួមរបស់អ្នកតំណាង ដែលជាអ្នកជំនាញខាងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ មកពីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ ដែលជា ភាគីនៃអនុសញ្ញាតែមិនមែនជា សមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការ ។

ឃ. ថ្លៃចំណាយទៅលើសេវាប្រឹក្សាតាមសំណើរបស់គណៈកម្មាធិការ ដែលត្រូវផ្តល់ដោយ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និង អង្គការមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញស្ថាប័នសាធារណៈ ឬ ឯកជន និងបុគ្គលឯកជន។

ង. ថ្លៃចំណាយទៅលើការចូលរួមពីសំណាក់ស្ថាប័នសាធារណៈ ឬ ឯកជន ព្រមទាំងបុគ្គល ឯកជន ជាពិសេសសមាជិកក្រុម ឬ សហគមន៍នានា ដែលត្រូវបានគណៈកម្មាធិការ អញ្ជើញឱ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំ ដើម្បីពិភាក្សាលើបញ្ហាជាក់លាក់មួយចំនួន។

២.២ ជំនួយអន្តរជាតិ

គោលបំណង និង ទម្រង់នៃជំនួយអន្តរជាតិ

៦១. ជំនួយអន្តរជាតិត្រូវបានផ្តល់ទៅឱ្យរដ្ឋភាគី សម្រាប់ការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ គឺជាការបន្ថែមទៅលើកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងផ្ទាល់ខ្លួនសម្រាប់ការអភិរក្សនេះ។

មាត្រា ២០ -២១
២៤.២-១៤
2.COM 11

១២. គណៈកម្មាធិការអាចទទួលវាយតម្លៃ និងយល់ព្រមលើសំណើសុំសម្រាប់គោលបំណង និង ទម្រង់ណាមួយនៃជំនួយអន្តរជាតិដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២០ និង ២១ នៃអនុសញ្ញា ដោយ អាស្រ័យទៅលើធនធានដែលមាន។ អាទិភាពត្រូវផ្តល់ទៅលើសំណើជំនួយអន្តរជាតិដែល ពាក់ព័ន្ធនឹង :

- ក. ការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌដែលបានបញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីការអភិរក្សបន្ទាន់។ មាត្រា ២០ (a)
- ខ. ការរៀបចំបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌទៅតាមខ្លឹមសារមាត្រា១១ និង ១២។ មាត្រា ២០ (b)
- គ. ឧបត្ថម្ភសម្រាប់កម្មវិធី គម្រោង និង សកម្មភាពដែលបានអនុវត្តនៅថ្នាក់ ជាតិ អនុតំបន់ និង តំបន់ក្នុងគោលបំណងអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ។ មាត្រា ២០ (c)
- ឃ. ជំនួយក្នុងការរៀបចំ

១៣. ជំនួយអន្តរជាតិដែលមានចែងក្នុងមាត្រា២០ និង ២១ អាចផ្តល់សម្រាប់ស្ថានភាពបន្ទាន់ ដូចមាន ចែងក្នុងមាត្រា២២ (ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់) ។

១៤. គណៈកម្មាធិការអាចទទួលវាយតម្លៃ និងយល់ព្រមលើសំណើសុំជំនួយក្នុងការក្រៀម រៀបចំក្នុងគោលដៅជួយបកស្រាយបំភ្លឺសំណើ សម្រាប់ការសុំបញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីអភិរក្សបន្ទាន់ ដោយស្របទៅតាមមាត្រា១៧ និង សំណើទាំងឡាយដែលស្របទៅនឹងមាត្រា១៨ (ជំនួយ ក្នុងការរៀបចំ) ។

លក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ និង លក្ខណវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការជ្រើសរើស

- ១៥. រដ្ឋភាគីទាំងអស់មានសិទ្ធិធ្វើសំណើសុំជំនួយអន្តរជាតិ។
- ១៦. នៅពេលធ្វើការវាយតម្លៃទៅលើសំណើសុំជំនួយអន្តរជាតិ គណៈកម្មាធិការត្រូវធ្វើការពិចារណាទៅលើគោលការណ៍សមធម៌ និងភូមិសាស្ត្រនៃការបែងចែក និងតម្រូវការពិសេសរបស់ ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ។ គណៈកម្មាធិការ ក៏ត្រូវធ្វើការពិចារណាផងដែរថាគឺ :
  - ក. សំណើអនុវត្តទៅលើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការកម្រិតទូទៅគឺ តំបន់ ឬ អន្តរជាតិ និង/ ឬ
  - ខ. ជំនួយអាចមានឥទ្ធិពលកើនឡើង និង អាចជំរុញលើកទឹកចិត្តឱ្យមានវិភាគទានហិរញ្ញវត្ថុ និងបច្ចេកទេសពីប្រភពផ្សេងៗទៀត។

១៧. គណៈកម្មាធិការនឹងធ្វើការសម្រេចផ្តល់ជំនួយដោយផ្អែកលើលក្ខណវិនិច្ឆ័យ ដូចខាងក្រោម ៖ មាត្រា ២៤.២

- ក. សហគមន៍ ក្រុម និង/ឬ បុគ្គលទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធចូលរួមក្នុងការរៀបចំសំណើ ហើយនឹងត្រូវពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពដែលត្រូវបានស្នើសុំ និង ការវាយតម្លៃ និងតាមដានដោយទូលំទូលាយតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន
- ខ. ចំនួនទឹកប្រាក់ជំនួយដែលស្នើសុំត្រូវសមរម្យ
- គ. សកម្មភាពដែលបានស្នើសុំត្រូវតែមានភាពច្បាស់លាស់ និងអាចធ្វើបាន។
- ឃ. គម្រោងអាចនឹងមានលទ្ធផលយូរអង្វែង។
- ង. រដ្ឋភាគីដែលជាអត្តសញ្ញាណ រួមចំណែកទៅលើថ្លៃចំណាយសម្រាប់សកម្មភាពដែលជំនួយអន្តរជាតិបានផ្តល់ឱ្យទៅតាមកិច្ចធនធានដែលខ្លួនមាន។
- ច. ជំនួយនេះមានគោលដៅបង្កើន និងពង្រឹងសមត្ថភាព ក្នុងវិស័យអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ
- ឆ. ប្រសិនបើមានរដ្ឋភាគីដែលជាអត្តសញ្ញាណ បានអនុវត្តសកម្មភាពហិរញ្ញវត្ថុកន្លងមក ដោយស្របទៅតាមបទបញ្ញត្តិ និងលក្ខខណ្ឌទាំងអស់ដែលត្រូវអនុវត្តតាម។

នីតិវិធីសម្រាប់ការដាក់សំណើសុំជំនួយអន្តរជាតិ

- ៦៤. រដ្ឋភាគីអាចដាក់សំណើសុំជំនួយអន្តរជាតិទៅគណៈកម្មាធិការ ដើម្បីស្នើសុំជំនួយអន្តរជាតិ។ សំណើទាំងនោះអាចដាក់រួមគ្នាដោយរដ្ឋភាគីពីរ ឬច្រើន។
- ៦៥. សំណើសុំជំនួយអន្តរជាតិត្រូវតែដាក់ជូនលេខាធិការដ្ឋាន ដោយប្រើប្រាស់ទម្រង់សមស្របដែលមានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធទៅនឹងសេចក្តីណែនាំប្រតិបត្តិការទាំងនេះ។
- ៧០. សំណើសុំជំនួយក្នុងការរៀបចំបែបបទ នឹងត្រូវបានទទួលដោយលេខាធិការដ្ឋាននៅមុនថ្ងៃ ទី ១ ខែកញ្ញា ក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំ មុននឹងគណៈកម្មាធិការធ្វើការវាយតម្លៃទៅលើសំណើសុំបញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីការអភិរក្សបន្ទាន់ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា៧នៃអនុសញ្ញា ឬ នៅមុនថ្ងៃទី១ ខែ កញ្ញា ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ មុននឹងគណៈកម្មាធិការធ្វើការវាយតម្លៃទៅលើសំណើកម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពផ្សេងៗដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៨។
- ៧១. លេខាធិការដ្ឋានត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃទៅលើភាពពេញលេញនៃសំណើ និង អាចសុំព័ត៌មានបន្ថែមទៀតបាន។ លេខាធិការដ្ឋានត្រូវជូនដំណឹងទៅរដ្ឋភាគីដែលស្នើសុំអំពីកាលបរិច្ឆេទធ្វើការវាយតម្លៃទៅលើសំណើ ដែលអាចធ្វើទៅបាន។

៧២. លេខាធិការដ្ឋានត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យសម្រាប់សំណើពេញលេញណាដែលមានទំហំទឹកប្រាក់ប្រមាណចាប់ពីជាង ២៥០០០ដុល្លារសហរដ្ឋ អាមេរិកឡើងទៅ។

៧៣. លេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវដាក់សំណើពេញលេញទៅអាជ្ញាធរដែលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃ និង អនុម័ត :

(នៅក្នុងតារាងខាងក្រោម ពាក្យ “ជំនួយផ្សេងទៀត” សំដៅទៅលើជំនួយទាំងអស់ដែលក្រៅពីជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងជំនួយក្នុងការរៀបចំបែបបទ)

ថវិកា	ប្រភេទជំនួយ	ថ្ងៃផុតកំណត់ ដាក់សំណើ	ស្ថាប័នទទួល សិទ្ធិអនុម័ត
តិចជាង ២៥.០០០ ដុល្លារ អាមេរិក	ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់	គ្រប់ពេលវេលា	ការិយាល័យ របស់គណៈ កម្មាធិការ
	ជំនួយក្នុងការរៀបចំបែប បទ	ថ្ងៃទី១ ខែ កញ្ញា	
	ជំនួយផ្សេងទៀត	គ្រប់ពេលវេលា	
២៥.០០០ដុល្លារ អាមេរិក ឬ ច្រើនជាង	ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់	គ្រប់ពេលវេលា	គណៈកម្មាធិការ
	ជំនួយផ្សេងទៀត	ថ្ងៃទី១ខែឧសភា	

៧៤. លេខាធិការដ្ឋានត្រូវជូនដំណឹងអំពីសេចក្តីសម្រេចទាក់ទងទៅនឹងការផ្តល់ជំនួយទៅរដ្ឋភាគីដែលស្នើសុំក្នុងអំឡុងពេលពីរសប្តាហ៍បន្ទាប់ពីការធ្វើសេចក្តីសម្រេច។ លេខាធិការដ្ឋានត្រូវមានការព្រមព្រៀងគ្នាជាមួយភាគីដែលស្នើសុំអំពីព័ត៌មានលម្អិតនៃជំនួយ។

៧៥. ជំនួយនេះជាកម្មវត្ថុនៃការអង្កេតការធ្វើរបាយការណ៍ និង ការវាយតម្លៃ។

ជំពូកទី III: ការចូលរួមនៅក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញា

៣.១ ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ ក្រុម និង បើសិនជាអាចចំពោះក្រុមផ្សេងទៀតដូចជាបុគ្គល អ្នកជំនាញ មជ្ឈមណ្ឌលឯកទេស និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ

2.EXT.COM 6

៧៦. យោងទៅលើមាត្រា១១(ខ) និងខ្លឹមសារនៃមាត្រា១៥ គណៈកម្មាធិការលើកទឹកចិត្តរដ្ឋភាគីទាំងឡាយឱ្យបង្កើតសហប្រតិបត្តិការមុខងារ និង សហប្រតិបត្តិការបន្ថែមក្នុងចំណោមសហគមន៍ ក្រុម និង ក្រុមផ្សេងទៀត ដូចជាបុគ្គលដែលជាអ្នកបង្កើត រក្សាទុក និងផ្ទេររបតិកកណ្តវប្បធម៌អរូបិយ ព្រមទាំងអ្នកជំនាញ មជ្ឈមណ្ឌលជំនាញ និង វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវផងដែរ។

៧៧. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យបង្កើតស្ថាប័នប្រឹក្សាយោបល់ ឬ ក៏យន្តការសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីសម្រួលដល់ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ ក្រុម និងក្រុមផ្សេងទៀតដូចជាបុគ្គល ព្រមទាំងអ្នកជំនាញ មជ្ឈមណ្ឌលជំនាញ និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវជាពិសេសនៅក្នុង៖

- អត្តសញ្ញាណ និងនិយមន័យនៃធាតុខុសគ្នានៃរបតិកកណ្តវប្បធម៌អរូបិយ ដែលមានវត្តមាននៅលើទឹកដីនៃរដ្ឋសមាជិក។
- ធ្វើប្រាងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ
- ការពន្យល់លំអិតនិងការអនុវត្តកម្មវិធីគម្រោងនិងសកម្មភាពនានា។
- ការរៀបចំសំណុំឯកសារចុះបញ្ជីសម្រាប់ដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជី ដោយអនុលោមទៅតាមកថាខណ្ឌដែលពាក់ព័ន្ធនៃជំពូកទី១ នៃសេចក្តីណែនាំប្រតិបត្តិការនេះ។
- ការលុបសមាសធាតុមួយនៃរបតិកកណ្តវប្បធម៌អរូបិយចេញពីបញ្ជីមួយ ឬ ការផ្ទេរទៅក្នុងបញ្ជីផ្សេងទៀត ដោយយោងទៅលើកថាខណ្ឌទី ១៣, ១៤, ២៩, និង ៣០ នៃសេចក្តីណែនាំប្រតិបត្តិការនេះ។

៧៨. រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់ដើម្បីធ្វើឱ្យសហគមន៍ ក្រុម និង ក្រុមផ្សេងទៀតដូចជាបុគ្គលឱ្យបានយល់ដឹងពីសារៈសំខាន់ និងគុណតម្លៃនៃរបតិកកណ្តវប្បធម៌អរូបិយ ព្រមទាំង

សន្និសីទ ដើម្បីឱ្យម្ចាស់បេតិកភណ្ឌនេះអាចទទួលបានពេញលេញពីលិខិតតុបត្រណ៍ ស្របតាមលក្ខណៈបទដ្ឋានដែលបានកំណត់នេះ។

៧៩. ដោយអនុលោមទៅតាមបទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១១ ដល់១៥ នៃអនុសញ្ញា រដ្ឋភាគីត្រូវចាត់វិធានការសមស្របដើម្បីធានាការកសាងសមត្ថភាព សហគមន៍ ក្រុម និង ក្រុមផ្សេងទៀតដូចជា បុគ្គល បើសិនជាអាច។

៨០. រដ្ឋភាគីត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យបង្កើត និង ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មជាអចិន្ត្រៃយ៍ទៅតាមស្ថានភាពផ្ទាល់របស់ពួកគេ សេចក្តីណែនាំរបស់អ្នកជំនាញ មជ្ឈមណ្ឌលជំនាញ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងមជ្ឈមណ្ឌលក្នុងតំបន់ដែលសកម្មនៅក្នុងវិស័យដែលគ្របដណ្តប់ដោយអនុសញ្ញា ដែលអាចធ្វើការសិក្សាដូចបានលើកឡើងក្នុងមាត្រា១៣(គ) ។

៨១. ក្នុងចំណោមស្ថាប័នសាធារណៈ និង ឯកជនដែលបានលើកឡើងក្នុងកថាខណ្ឌ៥នៃសេចក្តីណែនាំប្រតិបត្តិការនេះ គណៈកម្មាធិការអាចធ្វើឱ្យអ្នកជំនាញ មជ្ឈមណ្ឌលជំនាញ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ ព្រមទាំងមជ្ឈមណ្ឌលក្នុងតំបន់ សកម្មក្នុងវិស័យដែលគ្របដណ្តប់ដោយអនុសញ្ញា ដើម្បីពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកទាំងនោះទៅលើបញ្ហាជាក់លាក់មួយចំនួន។

៨២. រដ្ឋភាគីត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងជួយសម្រួលដល់សហគមន៍ ក្រុម និង បុគ្គល ឱ្យទទួលបានលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវដែលធ្វើឡើងក្នុងចំណោមពួកគេ ព្រមទាំងធ្វើឱ្យមានការគោរពចំពោះការអនុវត្តដែលគ្រប់គ្រងទៅលើការទទួលបានព័ត៌មានក្នុងផ្នែកជាក់លាក់មួយចំនួននៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយដោយអនុលោមតាមមាត្រា ១៣ (ឃ) ។

៨៣. រដ្ឋសមាជិកត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យអភិវឌ្ឍរួមគ្នានៅថ្នាក់តំបន់ និង អនុតំបន់ បណ្តាញសហគមន៍ អ្នកជំនាញ មជ្ឈមណ្ឌលជំនាញ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ ដើម្បីអភិវឌ្ឍវិធីសាស្ត្ររួមជាពិសេសទាក់ទងទៅនឹងសមាសធាតុនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ ដែលមានលក្ខណៈរួមព្រមទាំងវិធីសាស្ត្រអន្តរវិស័យ។

៨៤. រដ្ឋភាគី ដែលមានការរៀបចំឯកសារ ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសមាសធាតុនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ ដែលមានវត្តមាននៅលើទឹកដីរបស់រដ្ឋភាគីផ្សេងទៀត ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យចែករំលែកអំពីការរៀបចំឯកសារនោះជាមួយរដ្ឋផ្សេងទៀត ដែលនឹងធ្វើឱ្យព័ត៌មានអាចទៅដល់

សហគមន៍ ក្រុម និង ក្រុមផ្សេងទៀត ដូចជា បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ ព្រមទាំងអ្នកជំនាញ មជ្ឈមណ្ឌល ជំនាញ និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវជាដើម។

៨៥. រដ្ឋភាគីត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យចូលរួមក្នុងសកម្មភាពទាក់ទងនឹងសហប្រតិបត្តិការ ដោយ រាប់បញ្ចូលទាំងសកម្មភាពនៅក្នុងផ្នែកទី២ មជ្ឈមណ្ឌលសម្រាប់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ ដែលត្រូវបានបង្កើត ឬ នឹងត្រូវបង្កើត ឡើងដោយមានការឧបត្ថម្ភពីអង្គការ យូណេស្កូ និង ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយសមត្ថភាពខ្ពស់បំផុត ទៅតាម ខ្លឹមសារនៃមាត្រា១៤នៃអនុសញ្ញា ដោយរួមជាមួយការចូលរួមរបស់សហគមន៍ ក្រុម និងផ្នែក ផ្សេងទៀតដូចជា បុគ្គល អ្នកជំនាញ មជ្ឈមណ្ឌល ជំនាញ និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ។

៨៦. ដោយសារតែប្រភពធនធានមានកំរិត គណៈកម្មាធិការអាចអញ្ជើញ ស្ថាប័នឯកជន ឬ សាធារណៈណាមួយ (រួមមានមជ្ឈមណ្ឌលជំនាញ និង វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ) ព្រមទាំងបុគ្គល ឯកជន ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា មានសមត្ថភាព នៅក្នុងវិស័យបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ (រួមមាន សហគមន៍ ក្រុម និង អ្នកជំនាញផ្សេងៗ) ឱ្យចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់គណៈកម្មា ធិការនេះ ដើម្បីធ្វើឱ្យមាននិរន្តរភាពនូវអន្តរពិភាក្សា និងដើម្បីពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកទាំង នោះដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រា៨.៤នៃអនុសញ្ញា។

៣.៣ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា និង អនុសញ្ញា

៣.២.១ ការចូលរួមរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានានៅថ្នាក់ជាតិ

៨៧. ដោយអនុលោមតាមមាត្រា១១(ខ) រដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឱ្យអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា ដែលពាក់ព័ន្ធមានការជាប់ទាក់ទងទៅនឹងការអនុវត្តអនុសញ្ញា ហើយក៏ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាជួយបង្ក លក្ខណៈឱ្យអង្គការទាំងនោះចូលរួមពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងកំណត់ អត្ថន័យបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ និងក្នុងវិធានការអភិរក្សដែលសមស្របផ្សេងទៀត ដោយ ធ្វើសហប្រតិបត្តិការ និងសម្របសម្រួលជាមួយអង្គការដទៃទៀតដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្ត អនុសញ្ញា។

៣.២.២ ការចូលរួមរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានាដែលមានការទទួលស្គាល់

លក្ខណវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការទទួលស្គាល់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល

៨៨. អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលត្រូវ:

- ក. មានសមត្ថភាព មានជំនាញ និង បទពិសោធន៍ដោយមានការបញ្ជាក់អះអាងនៅក្នុង ការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ (ដូចកំណត់នៅក្នុងមាត្រា២.៣) ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ដែនកំណត់មួយឬច្រើន។
- ខ. មានលក្ខណៈបែបក្នុងស្រុក ថ្នាក់ជាតិ ក្នុងតំបន់ ឬ អន្តរជាតិដែលសមស្រប។
- គ. មានកម្មវត្ថុស្របទៅនឹងខ្លឹមសារនៃអនុសញ្ញា និង មានលក្ខន្តិកៈ ឬ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ដែលស្របទៅនឹងកម្មវត្ថុទាំងនោះ។
- ឃ. មានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងស្មារតីគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក ជាមួយ សហគមន៍ ក្រុម និងផ្នែកផ្សេងទៀតដូចជា បុគ្គល ដែលបង្កើត អនុវត្ត និងផ្សព្វផ្សាយបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ។
- ង. ត្រូវមានសមត្ថភាពប្រតិបត្តិការ ដែលរួមមាន :
  - (i) សមាជិកភាពសកម្មអចិន្ត្រៃយ៍ដែលបង្កើតសហគមន៍ដែលមាន បំណងដើម្បីសម្រេចកម្មវត្ថុដែលបានបង្កើតឡើង។
  - (ii) មានទីលំនៅស្របច្បាប់ និងនីតិបុគ្គលភាពដែលមានការទទួលស្គាល់ស្របទៅ នឹងច្បាប់ក្នុងស្រុក។
  - (iii) មានសកម្មភាពសមស្រប និង បានបន្តសកម្មភាពទាំងនោះ យ៉ាងហោចណាស់ ៤ឆ្នាំនៅពេលត្រូវបានពិចារណាទទួលស្គាល់។

មាត្រា២.២

បែបបទនិង ការពិនិត្យឡើងវិញលើការទទួលស្គាល់

៨៩. គណៈកម្មាធិការសុំឱ្យលេខាធិការដ្ឋានទទួលសំណើពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ហើយដាក់ជូនជា អនុសាសន៍មកខ្លួនដែលទាក់ទងទៅនឹងការទទួលស្គាល់ ការរក្សា ឬ ការបញ្ចប់ទំនាក់ទំនង របស់ ខ្លួនជាមួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលទាំងនោះ។

៩០. គណៈកម្មាធិការដាក់អនុសាសន៍របស់ខ្លួនជូនមហាសន្និបាត ដើម្បីសម្រេចដោយអនុលោមទៅ តាមមាត្រា៩នៃអនុសញ្ញា។ នៅក្នុងការទទួល និង វាយតម្លៃទៅលើសំណើនោះ គណៈកម្មាធិការ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវទៅលើគោលការណ៍ភាពជាតំណាងសមធម៌ និង ភូមិសាស្ត្រ

មាត្រា៩
1EXT.COM 10

ដោយផ្អែកទៅលើព័ត៌មានដែលលេខាធិការដ្ឋានផ្តល់ឱ្យ។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលត្រូវបាន
ទទួលស្គាល់ត្រូវអនុវត្តទៅតាមបទដ្ឋានសីលធម៌ និង ច្បាប់ទាំងក្នុងស្រុក និង អន្តរជាតិ។

៩១. គណៈកម្មាធិការធ្វើការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញទៅលើការរួមវិភាគទាន និង ការប្តេជ្ញារបស់អង្គការ
ប្រឹក្សាយោបល់ និងទំនាក់ទំនងរបស់អង្គការនេះជាមួយគណៈកម្មាធិការរៀនរាល់៤ឆ្នាំម្តង
បន្ទាប់ពីការទទួលស្គាល់ និង ធ្វើការពិចារណាទៅលើទស្សនវិស័យរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល
ដែលពាក់ព័ន្ធ។

៩២. ការបញ្ចប់ទំនាក់ទំនងអាចត្រូវបានសម្រេចនៅពេលធ្វើការត្រួតពិនិត្យឡើង វិញ ប្រសិនបើគណៈ
កម្មាធិការយល់ថាចាំបាច់។ ប្រសិនបើកាលៈទេសៈតម្រូវទំនាក់ទំនងជាមួយអង្គការដែលពាក់ព័ន្ធ
អាចត្រូវព្យួរជាបណ្តោះអាសន្ន រហូតដល់មានសេចក្តីសម្រេចដែលទាក់ទងទៅនឹងការបញ្ចប់
ទំនាក់ទំនងទាំងនេះត្រូវបានធ្វើឡើង។

មុខងារប្រឹក្សាយោបល់

៩៣. ដោយយោងទៅតាមមាត្រា៩.១នៃអនុសញ្ញា អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលមានការទទួលស្គាល់
ត្រូវមានតួនាទីផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់ដល់គណៈកម្មាធិការ អាចត្រូវបានអញ្ជើញដោយគណៈ
កម្មាធិការដើម្បីផ្តល់យោបល់ ដោយរួមទាំងរបាយការណ៍ការត្រួតពិនិត្យដែលជាសំអាង
សម្រាប់គណៈកម្មាធិការ ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃ:

- ក. សំណុំឯកសារចុះបញ្ជីការអភិរក្សបន្ទាន់
- ខ. កម្មវិធី គម្រោង និង សកម្មភាពនានាដែលបានលើកឡើងក្នុងមាត្រា១៦
- គ. សំណើសុំជំនួយអន្តរជាតិ
- ឃ. ឥទ្ធិពលនៃផែនការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌដែលបានបញ្ជូលទៅក្នុងបញ្ជីការអភិរក្ស
បេតិកភណ្ឌ។

មាត្រា៩
2.COM 7

នីតិវិធីសម្រាប់ការទទួលស្គាល់

2.COM 7

៩៤. អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលស្នើសុំការទទួលស្គាល់ធ្វើជាអ្នកចូលរួមផ្តល់ការប្រឹក្សាយោបល់ឱ្យ
គណៈកម្មាធិការត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដល់លេខាធិការដ្ឋាន ដូចខាងក្រោម:

- ក. ការពិពណ៌នាអំពីអង្គការ / ស្ថាប័ន ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងឈ្មោះផ្លូវការ
- ខ. កម្មវត្ថុចម្បង
- គ. អាសយដ្ឋានពេញលេញ
- ឃ. កាលបរិច្ឆេទនៃការបង្កើត ឬរយៈពេលប្រហាក់ប្រហែលដែលអង្គការ បានកើតឡើង
- ង. ឯកសារដែលបង្ហាញថាអង្គការមានសមត្ថភាពប្រតិបត្តិការ រួមមាន ភស្តុតាងនៃ :
  - (i) សមាជិកភាពសកម្មអចិន្ត្រៃយ៍ ដែលបង្កើតសហគមន៍ដែលមានបំណងដើម្បីសម្រេចកម្មវត្ថុដែលបានបង្កើតឡើង។
  - (ii) មានទីលំនៅស្របច្បាប់ និង នីតិបុគ្គលភាពដែលមានការទទួលស្គាល់ស្របទៅនឹងច្បាប់ក្នុងស្រុក។
  - (iii) មានសកម្មភាពសមស្រប និងបានបន្តសកម្មភាពទាំងនោះ យ៉ាងហោចណាស់ ៤ឆ្នាំនៅពេលត្រូវបានពិចារណាទទួលស្គាល់។
- ច. សកម្មភាពរបស់អង្គការនៅក្នុងវិស័យអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ។
- ជ. ការពិពណ៌នាអំពីបទពិសោធន៍ក្នុងការសហប្រតិបត្តិការជាមួយ សហគមន៍ ក្រុម និងម្ចាស់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ។

សំណើសុំការទទួលស្គាល់ត្រូវបញ្ជូនទៅលេខាធិការដ្ឋាន ដោយប្រើប្រាស់ ទម្រង់គំរូដែលភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៅក្នុងសេចក្តីណែនាំនេះ ដោយធ្វើឡើងយ៉ាងតិចបីខែមុនកិច្ចប្រជុំសាមញ្ញរបស់គណៈកម្មាធិការ តាមរយៈអ៊ីមែល: ICH-assistance@unesco.org ឬ តាមរយៈប៉ុស្តិ៍ប្រៃសណីយ៍ ៖

UNESCO, Section of Intangible Cultural Heritage (NGOs)
 1 rue Miollis
 75732 Paris CEDEX 15-France

៩៩. លេខាធិការដ្ឋានត្រូវចុះបញ្ជីសំណើ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មបញ្ជីឈ្មោះអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយគណៈកម្មាធិការ។

ជំពូកទី IV: ការធ្វើរបាយការណ៍ទៅគណៈកម្មាធិការ

របាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគីស្តីពីការអនុវត្តអនុសញ្ញា

៩៦. រដ្ឋភាគីនីមួយៗ ត្រូវដាក់របាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការទៅតាម ពេលកំណត់អំពីវិធានការច្បាប់ បទបញ្ជា និងវិធានការផ្សេងៗទៀត ប្រើប្រាស់សម្រាប់អនុវត្តអនុសញ្ញា។

៩៧. រដ្ឋភាគីត្រូវដាក់របាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការទៅតាមពេលកំណត់ ដោយផ្អែកទៅលើគោលការណ៍ណែនាំរួម និង តាមទម្រង់សាមញ្ញដែលរៀបចំដោយលេខាធិការដ្ឋាន និងដែលបានអនុម័តដោយគណៈកម្មាធិការ ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ នៃឆ្នាំទី៦បន្ទាប់ពីឆ្នាំដែលរដ្ឋសមាជិកបានដាក់លិខិតូបករណ៍នៃការឱ្យសច្ចាប័ន ការទទួលយក ឬ ការព្រមព្រៀង និង រៀងរាល់ឆ្នាំទី៦បន្ទាប់ពីនោះ។

៩៨. រដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍អំពីវិធានការប្រើប្រាស់សម្រាប់ការអនុវត្តអនុសញ្ញានៅថ្នាក់ជាតិ ដែលរួមមាន :

- ក. រៀបចំបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយដែលមានវត្តមាន នៅក្នុងទឹកដីខ្លួន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១១ និង ១២ នៃអនុសញ្ញា។
- ខ. វិធានការផ្សេងៗទៀតសម្រាប់ការអភិរក្ស ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១១ និង ១៣ នៃអនុសញ្ញាដែលរួមមាន :
  - (i) ការលើកកម្ពស់មុខងាររបស់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយនៅក្នុងសង្គម និងការដាក់បញ្ចូលការអភិរក្សរបស់ខ្លួនទៅក្នុងការធ្វើផែនការកម្មវិធី។
  - (ii) អភិវឌ្ឍនូវការសិក្សាទៅលើផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស និងសិល្បៈដោយមានក្តីសង្ឃឹមថានឹងធ្វើឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការ អភិរក្ស។
  - (iii) តាមវិសាលភាពដែលអាចធ្វើបាន ជួយសម្របសម្រួលដល់ការទទួលបានព័ត៌មាន ដែលទាក់ទង ទៅនឹងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ អរូបិយ ទន្ទឹមនឹងនោះដែរ

ក៏ត្រូវគោរពនូវការអនុវត្តតាម បែបទំនៀមទម្លាប់ដែលគ្រប់គ្រងទៅលើការ
ទទួលបានព័ត៌មាន ក្នុងផ្នែកដាក់លាក់មួយចំនួន។

- ៩៩. រដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍អំពីវិធានការដែលប្រើប្រាស់នៅថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាព
ស្ថាប័នសម្រាប់ការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៣ដែលរួមមាន៖
  - ក. ការចាត់តាំង ឬ ការបង្កើតស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចមួយ ឬច្រើនសម្រាប់ការអភិរក្ស
បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយរបស់ខ្លួន។
  - ខ. ធ្វើឱ្យស្ថាប័នមានការប្រសើរឡើង សម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលទៅលើការគ្រប់គ្រង
បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ និង ការផ្ទេរបេតិកភណ្ឌនេះ។
  - គ. បង្កើតស្ថាប័នតម្កល់ឯកសារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយនានា និង ជួយសម្រួលដល់
លទ្ធភាពអាចប្រើប្រាស់វាបាន។

- ១០០. រដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍អំពីវិធានការដែលបានប្រើប្រាស់នៅថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីធានាឱ្យ
មានការទទួលស្គាល់ការគោរព និងការលើកកម្ពស់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយកាន់តែខ្លាំង
ឡើង ជាពិសេសវិធានការដែលមាន ចែងនៅក្នុងមាត្រា១៤ទៅលើ៖
  - ក. កម្មវិធីអប់រំលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និង កម្មវិធីព័ត៌មានផ្សេងៗ។
  - ខ. កម្មវិធីអប់រំ និង បណ្តុះបណ្តាលនៅក្នុងសហគមន៍ និងក្រុមដែលពាក់ព័ន្ធ។
  - គ. សកម្មភាពកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់ការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ អរូបិយ។
  - ឃ. មធ្យោបាយក្រៅប្រព័ន្ធនៃការផ្ទេរចំណេះដឹង។
  - ង. ការអប់រំសម្រាប់ការអភិរក្សទីតាំង និងទីតាំងអនុស្សាវរីយ៍ធម្មជាតិនានា។

- ១០១. រដ្ឋសមាជិកត្រូវធ្វើរបាយការណ៍អំពីវិធានការ ដែលប្រើប្រាស់ជាលក្ខណៈទ្វេភាគី អនុតំបន់
តំបន់ និងជាអន្តរជាតិ សម្រាប់ការអនុវត្តអនុសញ្ញា ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងវិធានការសម្រាប់
កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិដែលរួមមាន ការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ និងព័ត៌មាន
និងកំនិតផ្តួច ផ្តើមរួមគ្នា ផ្សេងទៀត ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៩នៃអនុសញ្ញា។

- ១០២. រដ្ឋសមាជិក ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍អំពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃសមាសធាតុបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌
អរូបិយដែលមានវត្តមាននៅលើទឹកដីរបស់រដ្ឋនោះ ដែលត្រូវបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះ

អ្នកតំណាង។ រដ្ឋសមាជិកត្រូវប្រឹងប្រែងធានាឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងទូលំទូលាយបំផុតតាម ដែលអាចធ្វើបានពីសហគមន៍ ក្រុមនិងផ្នែកផ្សេងទៀតដូចជាបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុង អំឡុងពេលរៀបចំរបាយការណ៍ដែលត្រូវលើកឡើងពីគ្រប់សមាសធាតុដែលពាក់ព័ន្ធ ៖

- ក. សមាសធាតុនៃមុខងារវប្បធម៌និងសង្គម
- ខ. ការវាយតម្លៃទៅលើភាពសម្រេចបាន និង ស្ថានភាពហានិភ័យបច្ចុប្បន្ន ដែលខ្លួន ប្រឈម ប្រសិនបើមាន។
- គ. ការរួមវិភាគទានចំពោះគោលដៅនៃបញ្ជីឈ្មោះ។
- ឃ. កិច្ចប្រឹងប្រែងដើម្បីលើកកម្ពស់ ឬ ពង្រឹងសមាសធាតុ ជាពិសេសការអនុវត្តវិធានការ ទាំងឡាយណាដែលអាចមានភាពចាំបាច់ដែលជាផលវិបាកនៃការដាក់បញ្ចូលទៅក្នុង បញ្ជី។
- ង. ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ ក្រុម និង បុគ្គល ក្នុងការអភិរក្ស សមាសធាតុ និងការប្តេជ្ញា ចិត្តរបស់ពួកគេក្នុងការអភិរក្សបន្ថែម។

១០៣. រដ្ឋភាគី ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍អំពីបរិបទរបស់ស្ថាប័នសម្រាប់សមាសធាតុ ដែលត្រូវបានដាក់ បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះអ្នកតំណាង ដែលរួមមាន៖

- ក. ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងការគ្រប់គ្រង និង/ឬ ការ អភិរក្ស។
- ខ. ការរៀបចំសហគមន៍ ឬ ក្រុមដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយសមាសធាតុ និងការអភិរក្សរបស់ ខ្លួន។

១០៤. រដ្ឋសមាជិក ត្រូវឆ្លើយតបទៅតាមពេលវេលាទៅនឹងសំណើដាក់លាក់ដែលគណៈកម្មាធិការ លើកឡើង សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម ប្រសិនបើចាំបាច់ ក្នុង ចន្លោះពេលកំណត់ដែលកំណត់នៅ ក្នុងកថាខណ្ឌទី៩៧ខាងលើ។

របាយការណ៍របស់រដ្ឋភាគីស្តីពីសមាសធាតុដែលបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីការអភិរក្ស បន្ទាន់

2.EXT.COM 14

១០៥. រដ្ឋសមាជិកនីមួយៗត្រូវដាក់របាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការអំពីស្ថានភាព នៃសមាសធាតុ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយដែលមានវត្តមាននៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន ដែលត្រូវបានដាក់បញ្ចូល

ទៅក្នុងបញ្ជីការអភិរក្សបន្ទាន់តាមសំណើរបស់ខ្លួន ឬ ក្នុងករណីបន្ទាន់បំផុត បន្ទាប់ពីបាន ពិភាក្សាជាមួយគណៈកម្មាធិការ។ រដ្ឋភាគីត្រូវខិតខំធ្វើយ៉ាងណាឱ្យមានការចូលរួមពីសំណាក់ សហគមន៍ ក្រុម និង បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ ឱ្យបានទូលំទូលាយតាមដែលអាចធ្វើទៅបានក្នុង ដំណើរការរៀបចំ របាយការណ៍នេះ។

១០៦. ជាធម្មតា របាយការណ៍នេះត្រូវដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការ ដោយផ្អែកទៅលើគោលការណ៍ ណែនាំរួម និងតាមទម្រង់សាមញ្ញដែល រៀបចំ ដោយលេខាធិការដ្ឋាន និងដែលបានអនុម័ត ដោយគណៈកម្មាធិការ ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ នៃឆ្នាំទី៤បន្ទាប់ពីឆ្នាំដែលសមាសធាតុត្រូវ បានដាក់បញ្ចូល និង រៀង រាល់៤ឆ្នាំបន្ទាប់ពីនោះ។ នៅពេលដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីគណៈ កម្មាធិការអាចរៀបចំកាលវិភាគជាក់លាក់សម្រាប់ការរាយការណ៍ អាស្រ័យទៅតាមករណី នីមួយៗ ដែលនឹងមានអាទិភាពជាលក្ខណៈវដ្ត៤ឆ្នាំធម្មតា។

១០៧. រដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍អំពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃសមាសធាតុដែលរួមមាន :

- ក. មុខងារវប្បធម៌ និង សង្គម
- ខ. ការវាយតម្លៃទៅលើភាពសម្រេចបាន និងស្ថានភាពហានិភ័យបច្ចុប្បន្នដែលខ្លួនប្រឈម
- គ. ឥទ្ធិពលនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអភិរក្សសមាសធាតុ ជាពិសេសការអនុវត្តផែនការ អភិរក្សដែលត្រូវបានដាក់ជូននៅពេលទទួលបានការចុះ បញ្ជី។
- ឃ. ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ ក្រុម និង បុគ្គល នៅក្នុងការអភិរក្សសមាសធាតុ និង ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ពួកគេដើម្បីអភិរក្សបន្ថែម។

១០៨. រដ្ឋភាគី ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍អំពីបរិបទរបស់ស្ថាប័ន សម្រាប់ការអភិរក្សសមាសធាតុដែលត្រូវ បានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជី ដែលរួមមាន :

- ក. ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងការអភិរក្ស។
- ខ. ការរៀបចំសហគមន៍បុក្រុមដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយសមាសធាតុនិងការអភិរក្សរបស់ខ្លួន។

១០៩. រដ្ឋភាគី ត្រូវឆ្លើយតបទៅតាមពេលវេលាទៅនឹងសំណើជាក់លាក់ដែលគណៈកម្មាធិការលើក ឡើងសម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម ប្រសិនបើចាំបាច់ ក្នុងចន្លោះពេលកំណត់ដែលកំណត់នៅក្នុង កថាខណ្ឌទី១០៦ខាងលើ។

ការទទួលយក និង ដំណើរការរបាយការណ៍

១១០. យោងទៅលើការទទួលយករបាយការណ៍ពីរដ្ឋភាគី លេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវចុះបញ្ជីរបាយការណ៍ ទាំងនោះ និងទទួលស្គាល់នូវការទទួលយកនោះ។ ប្រសិនបើរបាយការណ៍មិនពេញលេញ រដ្ឋសមាជិកនឹងត្រូវបានផ្តល់យោបល់អំពីរបៀបដើម្បីបញ្ចប់របាយការណ៍នោះ។

១១១. លេខាធិការដ្ឋាននឹងបញ្ជូនរបាយការណ៍ទៅគណៈកម្មាធិការ នូវសេចក្តីសង្ខេបនៃរបាយការណ៍ ទាំងអស់ដែលបានទទួលមុនសម័យប្រជុំអចិន្ត្រៃយ៍របស់ខ្លួននីមួយៗ។ សេចក្តីសង្ខេប និងរបាយ ការណ៍នឹងអាចផ្តល់ដល់រដ្ឋភាគី សម្រាប់ជាព័ត៌មាន។

១១២. ក្រោយពីសម័យប្រជុំដែលបានសំរេចដោយគណៈកម្មាធិការ របាយការណ៍អាចផ្សព្វផ្សាយដូន សាធារណជនសម្រាប់ជាព័ត៌មានបាន លើកលែងតែមានការសំរេចដោយគណៈកម្មាធិការ នៅក្នុងករណីពិសេសណាមួយ។

របាយការណ៍របស់រដ្ឋមិនមែនជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអំពីសមាសធាតុដែលត្រូវបានដាក់បញ្ចូល ទៅក្នុងបញ្ជីតំណាង

១១៣. កថាខណ្ឌទី ១០២ ដល់ ១០៤ និង ១១០ ដល់ ១១២ នៃសេចក្តីណែនាំទាំងនេះត្រូវអនុវត្តទាំង ស្រុងទៅលើរដ្ឋមិនមែនជាភាគីនៃអនុសញ្ញា ដែលបេតិកភណ្ឌនៅក្នុងទឹកដីរបស់ពួកគេត្រូវបាន ប្រកាសថាជាស្នាដៃវប្បធម៌ និងបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះអ្នកតំណាង និងដែលត្រូវបាន ព្រមព្រៀងទទួលយកសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចដែលមាននៅក្នុងអនុសញ្ញា។

១១៤. របាយការណ៍ទាំងនោះ ត្រូវដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការដោយរដ្ឋមិនមែនជាភាគី តាមទម្រង់បាន បញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ឱ្យបានមុន ថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ នៃឆ្នាំទី១ បន្ទាប់ពីឆ្នាំដែលសមាសធាតុត្រូវបាន ដាក់បញ្ចូល និង រៀងរាល់៦ឆ្នាំបន្ទាប់ពីពេលនោះ។

ទម្រង់សម្រាប់ការចុះបញ្ជី សំណើ និងការស្នើសុំ

ទម្រង់ខាងក្រោមនេះអាចទាញយកបានតាមរយៈគេហទំព័រ:

<http://www.unesco.org/culture/ich/en/forms/>

ប្រជាជនអាចទាក់ទងបានតាមរយៈការស្នើសុំទៅលេខាធិការដ្ឋានតាមរយៈ អ៊ីមែល ៖ ich@unesco.org

ទូរស័ព្ទលេខ: + ៣៣ (0)១ ៤៥ ៦៦ ៤៥ ១៩ ទូរសារលេខ: + ៣៣ (0)១ ៤៥ ៦៦ ៥៧ ៥២

- ទម្រង់ស្នើសុំឱ្យចុះនៅក្នុងបញ្ជីអភិរក្សជាបន្ទាន់ (ICH-01)
- ទម្រង់ស្នើសុំឱ្យចុះនៅក្នុងបញ្ជីតំណាង (ICH-02)
- សំណើរបស់កម្មវិធី គម្រោង ឬសកម្មភាពដែលត្រូវធ្វើការជ្រើសរើស និងផ្សព្វផ្សាយ ជាការចុះបញ្ជីយ៉ាងល្អបំផុតនូវគោលការណ៍ និងគោលបំណងផ្សេងៗរបស់ អនុសញ្ញា (ICH-03)
- ការស្នើសុំជំនួយអន្តរជាតិពីមូលនិធិបេតិកភណ្ឌអរូបិយ (IHC-04)
- ការស្នើសុំជំនួយរៀបចំសម្រាប់ការបកស្រាយលំអិតអំពីការអនុញ្ញាតិឱ្យចុះឈ្មោះនៅ ក្នុងបញ្ជីអភិរក្សជាបន្ទាន់ (ICH-05)
- ការស្នើសុំជំនួយរៀបចំសម្រាប់ធ្វើការបកស្រាយលំអិតអំពីសំណើ របស់កម្មវិធី គម្រោង ឬសកម្មភាពដែលត្រូវជ្រើសរើស និងផ្សព្វផ្សាយជាការចុះបញ្ជីយ៉ាងល្អ បំផុតនូវគោលការណ៍ និងគោលបំណងផ្សេងៗរបស់អនុសញ្ញា (ICH-06)
- ការប្រគល់សិទ្ធិ និងរៀបចំចុះបញ្ជីឯកសារផ្សេងៗ (ICH-07)
- ការស្នើសុំធ្វើឡើងវិញដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលត្រូវទទួលស្គាល់ឱ្យផ្តល់នូវសេវា ផ្តល់ប្រឹក្សាដល់គណៈកម្មាធិការ (ICH-09)

ទម្រង់ ICH-01 ខាងក្រោមនេះអាចទាញយកបានតាមរយៈគេហទំព័រ

<http://www.unesco.org/culture/ich/en/forms/> ឬ អាចទាក់ទងតាមរយៈការស្នើសុំទៅលេខាធិការ

ដ្ឋានតាមអ៊ីមែល : ich@unesco.org ទូរស័ព្ទ លេខ : + ៣៣ (០) ១ ៤៩ ៦៨ ៤៩១៩ ទូរសារលេខ

: + ៣៣ (០) ១ ៤៩ ៦៨ ៥៧ ៥២

ICH-01- ទម្រង់នៃការកែតម្រូវចុះឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីអភិរក្សជាបន្ទាន់
គម្របឯកសារ
ក. រដ្ឋភាគី
ខ. ឈ្មោះរបស់បេតិកភណ្ឌ <i>មិនឱ្យរើសរឺ ២០០ តួអក្សរឡើយ</i>
គ. ឈ្មោះសហគមន៍ ក្រុម ឬ បើកាក៏ដូច ដាក់ឈ្មោះបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ <i>មិនឱ្យរើសរឺ ២០០ ពាក្យឡើយ</i>
ឃ. ការពិពណ៌នាដោយសរសេរជាអត្ថបទសង្ខេបអំពីបេតិកភណ្ឌដែល ត្រូវបានកែតម្រូវ <i>មិនឱ្យរើសរឺ ២០០ ពាក្យឡើយ</i>
ង. សេចក្តីថ្លែងដោយសង្ខេបអំពីភាពគន្លងវង្សនៃបេតិកភណ្ឌ, តម្រូវការ របស់ខ្លួនសម្រាប់ការអភិរក្ស និងវិធានការណ៍អភិរក្សដែលបានស្នើសុំ <i>មិនឱ្យរើសរឺ ៣០០ ពាក្យឡើយ</i>
ការចុះបញ្ជី
១. អត្តសញ្ញាណនៃបេតិកភណ្ឌ
១.ក. ឈ្មោះបេតិកភណ្ឌ
១.ខ. ឈ្មោះផ្សេងទៀតនៃបេតិកភណ្ឌ ប្រសិនបើមាន
១.គ. អត្តសញ្ញាណនៃសហគមន៍ ក្រុម ប្រសិនបើពាក់ព័ន្ធ ដាក់ឈ្មោះ បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ និងទីតាំងរបស់ពួកគេ
១.ឃ. ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ និងលេខរៀងរបស់បេតិកភណ្ឌ
១.ង. វិស័យដែលតំណាងដោយបេតិកភណ្ឌនោះ
២. ការពិពណ៌នាពីបេតិកភណ្ឌ (cf. លក្ខណវិនិច្ឆ័យ U.1) <i>មិនឱ្យរើសរឺ ១ ០០០ ពាក្យឡើយ</i>
៣. តម្រូវការសម្រាប់ការអភិរក្សជាបន្ទាន់ (cf. លក្ខណវិនិច្ឆ័យ U.2)
៣.ក. ការវាយតម្លៃលើភាពគន្លងវង្ស <i>មិនរើសរឺ ៥០០ ពាក្យឡើយ</i>
៣.ខ. ការវាយតម្លៃលើការគំរាមកំហែង និងហានិភ័យ <i>មិនឱ្យរើសរឺ ៥០០ ពាក្យឡើយ</i>

៤. វិធានការណ៍អភិរក្ស (cf. លក្ខណវិនិច្ឆ័យ U.3)
៤.ក. កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនាពេលបច្ចុប្បន្នក្នុងការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌ <i>មិនឱ្យរើសរឺ ៥០០ ពាក្យឡើយ</i>
៤.ខ. វិធានការណ៍ការអភិរក្សដែលបានស្នើសុំ <i>មិនឱ្យរើសរឺ ៥០០ ពាក្យឡើយ</i>
៤.គ. ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រដ្ឋសហគមន៍ ក្រុម ឬ បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ <i>មិនឱ្យរើសរឺ ៥០០ ពាក្យឡើយ</i>
៥. ការចូលរួមពាក់ព័ន្ធ និងការងារការណ៍របស់សហគមន៍ (cf. លក្ខណវិនិច្ឆ័យ U.4)
៥.ក. ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ ក្រុម និងបុគ្គល
៥.ខ. ការយល់ព្រមដោយសេរី យល់ព្រមជាមុន និងយល់ព្រមតាមការ ជូនដំណឹង
៥.គ. ការគោរពចំពោះការអនុវត្តតាមបែបប្រពៃណី ដែលគ្រប់គ្រងលើ ការចូលរួមទាំងបេតិកភណ្ឌ
៦. សេចក្តីសន្និដ្ឋានលើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ (cf. លក្ខណវិនិច្ឆ័យ U.5)
៧. ការរៀបចំឯកសារ
៧.ក. ការរៀបចំឯកសារដែលត្រូវការ និងឯកសារបន្ថែម
៧.ខ. ការប្រគល់សិទ្ធិ ឬ អនុប័ណ្ណធម្មតាស្តីពីភាពច្នៃប្រឌិត
៧.គ. បញ្ជីរាយនាមធនធានបន្ថែម <i>មិនឱ្យរើសរឺ ១០០ ពាក្យឡើយ</i>
៨. ព័ត៌មានសម្រាប់ទំនាក់ទំនង
៨.ក. រដ្ឋសមាជិកដែលដាក់សំណើ
៨.ខ. មនុស្សសម្រាប់ទំនាក់ទំនងដើម្បីធ្វើយន្តការព័ត៌មាន
៨.គ. ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដែលចូលរួមពាក់ព័ន្ធ
៨.ឃ. អង្គការសហគមន៍ ឬ អ្នកតំណាងដែលពាក់ព័ន្ធ
៩. ហត្ថលេខារដ្ឋសម្របរដ្ឋភាគី

ទម្រង់ ICH-02 ខាងក្រោមនេះអាចទាញយកបានតាមរយៈគេហទំព័រ

<http://www.unesco.org/culture/ich/en/forms/> ឬ អាចរកបានតាមរយៈការស្នើសុំទៅលេខាធិការ

ដ្ឋានតាមអ៊ីមែល : ich@unesco.org ទូរស័ព្ទ លេខ : + ៣៣ (០) ១ ៤៩ ៦៨ ៤៩ ១៩ ទូរសារលេខ

: + ៣៣ (០) ១ ៤៩ ៦៨ ៩៧ ៩២

ICH-02- ទម្រង់រៃការស្នើសុំការអនុញ្ញាតឱ្យចុះឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីអ្នកកំណត់
គម្របឯកសារ
ក. រដ្ឋភាគី
ខ. ឈ្មោះរបស់បេតិកភណ្ឌ <i>មិនឱ្យលើសពី ២០០ ពាក្យរឿង</i>
គ. ឈ្មោះសហគមន៍ ក្រុម ឬ បើកាត់ក៏ដោយ ដាក់ឈ្មោះបុគ្គលដែល ពាក់ព័ន្ធ <i>មិនឱ្យលើសពី ១០០ ពាក្យរឿង</i>
ឃ. ការពិពណ៌នាដោយសរសេរជាអត្ថបទសង្ខេបអំពីបេតិកភណ្ឌដែល ត្រូវបានតែងតាំង <i>មិនឱ្យលើសពី ២០០ ពាក្យរឿង</i>
ការចុះបញ្ជី
១. អត្តសញ្ញាណវិធានបេតិកភណ្ឌ
១.ក. ឈ្មោះបេតិកភណ្ឌ
១.ខ. ឈ្មោះផ្សេងទៀតនៃបេតិកភណ្ឌ ប្រសិនបើមាន
១.គ. អត្តសញ្ញាណវិធានសហគមន៍ ក្រុម ប្រសិនបើពាក់ព័ន្ធ ដាក់ឈ្មោះ បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ និងទីតាំងរបស់ពួកគេ
១.ឃ. ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ និងលេខរៀងរបស់បេតិកភណ្ឌ
១.ង. ស័យវិធានដែលកំណត់ដោយបេតិកភណ្ឌនោះ
២. ការពិពណ៌នាពីបេតិកភណ្ឌ (cf. លក្ខណវិនិច្ឆ័យ U.1) <i>មិនឱ្យលើសពី ១ ០០០ ពាក្យរឿង</i>
៣. ការចូលរួមបីណាក្នុងការធានាភាពធន់វប្បធម៌ និងការយល់ដឹង និងបើក ទឹកចិត្តឱ្យមានការពិគ្រោះពិភាក្សា (cf. លក្ខណវិនិច្ឆ័យ U.2) <i>មិនឱ្យលើសពី ១ ០០០ ពាក្យរឿង</i>
៤. វិធានការណ៍អភិរក្ស (cf. លក្ខណវិនិច្ឆ័យ U.3)

៤.ក. កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនាពេលបច្ចុប្បន្នក្នុងការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌ <i>មិនឱ្យលើសពី ៥០០ ពាក្យរឿង</i>
៤.គ. ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រដ្ឋ សហគមន៍ ក្រុម ឬ បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ <i>មិនឱ្យលើសពី ៥០០ ពាក្យរឿង</i>
៥. ការចូលរួមពាក់ព័ន្ធ និងការងាររបស់សហគមន៍ (cf. លក្ខណវិនិច្ឆ័យ U.4)
៥.ក. ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ ក្រុម និងបុគ្គល
៥.ខ. ការយល់ព្រមដោយសេរី យល់ព្រមជាមុន និងយល់ព្រមតាមការ ជូនដំណឹង
៥.គ. ការគោរពចំពោះការអនុវត្តតាមបែបប្រពៃណី ដែលគ្រប់គ្រងលើ ការចូលទៅកាន់បេតិកភណ្ឌ
៦. លេខក្តីសន្និដ្ឋានលើបញ្ជីសារពើពន្ធ (cf. លក្ខណវិនិច្ឆ័យ U.5)
៧. ការរៀបចំឯកសារ
៧.ក. ការរៀបចំឯកសារដែលត្រូវការ និងឯកសារបន្ថែម
៧.ខ. ការប្រគល់សិទ្ធិ ឬ អន្តរប័ណ្ណធម្មតាស្តីពីការច្នៃប្រឌិត
៧.គ. បញ្ជីរាយនាមធនធានបន្ថែម <i>មិនឱ្យលើសពី ១១ ទំព័ររឿង</i>
៨. ព័ត៌មានសម្រាប់ទំនាក់ទំនង
៨.ក. រដ្ឋសមាជិកដែលដាក់សំណើ
៨.ខ. មនុស្សសម្រាប់ទំនាក់ទំនងដើម្បីធ្វើបច្ចុប្បន្នព័ត៌មាន
៨.គ. ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដែលចូលរួមពាក់ព័ន្ធ
៨.ឃ. អង្គការសហគមន៍ ឬ អ្នកកំណត់ដែលពាក់ព័ន្ធ
៩. ហត្ថលេខាជូនមន្ត្រីរដ្ឋសមាជិក

ទម្រង់ ICH-03 ខាងក្រោមនេះអាចទាញយកបានតាមរយៈគេហទំព័រ

[http:// www.unesco.org/culture/ich/en/forms/](http://www.unesco.org/culture/ich/en/forms/) ឬអាចរកបានតាមរយៈការស្នើសុំទៅ

លេខាធិការដ្ឋានតាមអ៊ីមែល ៖ ich@unesco.org ទូរស័ព្ទ លេខ : + ៣៣ (០) ១ ៤៩ ៦៨ ៤៩ ១៩

ទូរសារលេខ : + ៣៣ (០) ១ ៤៩ ៦៨ ៩៧ ៩២

ICH-03- សំណើកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាពដែលត្រូវជ្រើសរើស និងផ្សព្វផ្សាយដាក់ក្នុងបញ្ជីស្ថាប័នប្រព័ន្ធគុំរួមគោលការណ៍ និងគោលបំណងនៃអនុសញ្ញា
កម្របងកសាវ
ក. រដ្ឋភាគី
ខ. ឈ្មោះកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាពដែលបានស្នើសុំឱ្យជ្រើសរើស និងផ្សព្វផ្សាយ <i>មិនឱ្យរើសរើសពី ២០០ តួអក្សរឡើយ</i>
គ. វិសាលភាពនៃកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាព <ul style="list-style-type: none"> ☐ ថ្នាក់ជាតិ ☐ ថ្នាក់អនុតំបន់ ☐ ថ្នាក់តំបន់ ☐ ថ្នាក់អន្តរជាតិ (រួមបញ្ចូលទាំងតំបន់ដែលមិនមានភូមិសាស្ត្រជាប់គ្នា)
ឃ. ស្ថានភាពនៃកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាព <ul style="list-style-type: none"> ☐ ចប់សព្វគ្រប់ ☐ កំពុងដំណើរការ ☐ ស្ថិតក្នុងគម្រោង
ង. សហគមន៍ ក្រុម ឬ បើពាក់ព័ន្ធ ដាក់ឈ្មោះបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ <i>មិនត្រូវឱ្យរើសរើសពី ១០០ ពាក្យឡើយ</i>
ច. ការពិណិទាដោយសរសេរជាអត្ថបទសរុបអំពីកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាព <i>មិនឱ្យរើសរើសពី ២០០០ ពាក្យឡើយ</i>
សំណើ
១. អត្តសញ្ញាណនៃកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាពដែលត្រូវជ្រើសរើស និងផ្សព្វផ្សាយ
១.ក. ឈ្មោះកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាព
១.ខ. អត្តសញ្ញាណនៃសហគមន៍ ក្រុម បើពាក់ព័ន្ធ ដាក់ឈ្មោះបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ និងទីតាំងរបស់ពួកគេ
១.គ. ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ និងលេខរៀងរបស់កម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាព
១.ឃ. វិស័យដែលកំណត់ដោយកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាព ប្រសិនបើមាន

២. ការពិណិទាដោយសរសេរ គម្រោង ឬ សកម្មភាព
២.ក. សារវារ គំនិតនិងទានភាព <i>មិនឱ្យរើសរើសពី ៥០០ ពាក្យឡើយ</i>
២.ខ. វិធានការណ៍អភិរក្សដែលរួមចំណែក <i>មិនឱ្យរើសរើសពី ៥០០ ពាក្យឡើយ</i>
៣. មូលហេតុដែលកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាពនោះស័ក្តិសមនឹងជ្រើសរើស
៣.ក. របៀបដែលបេតិកភណ្ឌនេះធ្លាប់ត្រូវបានគោរពរក្សា និងគោលបំណងនៃអនុសញ្ញា : <i>មិនឱ្យរើសរើសពី ៥០០ ពាក្យឡើយ</i>
៣.ខ. ប្រសិទ្ធភាពរបស់បេតិកភណ្ឌដែលបានបង្ហាញ និងបានរំពឹងទុកសមហេតុផល <i>មិនឱ្យរើសរើសពី ៥០០ ពាក្យឡើយ</i>
៣.គ. របៀបដែលបេតិកភណ្ឌអាចលើកកម្ពស់ការសម្របសម្រួលនៅថ្នាក់តំបន់ អនុតំបន់ និង/ឬ ថ្នាក់អន្តរជាតិ ប្រសិនបើពាក់ព័ន្ធ : <i>មិនឱ្យរើសរើសពី ៥០០ ពាក្យឡើយ</i>
៣.ឃ. របៀបដែលបេតិកភណ្ឌអាចលើកកម្ពស់នៅថ្នាក់តំបន់ អនុតំបន់ និង/ឬ ថ្នាក់អន្តរជាតិ ជាពិសេសសម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ : <i>មិនឱ្យរើសរើសពី ៥០០ ពាក្យឡើយ</i>
៤. ការចូលរួមពាក់ព័ន្ធ និងការងារការពារសហគមន៍
៤.ក. ការចូលរួមពីសំណាក់សហគមន៍ ក្រុម និងបុគ្គលក្នុងកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាព
៤.ខ. ការយល់ព្រមដោយសេរី យល់ព្រមជាមុន និងយល់ព្រមតាមការដូនដំណឹង
៥. ចន្លោះក្នុងការសហការផ្សព្វផ្សាយនូវការអនុវត្តដ៏ល្អបំផុត : <i>មិនឱ្យរើសរើសពី ៥០០ ពាក្យឡើយ</i>
៦. ព័ត៌មានសម្រាប់ទំនាក់ទំនង
៦.ក. រដ្ឋសមាជិកដែលដាក់សំណើ
៦.ខ. មនុស្សសម្រាប់ទំនាក់ទំនងដើម្បីធ្វើធួនព័ត៌មាន
៦.គ. ស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវដែលបានចូលរួមចំណែក
៦.ឃ. អង្គការ សហគមន៍ ឬ អ្នកកំណត់ដែលពាក់ព័ន្ធ
៧. ហត្ថលេខាជួសមុខឱ្យរដ្ឋភាគី

ទម្រង់ ICH-04 ខាងក្រោមនេះអាចទាញយកបានតាមរយៈគេហទំព័រ

[http:// www.unesco.org/culture/ich/en/forms/](http://www.unesco.org/culture/ich/en/forms/) ឬ អាចរកបានតាម រយៈការស្នើសុំទៅ

លេខាធិការ ដ្ឋានតាមអ៊ីម៉ែល : ich@unesco.org ទូរស័ព្ទ លេខ : + ៣៣ (០) ១ ៤៩ ៦៨ ៤៩ ១៩

ទូរសារលេខ : + ៣៣ (០) ១ ៤៩ ៦៨ ៥៧ ៩២

ICH-04- ការស្នើសុំជំនួយអន្តរជាតិពីមូលនិធិបេតិកភណ្ឌ អរូបិយ
តម្របឯកសារ
ក. ឈ្មោះគម្រោង <i>មិនឱ្យរើសរឺ ២០០ តួអក្សរឡើយ</i>
ខ. រដ្ឋសមាជិកដែលដាក់សំណើ
គ. សហគមន៍ ក្រុម ឬ បុគ្គល អ្នកទទួលបាន
ឃ. តើនេះគឺជាការស្នើបន្ទាន់ដែលតម្រូវឱ្យមានដំណើរការចាប់ រហ័ស ដែរ ឬទេ?
☐ ការស្នើបន្ទាន់
☐ ការស្នើមិនបន្ទាន់
<i>ប្រសិនបើមានដល់សំណើបន្ទាន់ នោះវាក៏មានដែលត្រូវការនៅក្នុងផ្នែកទី ៤ ទី៩ និងទី១១ អាចបញ្ជូនទៅក្នុងដំណាក់កាលបន្ទាប់ ប្រសិនបើចាំ បាច់។</i>
ង. គោលបំណងនៃសំណើ (ត្រួតពិនិត្យមើល)
☐ ការពារបេតិកភណ្ឌដែលបានចុះនៅក្នុងបញ្ជីអភិរក្សជាបន្ទាន់
☐ ការពារបេតិកភណ្ឌដែលបានកំពុងត្រូវបានកែតម្រូវចុះឈ្មោះ នៅក្នុងបញ្ជីអភិរក្សជាបន្ទាន់
☐ ពិពណ៌នាលើធាតុអ្វីដែលបញ្ជីសារពើកណ្ត
☐ ការអនុវត្តកម្មវិធី គម្រោង និងសកម្មភាពនានាសម្រាប់ការ ការពារ
ច. ទីតាំងរបស់គម្រោង
ឆ. អង្គការ ឬ ស្ថាប័នអ្នកអនុវត្តដែលបានស្នើ
ជ. ការត្រួតពិនិត្យថវិកា (ជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក)
ថវិកាចំនួនថវិកាដែលបានស្នើសុំពីមូលនិធិ វិភាគទានរបស់រដ្ឋសមាជិក
ឈ. គម្រោងពេលវេលា

ក. ការពិពណ៌នាសង្ខេបស្តីពីគម្រោង <i>មិនឱ្យរើសរឺ ២០០ ពាក្យឡើយ</i>
ការដាក់ពាក្យសុំ
១. សារភាព និងសមិទ្ធភាព <i>មិនឱ្យរើសរឺ ៥០០ ពាក្យឡើយ</i>
២. គោលបំណង និងលទ្ធផលរំពឹងទុក <i>មិនឱ្យរើសរឺ ២៥០ ពាក្យឡើយ</i>
៣. សកម្មភាព <i>មិនឱ្យរើសរឺ ៥០០ ពាក្យឡើយ</i>
៤. ការគ្រប់គ្រង និងការអនុវត្តគម្រោង
៤.ក. ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ <i>មិនឱ្យរើសរឺ ២៥០ ពាក្យឡើយ</i>
៤.ខ. អង្គការអនុវត្តគម្រោង
៤.គ. ថវិកា
៤.ឃ. ការត្រួតពិនិត្យតាមដានការរាយការណ៍ និងការវាយតម្លៃ: <i>មិនឱ្យរើសរឺ ២៥០ ពាក្យឡើយ</i>
៥. ការកសាងសមត្ថភាព និងប្រសិទ្ធភាពរយៈពេលវែង របស់គម្រោង
៥.ក. ការកសាងសមត្ថភាព <i>មិនឱ្យរើសរឺ ២៥០ ពាក្យឡើយ</i>
៥.ខ. និរន្តរភាព <i>មិនឱ្យរើសរឺ ២៥០ ពាក្យឡើយ</i>
៥.គ. ផលប៉ះពាល់ផ្សេងៗ <i>មិនឱ្យរើសរឺ ២៥០ ពាក្យឡើយ</i>
៦. កាលវិភាគ និងគម្រោងថវិកា
៦.ក. កាលវិភាគ
៦.ខ. គម្រោងថវិកា
៧. ព័ត៌មានសម្រាប់ទំនាក់ទំនង
៧.ក. រដ្ឋសមាជិកដែលដាក់សំណើ
៧.ខ. មនុស្សសម្រាប់ទំនាក់ទំនងដើម្បីឆ្លើយតបព័ត៌មាន
៧.គ. ស្ថាប័ន ឬ អង្គការដែលទទួលខុសត្រូវអនុវត្តគម្រោង
៨. ហត្ថលេខា

ទម្រង់ ICH-05 ខាងក្រោមនេះអាចទាញយកបានតាមរយៈគេហទំព័រ

<http://www.unesco.org/culture/ich/en/forms/> ឬ អាចទាញយកបានតាមរយៈការស្នើសុំទៅ

លេខាធិការ ដ្ឋានតាមអ៊ីមែល : ich@unesco.org ទូរស័ព្ទ លេខ : + ៣៣ (០) ១ ៤៩ ៦៩ ៤៩ ១៩

ទូរសារលេខ : + ៣៣ (០) ១ ៤៩ ៦៩ ៩៧ ៩២

ICH-05- ការស្នើសុំដំឡើងរបៀបដើម្បីបកស្រាយលំអិតនូវការកែតម្រូវកំណត់
ឱ្យចុះឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីអភិរក្សជាបន្ទាន់
គម្របឯកសារ
ក. ឈ្មោះបេតិកភណ្ឌ <i>មិនឱ្យលើសពី ២០០ ពាក្យរឿង</i>
ខ. រដ្ឋសមាជិកដែលដាក់សំណើ
គ. អង្គការ ឬ ស្ថាប័នដែលទទួលខុសត្រូវ
ឃ. មនុស្សសម្រាប់ទំនាក់ទំនងដើម្បីឆ្លើយច្បងពីតិរិយ
ង. ចំនួនប្រាក់ដំឡើងដែលបានស្នើសុំ (គិតជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក)
ច. គម្រោងពេលវេលាសម្រាប់រៀបចំការកែតម្រូវ
ការដាក់ពាក្យសុំ
១. ឈ្មោះរបស់បេតិកភណ្ឌពាក់ព័ន្ធ : <i>មិនឱ្យលើសពី ២០០ ពាក្យរឿង</i>
២. ការពិពណ៌នាពីបេតិកភណ្ឌ និងតម្រូវការដើម្បីអភិរក្សជាបន្ទាន់ : <i>មិនឱ្យលើសពី ២០០ ពាក្យរឿង</i>
៣. អត្តសញ្ញាណវិសោធន៍ ក្រុម បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ និងទីតាំងរបស់ ពួកគេ
៤. ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ និងលេខរៀងរបស់បេតិកភណ្ឌ
៥. វិស័យដែលតំណាងដោយបេតិកភណ្ឌនោះ
៦. ការប្រមើលមើលពីដំណើរការរៀបចំ <i>មិនឱ្យលើសពី ២៥០ ពាក្យរឿង</i>
៧. វិធានការរៀបចំដែលត្រូវតម្រូវដ្ឋានអភិរក្សដោយសំណើនេះ : <i>មិនឱ្យលើសពី ២៥០ ពាក្យរឿង</i>
៨. ហត្ថលេខា

ទម្រង់ ICH-06 ខាងក្រោមនេះអាចទាញយកបានតាមរយៈគេហទំព័រ

<http://www.unesco.org/culture/ich/en/forms/> ឬ អាចរកបានតាមរយៈការស្នើសុំទៅលេខាធិការ
 ដ្ឋានតាមអ៊ីមែល: ich@unesco.org ទូរស័ព្ទ លេខ : + ៣៣ (០) ១ ៤៥ ៦៨ ៤៥ ១៩ ទូរសារលេខ :
 + ៣៣ (០) ១ ៤៥ ៦៨ ៥៧ ៥២

ICH-06- ការស្នើសុំដំឡើងរបៀបចំដើម្បីបកស្រាយលំអិតពីសំណើ   ខែកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាពដែលត្រូវជ្រើសរើសថាបានបញ្ចុះបញ្ចាំងជាង   ល្អបំផុតក្នុងគោលការណ៍ និងគោលបំណងរបស់អនុសញ្ញា
គម្របឯកសារ
ក. ឈ្មោះកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាព: <i>មិនឱ្យលើសពី ២០០ តួអក្សរឡើយ</i>
ខ. រដ្ឋសមាជិកដែលដាក់សំណើ
គ. អង្គការ ឬ ស្ថាប័នដែលទទួលខុសត្រូវ
ឃ. មនុស្សប្រមាញ់ទំនាក់ទំនងដើម្បីធ្វើឆ្លងក្រុង/ក្រុម
ង. ចំនួនប្រាក់ដំឡើងដែលបានស្នើសុំ (គិតជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក)
ច. គម្រោងពេលវេលា
ការដាក់ពាក្យសុំ
១. ឈ្មោះ កម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាព: <i>មិនឱ្យលើសពី ២០០ តួអក្សរឡើយ</i>
២. ការពិពណ៌នាសង្ខេបពីកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាព : <i>មិនឱ្យលើសពី ២៥០ ពាក្យឡើយ</i>
៣. អត្តសញ្ញាណនៃសហគមន៍ ក្រុម ឬ បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ និងទីតាំងរបស់ ពួកគេ
៤. វិសាលភាពភូមិសាស្ត្ររបស់កម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាព ☐ ថ្នាក់ជាតិ ☐ ថ្នាក់អន្តរជាតិ ☐ ថ្នាក់តំបន់ ថ្នាក់អន្តរជាតិ (រួមទាំងតំបន់ដែលមិនមានភូមិសាស្ត្រជាប់គ្នា)
៥. ស្ថានភាពខែកម្មវិធី គម្រោង ឬ សកម្មភាព (ពិនិត្យមើល) ☐ បានចប់សព្វគ្រប់ហើយ ☐ កំពុងដំណើរការ ☐ ស្ថិតក្នុងគម្រោង
៦. ការប្រមើលមើលពីដំណើរការរៀបចំ: <i>មិនឱ្យលើសពី ២៥០ ពាក្យឡើយ</i>
៧. វិធានការរៀបចំ ដើម្បីទទួលបានការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញប្រតិបត្តិការ តាមរយៈការស្នើសុំនេះ: <i>មិនលើសពី ២៥០ ពាក្យ</i>
៨. ហត្ថលេខា:

ទម្រង់ ICH-07 ខាងក្រោមនេះអាចទាញយកបានតាមរយៈគេហទំព័រ

<http://www.unesco.org/culture/ich/en/forms/> ឬ អាចទាញយកបានតាមរយៈការស្នើសុំទៅលេខាធិការ

ដ្ឋានតាមអ៊ីមែល : ich@unesco.org ទូរស័ព្ទ លេខ : + ៣៣ (០) ១ ៤៩ ៦៨ ៤៩ ១៩ ទូរសារលេខ :

+ ៣៣ (០) ១ ៤៩ ៦៨ ៩៧ ៩២

**ICH-07- ការផ្តល់សិទ្ធិ និងការចុះបញ្ជីឯកសារដែលបានដាក់ស្តីដាក់
ផ្នែកមួយនៃសំណុំឯកសារតែឯកសារម្យ៉ាងចុះបញ្ជីអភិរក្ស
ជាបន្ទាន់ ឬបញ្ជីឈ្មោះអ្នកកំណត់**

ឈ្មោះបេតិកភណ្ឌដែលបានតែងតាំង : .....
រដ្ឋសមាជិកដែលដាក់សំណើ : .....

១ ខ្ញុំជាកាតិហត្ថលេខី : ..... ប្រគល់ជូនអង្គការ
ប្រជាជាតិ ឬស្ថាប័នផ្សេងទៀត ចុះបញ្ជីប្រឡាយ
ផលិតសារជាថ្មី ចែកចាយ ដាក់តាំងបង្ហាញ ទំនាក់ទំនង ធ្វើទិដ្ឋភាព
ជាសាធារណៈ ជាភាសាណាមួយ ក្រោម រូបភាពណាមួយ និងតាម
មធ្យោបាយណាមួយ រួមទាំងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិចសម្ភារដូច
ខាងក្រោម ទាំងមូល ឬ ជាផ្នែក។ ខ្ញុំសូមប្រគល់សិទ្ធិនេះ ជូនអង្គការ
ប្រជាជាតិ ឬ រដ្ឋសមាជិកណាមួយ ដោយមិនកំណត់ពេលវេលា
និងប្រើបានដុំវិញពិភព លោក។

រូបថត (បន្ថែមចំនួនតារាងស្របទៅតាមចំនួនរូបថត)

លេខសម្គាល់ ចំណាត់ថ្នាក់ កាលបរិច្ឆេទ ឈ្មោះអ្នក ព័ត៌មានក្រេឌីត ថតរូប © (ឆ្នាំ) .....

ឯកសារសេរីស្រប (បន្ថែមចំនួនតារាងស្របទៅតាមចំនួនរូបថត)

លេខសម្គាល់ ចំណាត់ថ្នាក់ កាលបរិច្ឆេទ ឈ្មោះអ្នក ព័ត៌មានក្រេឌីត កាលបរិច្ឆេទ ផលិត © (ឆ្នាំ) ដោយ... ខ្សែអាត់

២ ខ្ញុំសូមផ្តល់បន្ថែមដល់អង្គការ ប្រជាជាតិ ឬស្ថាប័នផ្សេងទៀត ដើម្បីប្រើប្រាស់សម្ភារទាំងមូល ឬ
ជាផ្នែកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ជាព័ត៌មានអប់រំ ឬ ព័ត៌មានសាធា
រណៈប៉ុណ្ណោះ។

៣ សិទ្ធិទាំងនេះនឹងត្រូវបានផ្តល់ជូនស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌដែល ខ្លឹមសារ
ខុសគ្នាខ្លះៗនៃខ្លឹមសារដើម ឬ ព័ត៌មានសមមូលរបស់ខ្លួនត្រូវបានផ្តល់ជូន
ប្រសិនបើ ឬនៅពេលដែលសម្ភារនោះត្រូវបានប្រើប្រាស់។

៤ ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថា ខ្ញុំមានសិទ្ធិប្រគល់សិទ្ធិទាំងអស់ដែលមានចែងនៅក្នុង
កថាខ័ណ្ឌទី១ និងទី២ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះពាក់ព័ន្ធនឹងសម្ភារដែល :

ក. មិនមានការរំលោភបំពាន ឬ រំលោភច្បាប់ស្តីពីសិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ
អាជ្ញាប័ណ្ណណាមួយដែលមានចែង។

ខ. មិនមានការរំលោភបំពាន ឬ រំលោភច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តតាមប្រព័
ណ៍ជំនុំជម្រះដែលគ្រប់គ្រងលើការប្រើប្រាស់បេតិកភណ្ឌ ដែលបានធ្វើ
ការពិពណ៌នា ឬ បានដាក់បញ្ចូល ហើយមិនមានការបាត់បង់ផ្នែក
ណាមួយ និងមិនមានការបង្កើនឈ្មោះ ឬ ការប្រមាទអ្វីឡើយ។

កាលបរិច្ឆេទ : .....

ឈ្មោះ : .....

អាសយដ្ឋាន : .....

ហត្ថលេខា : .....

សូមចុះហត្ថលេខារួចធ្វើច្បាប់ដើមពីរច្បាប់ទៅប្រជាជាតិ និងទុកខ្លួនឯងមួយច្បាប់។

ទម្រង់ ICH-09 ខាងក្រោមនេះអាចទាញយកបានតាមរយៈគេហទំព័រ

<http://www.unesco.org/culture/ich/en/forms/> ឬ អាចទាញយកតាមរយៈការស្នើសុំទៅលេខាធិការ

ដ្ឋានតាមអ៊ីមែល: ich@unesco.org ទូរស័ព្ទ លេខ : + ៣៣ (០) ១ ៤៥ ៦៨ ៤៥ ១៩ ទូរសារលេខ:

+ ៣៣ (០) ១ ៤៥ ៦៨ ៥៧ ៥២

ICH-07- ការស្នើសុំការឯកភាពធ្វើឡើងដោយអង្គការប្រារព្ធដ្នាក់ឯក ដើម្បីផ្តល់សវ័យប្រក្រតីដល់គណៈកម្មាធិការ
១. ឈ្មោះអង្គការ :
២. អាសយដ្ឋានរបស់អង្គការ :
៣. ប្រទេសដែលអង្គការធ្វើសកម្មភាព
☐ ថ្នាក់ជាតិ ☐ ថ្នាក់អន្តរជាតិ (សូមបញ្ជាក់) ☐ ទូទាំងពិភពលោក ☐ ទីរួមអាហ្វ្រិក ☐ រដ្ឋអាហ្វ្រិក ☐ ទីរួមអាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិក ☐ ទីរួមអឺរ៉ុប និងអាមេរិកខាងជើង ☐ អាមេរិកឦសាន និងតំបន់កាណាដា
<i>សូមរៀបរាប់ពីប្រទេសដំបូងដែលអង្គការបានចុះធ្វើសកម្មភាព</i>
៤. កាលបរិច្ឆេទនៃការបង្កើត ឬ រយៈពេលប្រហាក់ប្រហែលនៃវត្តមាន របស់អង្គការ។
៥. គោលបំណងរបស់អង្គការ មិនឡើយលើសពី ៣៥០ ពាក្យឡើយ
៦. សកម្មភាពរបស់អង្គការក្នុងមុខងារអភិរក្សប្រតិបត្តិករកណ្តាប្រធានិករូបិយ
☐ ១. វិស័យដែលអង្គការធ្វើសកម្មភាព ☐ ប្រពៃណី តាមរយៈការវិនិយោគ និងការសម្តែងចេញ ☐ សិល្បៈសម្តែង ☐ ការអនុវត្តក្នុងសង្គម ពិធីបុណ្យតាមសាសនា ពិធីបុណ្យ ផ្សេងៗ ☐ ចំណេះដឹង និងការអនុវត្តកាត់ទុំទៅនឹងធម្មជាតិ និងសាកលលោក ☐ សិប្បកម្មបែបប្រពៃណី ☐ វិស័យផ្សេងៗទៀត - សូមបញ្ជាក់
៦.១. សកម្មភាពការពារជាបឋមដែលអង្គការបានចូលរួម

☐ អត្តសញ្ញាណ ចង់ត្រង់ឯកសារ ការស្រាវជ្រាវ (រាប់បញ្ចូលទាំងការធ្វើប្រតិបត្តិការពិភពលោក) ☐ ការបែកបាក់ ការអភិរក្ស ☐ ការផ្សព្វផ្សាយ ការអភិវឌ្ឍ ☐ ការផ្ទេរការអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធ និងគ្រៅប្រព័ន្ធ ☐ ការធ្វើឱ្យរស់ឡើងវិញ ☐ វិធានការណ៍អភិរក្សផ្សេងៗទៀត - សូមបញ្ជាក់
៦.២. ការពណ៌នាអំពីសកម្មភាពរបស់អង្គការ : មិនលើសពី ១៥០ ពាក្យ។
ពិសោធន៍របស់អង្គការក្នុងការសហការជាមួយនិងសហគមន៍ ក្រុម និងអ្នកអនុវត្តប្រតិបត្តិករកណ្តាប្រធានិករូបិយ : <i>មិនលើសពី ៣៥០ ពាក្យ។</i>
៨. ការរៀបចំឯកសារនៃសមត្ថភាពប្រតិបត្តិការរបស់អង្គការ : <i>សូមបញ្ជាក់ អំពីសមត្ថភាពប្រតិបត្តិការរបស់អង្គការជាមួយនិង ឯកសារសម្របសម្រួលដែលមានរៀបរាប់នៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៩៤ នៃ គោលការណ៍ណែនាំស្បែកប្រតិបត្តិការ។</i>
៨.២. សមាជិកភាព និងបុគ្គលិក សូមបញ្ជូនមកទូរឯកសារគាំទ្រ
៨.១. បុគ្គលិកលក្ខណៈស្របច្បាប់ដែលត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ សូមបញ្ជូនមកទូរឯកសារគាំទ្រ
៨.២. រយៈពេលនៃវត្តមាន និងសកម្មភាពផ្សេងៗ សូមបញ្ជូនមកទូរឯកសារគាំទ្រ
៩. មនុស្សសម្រាប់ទំនាក់ទំនងដើម្បីសាកសួរព័ត៌មាន
១០. ហត្ថលេខា:

មហាសន្និបាតរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាស្តីអំពីការអភិរក្សបតិកកណ្តវប្បធម៌ អរូបិយ បញ្ញត្តិនៃនីតិវិធី

ត្រូវបានអនុម័តដោយមហាសន្និបាតនៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទីមួយរបស់ខ្លួន (ទីក្រុងប៉ារីស ពីថ្ងៃទី២៧ ដល់ ថ្ងៃទី២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦) បានធ្វើវិសោធនកម្ម នៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទីពីររបស់ខ្លួន (ទីក្រុងប៉ារីស ពីថ្ងៃទី១៦ ដល់ថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨)

I. ការចូលរួម

បញ្ញត្តិ ១ - ការចូលរួម

គ្រប់អ្នកតំណាងរបស់រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាសម្រាប់អភិរក្សបតិកកណ្តវប្បធម៌អរូបិយ (ហៅថា “អនុសញ្ញា”) ដែលត្រូវបានអនុម័តដោយមហាសន្និបាតនៅ ថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៣ ដែលមាន រួមទាំងសិទ្ធិក្នុងការបោះឆ្នោតនៅក្នុង ការងាររបស់មហាសន្និបាតនៃរដ្ឋភាគី (ហៅថា “អង្គសន្និបាត”។

បញ្ញត្តិ ២ - អ្នកតំណាង និងអ្នកសង្កេតការណ៍

២.១ អ្នកតំណាងនៃរដ្ឋសមាជិករបស់អង្គការ យូណេស្កូ ដែលមិនមែនជារដ្ឋភាគី នៃអនុសញ្ញានេះ និងគណៈកម្មការអ្នកសង្កេតការណ៍អចិន្ត្រៃយ៍របស់អង្គការ យូណេស្កូ អាចចូលរួមក្នុងការងារ របស់អង្គសន្និបាតបានក្នុង នាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍ដោយមិនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត និងស្ថិត ក្រោមបញ្ញត្តិ ៧.៣។

២.២ អ្នកតំណាងរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងអង្គការដទៃទៀតស្ថិតក្នុងប្រព័ន្ធអង្គការសហ ប្រជាជាតិ និងអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលផ្សេងទៀតដែលបានសម្រេចក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងតំណាង ឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមកជាមួយនឹងអង្គការ យូណេស្កូ ព្រមទាំងយល់ព្រមធ្វើជាអ្នកសង្កេតការណ៍ អន្តររដ្ឋាភិបាល និងបណ្តាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិដែលបានអញ្ជើញឱ្យចូលរួមដោយ អគ្គនាយកអាចចូលរួមនៅក្នុងការងាររបស់អង្គសន្និបាតបាន ដោយមិនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត និងស្ថិតនៅក្រោមបញ្ញត្តិ ៧.៣។

II. ការរៀបចំអង្គសន្និបាត

បញ្ញត្តិ ៣- ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសមន្ត្រី

អង្គសន្និបាតត្រូវជ្រើសរើសប្រធានមួយរូប អនុប្រធានមួយ ឬ ច្រើនរូប និងអ្នករៀបចំរបាយការណ៍មួយរូប។

បញ្ញត្តិ ៤- ភារកិច្ចរបស់ប្រធានអង្គសន្និបាត

៤.១ បន្ថែមពីលើការអនុវត្តអំណាចដែលគេបានផ្តល់ជូនស្របតាមបញ្ញត្តិទានា ដែលមានចែងប្រធានអង្គសន្និបាត គឺជាអ្នកបើក និងបិទកិច្ចប្រជុំពេញអង្គនីមួយៗនៃអង្គសន្និបាត។ ប្រធានត្រូវដឹកនាំការពិភាក្សា ធានាការគោរព តាមបញ្ញត្តិទាំងនេះ សម្រុះសម្រួលផ្តល់សិទ្ធិឱ្យមានមតិ លើកសំណួរ សម្រាប់ធ្វើការបោះឆ្នោត និងការប្រកាសសេចក្តីសម្រេច។ ប្រធានត្រូវសម្រេចលើបញ្ហានៃនីតិវិធីរៀបចំកិច្ចប្រជុំផ្លូវការ ដោយគោរពទៅតាម បញ្ញត្តិដែលមានចែង ហើយត្រូវគ្រប់គ្រងលើរបាយការណ៍អង្គប្រជុំ និងថែរក្សានីតិវិធី។ ប្រធានមិនត្រូវចូលរួមបោះឆ្នោតឡើយ ប៉ុន្តែគាត់អាចណែនាំ ឱ្យសមាជិកដទៃទៀតដែលនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ឱ្យបោះឆ្នោតជំនួស គាត់បាន។

៤.២ ប្រសិនបើប្រធានអវត្តមានក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចប្រជុំ ឬ ពេលណាមួយ គាត់នឹងត្រូវជំនួសដោយអនុប្រធានមួយរូប។ អនុប្រធានដែលដើរតួជា ប្រធានរូបនោះ មានអំណាច និងភារកិច្ចដូចប្រធានដែរ។

III. ដំណើរការការងារ

បញ្ញត្តិ ៥- លក្ខណៈសាធារណៈនៃកិច្ចប្រជុំ

កិច្ចប្រជុំផ្សេងៗត្រូវធ្វើឡើងជាសាធារណៈ លើកលែងតែមានការសម្រេចពីអង្គសន្និបាត ។

បញ្ញត្តិ ៦- ចំនួនកូរ៉េម

- ៦.១. ចំនួនកូរ៉ែមត្រូវមានរដ្ឋសមាជិកភាគច្រើនដូចមានចែងក្នុងបញ្ញត្តិ ១ ហើយបានធ្វើជាតំណាង នៅក្នុងអង្គសន្និបាត។
- ៦.២. អង្គសន្និបាតមិនអាចសម្រេចលើបញ្ហាណាមួយបានឡើយ លុះត្រាតែមានវត្តមានកូរ៉ែមត្រប់ ចំនួន។

បញ្ញត្តិ ៧- នីតិវិធី និងរយៈពេលកំណត់សម្រាប់អ្នកបញ្ចេញមតិ

- ៧.១. ប្រធានអង្គសន្និបាតត្រូវហៅអ្នកថ្លែងសុន្ទរកថាតាមលំដាប់លំដោយ ដោយក្នុងនោះមានការ បង្ហាញពីគោលបំណងរបស់គេដែលត្រូវនិយាយ។
- ៧.២. ដើម្បីជាការពង្រឹងស្រួលក្នុងការពិភាក្សា ប្រធានអាចកំណត់ពេលវេលាដែលអនុញ្ញាតឱ្យអ្នក ឡើងមានប្រសាសន៍ ម្នាក់ម្តង។
- ៧.៣. ត្រូវមានការព្រមព្រៀងរបស់ប្រធាននៅពេលដែលអ្នកសង្កេតការណ៍ម្នាក់ចង់មានប្រសាសន៍ នៅក្នុងអង្គសន្និបាត។

បញ្ញត្តិ ៨- បញ្ហានៃនីតិវិធី

- ៨.១ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការពិភាក្សា ប្រតិភូអាចលើកពីបញ្ហានៃនីតិវិធី ហើយបញ្ហានៃនីតិវិធីនេះ ត្រូវធ្វើការសម្រេចភ្លាមៗដោយប្រធានអង្គសន្និបាត។
- ៨.២ ការប្តឹងជំទាស់អាចនឹងធ្វើឡើងប្រចាំទៅនឹងការសម្រេចរបស់ប្រធានអង្គសន្និបាត។ ការ បណ្តឹងជំទាស់បែបនេះត្រូវយកមកធ្វើការបោះឆ្នោតភ្លាមៗ ហើយការសម្រេចរបស់ប្រធាន ត្រូវព្យួរមួយរយៈពេលតទាល់តែមានការ សម្រេចជាថ្មីដោយមតិភាគច្រើននៃប្រតិភូដែលមាន វត្តមាន និងបានចូលរួមបោះឆ្នោត។

បញ្ញត្តិ ៩- សំណើនីតិវិធី

- ៩.១. ក្នុងអំឡុងពេលពិភាក្សា ប្រតិភូអាចស្នើសុំធ្វើការព្យួរ ឬ ផ្អាកកិច្ចប្រជុំ ឬ ផ្អាក ឬ បញ្ចប់កិច្ច ពិភាក្សា។
- ៩.២. សំណើបែបនេះត្រូវដាក់ឱ្យបោះឆ្នោតភ្លាមៗ។ ស្ថិតក្រោមបញ្ញត្តិ ៨.១ សំណើបែបនេះមាន អាទិភាពតាមលំដាប់ដូចខាងក្រោម លើសពីសំណើ និងសំណើនីតិវិធីផ្សេងៗទៀតនៅមុន កិច្ចប្រជុំ :

- ក. ការព្យួរកិច្ចប្រជុំ
- ខ. ការផ្អាកកិច្ចប្រជុំ
- គ. ការផ្អាកកិច្ចពិភាក្សាអំពីសំណួរដែលជាប្រធានបទនៃកាតិកាភ្នាក់
- ឃ. ការបិទកិច្ចពិភាក្សាស្តីពីសំណួរដែលជាប្រធានបទនៃកាតិកាភ្នាក់

បញ្ញត្តិទី ១០- ភាសាផ្លូវការ

- ១០.១ ភាសាផ្លូវការក្នុងអង្គសន្និបាតអាចជាភាសា អារ៉ាប់ ចិន អង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី និងភាសាអេស្ប៉ាញ។
- ១០.២ សុន្ទរកថាដែលថ្លែងនៅក្នុងអង្គសន្និបាតជាភាសាណាមួយ ក្នុងចំណោមភាសាផ្លូវការត្រូវបកប្រែទៅជាភាសាផ្សេងៗ។
- ១០.៣ អ្នកថ្លែងសុន្ទរកថាអាចប្រើភាសាផ្សេងណាមួយក៏បាន ប៉ុន្តែត្រូវរៀបចំ ដោយខ្លួនឯងនូវអ្នកបកប្រែសុន្ទរកថារបស់ខ្លួនទៅជាភាសាមួយក្នុង ចំណោមភាសាផ្លូវការទាំងនោះ ។

បញ្ញត្តិ ១១- សេចក្តីសម្រេច និងការធ្វើវិសោធនកម្ម

- ១១.១ ពង្រាងសេចក្តីសម្រេច និងវិសោធនកម្ម គឺអាចស្នើឡើងដោយអ្នកចូលរួម យោងតាមបញ្ញត្តិ ១ ហើយត្រូវបញ្ជូនជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅលេខាធិការដ្ឋានរបស់អង្គសន្និបាតដែលនឹងចែកចាយច្បាប់ចម្លងទៅដល់អ្នក ចូលរួមគ្រប់រូប។
- ១១.២ ជាបញ្ញត្តិទូទៅ ពង្រាងសេចក្តីសម្រេច ឬ វិសោធនកម្មមិនអាចលើកមកពិភាក្សា ឬ ដាក់ឱ្យបោះឆ្នោតបានឡើយ លុះត្រាតែពង្រាងនោះត្រូវបានចែកចាយសម្របជាមុនទៅដល់វីដេអូកចូលរួមទាំងអស់ជាភាសាផ្លូវការ របស់អង្គសន្និបាត។

បញ្ញត្តិ ១២- ការបោះឆ្នោត

- ១២.១ អ្នកតំណាងនៃរដ្ឋនីមួយៗដែលមានចែងនៅក្នុងបញ្ញត្តិ ១ ត្រូវមានសម្លេង ឆ្នោតមួយនៅក្នុងអង្គសន្និបាត។

១២.២ ស្ថិតក្រោមបទបញ្ញត្តិនៃបញ្ញត្តិ ១២ និងបញ្ញត្តិ ១៧ សេចក្តីសម្រេចត្រូវ ធ្វើឡើងដោយមតិ ភាគច្រើននៃរដ្ឋភាគីដែលមានវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោត លើកលែងតែបទបញ្ញត្តិមួយចំនួន នៅក្នុងបញ្ញត្តិ១២.៣ប៉ុណ្ណោះ។

១២.៣ សេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធនឹងចំនួននៃវិភាគទាន ក្នុងទម្រង់ជាភាគរយដូចគ្នាដែលអាច អនុវត្តបានសម្រាប់រដ្ឋភាគីទាំងអស់ ដែលមិនទាន់បាន ធ្វើសេចក្តីប្រកាសដូចមានចែងនៅ ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ២ នៃមាត្រា ២៦ នៃអនុសញ្ញា ត្រូវតែកំណត់ដោយសម្លេងឆ្នោតភាគច្រើន នៃរដ្ឋភាគីដែលមានវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោតដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើសេចក្តីប្រកាស ដូចខាងលើ។

១២.៤ សម្រាប់គោលបំណងនៃបញ្ញត្តិទាំងនេះដែលមានការលើកឡើងថា "រដ្ឋមានវត្តមាន និងបាន បោះឆ្នោត " គឺសំដៅទៅលើរដ្ឋទាំងឡាយដែលបោះឆ្នោតយល់ព្រម ឬ មិនយល់ព្រម។ ចំពោះរដ្ឋណាដែលបោះឆ្នោតអនុបវាទ ត្រូវចាត់ទុកថាមិនបានបោះឆ្នោត។

១២.៥ ជាទូទៅ ការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើឡើងដោយការលើកដៃ លើកលែងតែការបោះឆ្នោតជ្រើស រើសសមាជិកគណៈកម្មាធិការអន្តររដ្ឋាភិបាលសម្រាប់អភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ ប៉ុណ្ណោះ (ហៅថា "គណៈកម្មាធិការ")

១២.៦ នៅពេលដែលលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតដោយលើកដៃមិនមានភាពច្បាស់លាស់ ពេលនោះ ប្រធានអង្គសន្និបាតត្រូវរៀបចំបោះឆ្នោតដាច់លើក ទីពីរ ដោយការហៅឈ្មោះតែម្តង។ ការ បោះឆ្នោតដោយហៅឈ្មោះនឹងត្រូវធ្វើឡើងផងដែរ ក្នុងករណីដែលមានការស្នើសុំពីប្រតិភូ លើសពី ២ក្រុម នៅមុនពេលធ្វើការបោះឆ្នោត និងសម្រាប់តែសេចក្តីសម្រេចដូចបានលើក ឡើងក្នុងបញ្ញត្តិ ១២.៣។

១២.៧ ប្រសិនបើមានការស្នើសុំឱ្យធ្វើវិសោធនកម្មទៅលើសំណើមួយ ការធ្វើវិសោធនកម្មនោះត្រូវ ដាក់ឱ្យបោះឆ្នោតមុន។ ប្រសិនបើមានការស្នើសុំឱ្យធ្វើវិសោធនកម្មពីរ ឬ ច្រើនទៅលើសំណើ មួយ អង្គសន្និបាតត្រូវធ្វើការបោះឆ្នោតជាមុនទៅលើវិសោធនកម្មណាដែលប្រធានអង្គសន្និ

បាតយល់ឃើញថា ត្រូវការលុបបំបាត់ផ្នែកផ្សេងៗច្រើនបន្ថែមទៀតចេញពីសំណើដើម ហើយបន្ទាប់មកបោះឆ្នោតទៅលើវិសោធនកម្មដែលត្រូវការលុបចោលបន្ទាប់មួយទៀត ហើយធ្វើបន្តបន្ទាប់មករហូតទាល់តែវិសោធនកម្មទាំងអស់ ត្រូវបានដាក់ឱ្យបោះឆ្នោតសម្រេច។

១២.៨ ប្រសិនបើការធ្វើវិសោធនកម្មមួយចំណុច ឬ លើសពីនេះ ត្រូវបានអនុម័ត បន្ទាប់មកសំណើដែលបានធ្វើវិសោធនកម្មនោះត្រូវដាក់ឱ្យបោះឆ្នោតជារួមតែម្តង។

១២.៩ ការស្នើច្បាប់នឹងត្រូវចាត់ទុកថាជាការធ្វើវិសោធនកម្មទៅលើសំណើមួយ ប្រសិនបើត្រូវបន្ថែមលុបចោល ឬ ពិនិត្យកែសម្រួលផ្នែកណាមួយនៃសំណើនោះ។

IV. ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកគណៈកម្មាធិការអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពី ការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី

បញ្ញត្តិ ១៣- ការបែងចែកទៅតាមទីតាំងភូមិសាស្ត្រ

១៣.១ ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកគណៈកម្មាធិការ ត្រូវធ្វើឡើងដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃក្រុមឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់អង្គការ យូណេស្កូ ដូចបានកំណត់ដោយអង្គមហាសន្និបាតអង្គការ យូណេស្កូ នៅឯកិច្ចប្រជុំចុង ក្រោយបំផុតរបស់ខ្លួន ដោយក្នុងនោះគេបានដឹងថា “ក្រុម V” បង្កើតឡើង ចេញពីក្រុមពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នាសម្រាប់ រដ្ឋអាហ្វ្រិក និងរដ្ឋអាមេរិក។

១៣.២ (i) ចំនួនអាសនៈនៅក្នុងគណៈកម្មាធិការដែលមានសមាជិកចំនួន ១៨រូប ត្រូវធ្វើការបែងចែកក្នុងចំណោមក្រុមអ្នកឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត តាមសមាមាត្រនៃចំនួនរដ្ឋភាគីមកពីក្រុមនីមួយៗ ដោយធ្វើយ៉ាងណាឱ្យក្រោយពីការបែងចែកនេះមានអាសនៈ យ៉ាងតិច ២ ត្រូវបានបែងចែកទៅឱ្យក្រុមនីមួយៗ។

(ii) នៅពេលចំនួនរដ្ឋសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការឡើងដល់ ២៤ នោះអាសនៈត្រូវបែងចែកនៅកន្លែងបោះឆ្នោតនីមួយៗក្នុងចំណោមក្រុមអ្នកឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមសមាមាត្រនៃចំនួនរដ្ឋភាគីមកពីក្រុមនីមួយៗដោយធ្វើយ៉ាងណាឱ្យ ក្រោយពីការបែងចែកនេះមានអាសនៈយ៉ាងតិច ៣ ត្រូវបានបែងចែកទៅឱ្យ ក្រុមនីមួយៗ។

បញ្ញត្តិ ១៤- នីតិវិធីសម្រាប់ ការបង្ហាញបេក្ខភាពការធ្វើបទបង្ហាញដល់គណៈ កម្មាធិការ

១៤.១ លេខាធិការដ្ឋានត្រូវសួរទៅរដ្ឋភាគី យ៉ាងហោចណាស់ ៣ខែ មុននឹង បើកអង្គសន្និបាត ថា តើពួកគេចង់ឈរឈ្មោះក្នុងការបោះឆ្នោតធ្វើជា សមាជិកគណៈកម្មាធិការដែរ ឬ អត់។ ប្រសិនបើគេចង់ឈរឈ្មោះនោះ បេក្ខភាពនៃរដ្ឋភាគីត្រូវបញ្ជូនទៅកាន់លេខាធិការដ្ឋាន យ៉ាងហោច ណាស់ឱ្យបាន ៦សប្តាហ៍ មុនពេលបើកអង្គសន្និបាត ។

១៤.២ យ៉ាងហោចណាស់ ៤សប្តាហ៍ មុនពេលបើកអង្គសន្និបាត លេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវផ្ញើបញ្ជីឈ្មោះ បេក្ខជនបណ្តោះអាសន្ននៃរដ្ឋភាគីទៅរដ្ឋភាគីទាំងអស់ ដោយបង្ហាញពីក្រុមអ្នកឈរឈ្មោះ ដែលជាក្រុមរបស់គេនិងចំនួនអាសនៈដែលត្រូវបំពេញនៅក្នុងក្រុមអ្នកឈរឈ្មោះនីមួយៗ។ លេខាធិការដ្ឋានក៏ត្រូវតែផ្តល់ជនដៃ រួចពីតិមានស្តីអំពីការផ្តល់វិភាគទានដែលមិនអាច ខ្វះបាន និងវិភាគទានស្ម័គ្រចិត្តចូលក្នុងមូលនិធិអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីយដែលត្រូវ ធ្វើឡើងដោយបេក្ខជនម្នាក់ៗ។ បញ្ជីបេក្ខភាពនឹងត្រូវត្រួតពិនិត្យក្រសម្រួលឡើងវិញ ប្រសិន បើមានការចាំបាច់។

១៤.៣ ការបង់ប្រាក់វិភាគទានចាំបាច់ ឬ ដោយស្ម័គ្រចិត្តចូលទៅក្នុងមូលនិធិ (ក្នុងគោលបំណង បង្ហាញបេក្ខភាពដល់គណៈកម្មាធិការ) គឺមិនត្រូវឱ្យហួសពីរយៈពេលមួយសប្តាហ៍មុនពេល បើកអង្គសន្និបាតឡើយ។

បញ្ញត្តិ ១៥- ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកគណៈកម្មាធិការ

១៥.១ ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកគណៈកម្មាធិការត្រូវធ្វើឡើងដោយការ បោះឆ្នោតជាសម្ងាត់ លើកលែងតែបេក្ខជននៅក្នុងតំបន់ភូមិសាស្ត្រដែលបានរើបង់ចែកមានចំនួនស្មើ ឬ តិចជាង ចំនួនអាសនៈដែលត្រូវចូលកាន់ក្នុងករណីបែបនេះ បេក្ខជននឹងត្រូវប្រកាសជាប់ឆ្នោតដោយ មិនចាំបាច់ធ្វើការបោះឆ្នោតឡើយ។

១៥.២ មុនពេលការបោះឆ្នោតចាប់ផ្តើម ប្រធានអង្គសន្និបាតត្រូវតែតាំងអ្នករាប់សន្លឹកឆ្នោតចំនួន ពីររូបដែលជ្រើសចេញពីចំណោមប្រតិភូដែលមានវត្តមាន ហើយប្រធានត្រូវប្រគល់ជូនអ្នក ទាំងពីររូបនោះនូវបញ្ជីឈ្មោះរបស់រដ្ឋភាគីដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត និងបញ្ជីឈ្មោះរដ្ឋភាគី ជាបេក្ខជនទាំងអស់។ ប្រធានត្រូវប្រកាសពីចំនួនអាសនៈដែលត្រូវចូលកាន់។

- ១៥.៣ លេខាធិការដ្ឋានត្រូវរៀបចំស្រោមសំបុត្រមួយសម្រាប់ក្រុមប្រតិភូនីមួយៗ ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតដោយមិនចាំបាច់មានសញ្ញាចំណាំ ឬ សន្លឹកឆ្នោត ដាច់ដោយឡែកពីគ្នាឡើយសម្រាប់ក្រុមអ្នកឈរឈ្មោះនីមួយៗ។ សន្លឹកឆ្នោតសម្រាប់ក្រុមអ្នកឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតនីមួយៗត្រូវមានឈ្មោះរដ្ឋភាគីជាបេក្ខជនទាំងអស់នៅក្នុងក្រុមអ្នកឈរឈ្មោះនោះ។
- ១៥.៤ គណៈប្រតិភូម្នាក់ៗត្រូវបោះឆ្នោតដោយគូសរង្វង់ជុំវិញឈ្មោះរដ្ឋភាគីដែលខ្លួនចង់បោះឆ្នោតឱ្យ។
- ១៥.៥ អ្នករាប់សន្លឹកឆ្នោតត្រូវប្រមូលស្រោមសំបុត្រដែលមានសន្លឹកឆ្នោតនៅខាងក្នុងពីក្រុមប្រតិភូនីមួយៗ ហើយរាប់សន្លឹកឆ្នោតនោះ ក្រោមការត្រួតពិនិត្យពីប្រធានអង្គសន្និបាត។
- ១៥.៦ ចំពោះស្រោមសំបុត្រដែលមិនមានសន្លឹកឆ្នោតត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ។
- ១៥.៧ សន្លឹកឆ្នោតដែលមានគូសរង្វង់លើឈ្មោះច្រើនជាងចំនួនអាសនៈដែលមាន ហើយមិនមានការបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ពីបំណងរបស់អ្នកបោះឆ្នោត នឹងត្រូវចាត់ទុកថាគ្មានសុពលភាព។
- ១៥.៨ ការរាប់សន្លឹកឆ្នោតរបស់ក្រុមអ្នកឈរឈ្មោះនីមួយៗត្រូវធ្វើឡើងដាច់ដោយឡែកពីគ្នា។ អ្នករាប់សន្លឹកឆ្នោតត្រូវបើកស្រោមសំបុត្រម្តងមួយៗ ហើយដាក់សន្លឹកឆ្នោតនោះទៅតាមក្រុមអ្នកឈរឈ្មោះនីមួយៗ។ សន្លឹកឆ្នោតដែលបោះឱ្យរដ្ឋភាគីជាបេក្ខជន ត្រូវកត់ចូលក្នុងបញ្ជីដែលបានរៀបចំទុកសម្រាប់គោលបំណងនេះ។
- ១៥.៩ ប្រធានអង្គសន្និបាតត្រូវប្រកាសអំពីបេក្ខជនជាប់ឆ្នោតដែលទទួលបាន ចំនួនសន្លឹកឆ្នោតច្រើនបំផុតរហូតដល់ចំនួនអាសនៈដែលមាន។ ប្រសិនបើមានបេក្ខជនពីរ ឬ ច្រើនរូបទទួលបានសម្លេងឆ្នោតស្មើគ្នា ហើយជាលទ្ធផលបេក្ខជនមានចំនួនច្រើនជាងចំនួនអាសនៈដែលមានពេលនោះ ត្រូវធ្វើការបោះឆ្នោតដោយសម្ងាត់ជាលើកទីពីរ ដើម្បីកាត់បន្ថយចំនួនបេក្ខជនដែលទទួលបានសម្លេងឆ្នោតស្មើគ្នានោះ។ ប្រសិនបើក្នុងការបោះឆ្នោតលើកទីពីរ មានបេក្ខជនពីរ ឬ ច្រើនរូបទទួលបានសម្លេងឆ្នោតស្មើគ្នា ប្រធានអង្គសន្និបាតត្រូវរៀបចំការចាប់ឆ្នោតជ្រើសរើសយកឈ្មោះបេក្ខជនដែលត្រូវជាប់ឆ្នោត។
- ១៥.១០ នៅពេលការរាប់សន្លឹកឆ្នោតបានបញ្ចប់ ប្រធានអង្គសន្និបាតត្រូវប្រកាសលទ្ធផលនៃសន្លឹកឆ្នោតដាច់ដោយឡែកពីគ្នាសម្រាប់ក្រុមឈរឈ្មោះ បោះឆ្នោតនីមួយៗ។

V. លេខាធិការដ្ឋាន នៃអង្គសន្និបាត

បញ្ញត្តិ ១៦ - លេខាធិការដ្ឋាន

១៦.១ ប្រធានអង្គការ យូណេស្កូ ឬ អ្នកតំណាងរបស់ខ្លួនមានសិទ្ធិចូលរួមក្នុង ការងារនៃអង្គសន្និបាត ប៉ុន្តែមិនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតឡើយ។ ភាគីអាចធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដោយផ្ទាល់មាត់ ឬដោយ លាយលក្ខណ៍អក្សរទៅកាន់ អង្គសន្និបាតស្តីអំពីចម្ងល់ណាមួយដែលត្រូវធ្វើការពិភាក្សា។

១៦.២ អគ្គនាយកអង្គការ យូណេស្កូ ត្រូវតែងតាំងមន្ត្រីមួយរូបនៅក្នុងលេខាធិការដ្ឋានរបស់អង្គការ យូណេស្កូ ឱ្យបំពេញតួនាទីលេខានៅក្នុងអង្គសន្និបាត និងតែងតាំងមន្ត្រីផ្សេងៗទៀតដែលត្រូវ រួមគ្នាបង្កើតលេខាធិការដ្ឋាននៃ អង្គសន្និបាត។

១៦.៣ (i) លេខាធិការដ្ឋានត្រូវទទួលបកប្រែ និងចែកចាយឯកសារផ្លូវការទាំងអស់ដែល សរសេរជាឯកសារផ្លូវការឱ្យរួចរាល់យ៉ាងតិច ៣០ ថ្ងៃ មុនពេលបើកសម័យប្រជុំ នៃអង្គសន្និបាត។

(ii) លេខាធិការដ្ឋានត្រូវរៀបចំសម្រាប់ការងារបកប្រែភូពិភាក្សានិងអនុវត្តរាល់តួនាទី ចាំបាច់ផ្សេងៗដើម្បីឱ្យការងារក្នុងអង្គសន្និបាត ដំណើរការដោយរលូន។

VI. ការអនុម័ត ការធ្វើវិសោធនកម្ម និងការព្យួរបញ្ញត្តិនៃនីតិវិធី

បញ្ញត្តិ ១៧ - ការអនុម័ត

អង្គសន្និបាតត្រូវអនុម័តបញ្ញត្តិនៃនីតិវិធីរបស់ខ្លួន តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចធ្វើឡើងនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំ ពេញអង្គផ្នែកលើសម្លេងភាគច្រើន ២/៣ នៃអ្នកតំណាងរបស់រដ្ឋដែលមានវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោត។

បញ្ញត្តិ ១៨ - ការធ្វើវិសោធនកម្ម

អង្គសន្និបាត អាចធ្វើវិសោធនកម្មទៅលើបញ្ញត្តិនៃនីតិវិធីទាំងនេះ តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចធ្វើឡើង ដោយកិច្ចប្រជុំពេញអង្គ ផ្នែកលើសម្លេងភាគច្រើន ២/៣ នៃអ្នកតំណាងរបស់រដ្ឋដែលមានវត្តមាន និង បានបោះឆ្នោត។

បញ្ញត្តិ ១៩- ការព្យួរ

មហាសន្និបាត អាចព្យួរការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវបញ្ញត្តិនៃនីតិវិធីណាមួយក្នុងចំណោមបញ្ញត្តិនៃនីតិវិធីទាំងនេះបាន លើកលែងតែនៅពេលណាដែលនីតិវិធីនេះ ត្រូវបានបង្កើតជាបទបញ្ញត្តិ នៅក្នុងអនុសញ្ញា ដោយសេចក្តីសម្រេចក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គ ផ្អែកលើសម្លេងភាគច្រើន ២/៣ នៃរដ្ឋភាគីដែលមានវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោត។

គណៈកម្មាធិការអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ បញ្ញត្តិនៃនីតិវិធី

បានអនុម័តដោយគណៈកម្មាធិការនៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទីមួយរបស់ខ្លួន (នៅ ប្រទេសអាល់ហ្សេរី ថ្ងៃទី១៨ និង ១៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៦) និងបានធ្វើវិសោធនកម្មនៅក្នុងសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញរបស់ខ្លួន (នៅទីក្រុង សូហ្វីយ៉ា ប្រទេសប៊ុលហ្គារី ពីថ្ងៃទី១៨ ដល់ថ្ងៃទី២២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨)

រាល់លក្ខខណ្ឌទាំងអស់ដែលបានប្រើនៅក្នុងបញ្ញត្តិទាំងនេះដើម្បីតែងតាំងបុគ្គល ឱ្យបំពេញភារកិច្ច អាណត្តិ ឬ មុខងារគឺក្នុងគោលបំណងបញ្ជាក់ថា បុរស និងស្ត្រីទាំងឡាយមានសិទ្ធិស្មើគ្នាតាមផ្លូវច្បាប់ ក្នុងការចូលកាន់តួនាទី ឬ អាសនៈណាមួយពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់ជូនដែលមានចែង។

I. សមាជិកភាព

បញ្ញត្តិ ១- គណៈកម្មាធិការអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ អរូបិយ (មាត្រា ៥ នៃអនុសញ្ញា)

គណៈកម្មាធិការអន្តររដ្ឋាភិបាលសម្រាប់អភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ ដែលគេស្គាល់ថាជា 'គណៈកម្មាធិការបេតិកភណ្ឌអរូបិយ' ហើយដែលគេហៅកាត់ថា 'គណៈកម្មាធិការ' ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយ រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាដែលបានជាប់ឆ្នោតស្របតាមមាត្រា ៥ នៃអនុសញ្ញាសម្រាប់ការអភិរក្សបេតិក ភណ្ឌវប្បធម៌ អរូបិយ ដែលហៅកាត់ថា 'អនុសញ្ញា' ។

II. សម័យប្រជុំ

បញ្ញត្តិ ២- សម័យប្រជុំសាមញ្ញ និងវិសាមញ្ញ

- ២.១ គណៈកម្មាធិការត្រូវជួបគ្នាដំបូងហោចណាស់ម្តងក្នុង ១ ឆ្នាំ នៅក្នុងសម័យ ប្រជុំសាមញ្ញ។
- ២.២ គណៈកម្មាធិការត្រូវជួបគ្នាក្នុងសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញតបតាមសំណើយ៉ាងតិច២/៣នៃរដ្ឋសមាជិក។

បញ្ញត្តិ ៣- ការកោះប្រជុំ

- ៣.១ សម័យប្រជុំរបស់គណៈកម្មាធិការត្រូវរៀបចំឡើងដោយប្រធានគណៈកម្មាធិការ ដែលហៅថា 'ប្រធាន' ដោយមានការប្រឹក្សាជាមួយអគ្គនាយក អង្គការ យូណេស្កូ ដែលហៅថា 'អគ្គនាយក'។

៣.២ អគ្គនាយកត្រូវជូនដំណឹងទៅរដ្ឋសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការអំពីកាលបរិច្ឆេទ ទីកន្លែង និង របៀបវារៈ:បណ្តោះអាសន្ននៃសម័យប្រជុំនីមួយៗ ដោយមិនឱ្យតិចជាង ៦០ថ្ងៃជាមុន ប្រសិនបើ វាជាសម័យប្រជុំសាមញ្ញ ហើយរយៈពេលមិនតិចជាង ៣០ថ្ងៃជាមុនសម្រាប់សម័យប្រជុំ សាមញ្ញ និង ៣០ថ្ងៃជាមុន សម្រាប់សម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ ។

៣.៣ នៅពេលជាមួយគ្នានោះ អគ្គនាយកត្រូវជូនដំណឹងទៅរដ្ឋ អង្គការ និងបុគ្គលទាំងឡាយដែល បានលើកឡើងនៅក្នុងបញ្ញត្តិ ៦, ៧ និង ៨ អំពីកាលបរិច្ឆេទ ទីកន្លែង និងរបៀបវារៈ:បណ្តោះ អាសន្ននៃសម័យប្រជុំនីមួយៗ។

បញ្ញត្តិ ៤- កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងនៃសម័យប្រជុំ

៤.១ នៅក្នុងសម័យប្រជុំនីមួយៗ ដោយមានការប្រឹក្សាជាមួយអគ្គនាយក គណៈកម្មាធិការត្រូវ កំណត់នូវកាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងសម្រាប់សម័យប្រជុំលើកក្រោយទៀត។ ប្រសិនបើមាន ការចាំបាច់ ការិយាល័យអាចកែប្រែកាលបរិច្ឆេទ និង/ឬ ទីកន្លែង ដោយត្រូវប្រឹក្សាជាមួយ អគ្គនាយក។

៤.២ រដ្ឋសមាជិកនីមួយៗនៃគណៈកម្មាធិការ អាចអញ្ជើញគណៈកម្មាធិការឱ្យរៀបចំសម័យប្រជុំ សាមញ្ញនៅក្នុងទីកន្លែងរបស់ខ្លួនបាន។

៤.៣ នៅក្នុងការកំណត់ទីកន្លែងសម្រាប់សម័យប្រជុំសាមញ្ញលើកក្រោយ គណៈកម្មាធិការត្រូវ ពិចារណាទៅលើតម្រូវការ ក្នុងការធានាឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរវេនស្មើភាពក្នុងចំណោមតំបន់ ផ្សេងគ្នានៅលើពិភពលោក។

III. អ្នកចូលរួម

បញ្ញត្តិ ៥- ក្រុមប្រតិភូ

៥.១ រដ្ឋសមាជិកនីមួយៗរបស់គណៈកម្មាធិការត្រូវតំណាងដោយប្រតិភូមួយរូប ដែលអាចមានការ ជួយ ពីអ្នកជំនួសទីប្រឹក្សា និងអ្នកជំនាញ។

៥.២ រដ្ឋសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការ ត្រូវជ្រើសរើសអ្នកតំណាងរបស់ខ្លួន ជាមនុស្សដែលមាន សមត្ថភាពនៅក្នុងផ្នែកផ្សេងៗនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ អរូបិយ (មាត្រា ៦.៧ នៃអនុសញ្ញា) ។

៥.៣ រដ្ឋសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការ ត្រូវបញ្ជូនបញ្ជីឈ្មោះ តួនាទី និងលក្ខណៈសម្បត្តិនៃអ្នក តំណាងរបស់ខ្លួនទៅលេខាធិការដ្ឋាន។

៥.៤ ដើម្បីធានាឱ្យមានការធ្វើដំណើរដោយសមត្ថភាព នៅក្នុងគណៈកម្មាធិការនៃតំបន់ភូមិ សាស្ត្រផ្សេងៗគ្នា គណៈកម្មាធិការត្រូវបែងចែកចំនួនទីក្រុងនៅក្នុងគម្រោងថវិការបស់ខ្លួន ដើម្បីគ្រប់គ្រងច្រើនណាស់ សម្រាប់ការចូលរួមរបស់អ្នកតំណាងនៃរដ្ឋសមាជិកក៏ប្រទេស កំពុងអភិវឌ្ឍនៅក្នុងសម័យប្រជុំ និង កិច្ចប្រជុំនៅក្នុងការិយាល័យរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែទីក្រុងនោះ គឺសម្រាប់តែអ្នកជំនាញផ្នែកបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយប៉ុណ្ណោះ។ ប្រសិនបើគម្រោងថវិកា នោះមានគ្រប់គ្រាន់ ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍដែលជាការីនៅក្នុងអនុសញ្ញា ប៉ុន្តែមិនមែនជា សមាជិកគណៈកម្មាធិការនោះក៏អាចទទួលបានជំនួយនោះដែរ ដោយជំនួយនោះផ្តល់ជូនតែ អ្នក ជំនាញផ្នែកបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ អរូបិយប៉ុណ្ណោះ។

៥.៥ សំណើសុំជំនួយដើម្បីចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់ការិយាល័យ និងរបស់គណៈកម្មាធិការត្រូវ បញ្ជូនឱ្យដល់វេលាខាងលើនៃការដ្ឋានយ៉ាងតិច ៤សប្តាហ៍ មុនសម័យប្រជុំពាក់ព័ន្ធចាប់ផ្តើម។ ផ្អែក លើការសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការ សំណើបែបនោះនឹងត្រូវធ្វើការពិចារណាផ្តល់ជូនតែ ក្នុងរង្វង់នៃធនធានដែលមានប៉ុណ្ណោះដើម្បីបង្កើនកម្រិតផលទុនជាតិសរុប (GNP) ក្នុង មនុស្សម្នាក់ៗរបស់រដ្ឋសមាជិកនីមួយៗនៃគណៈកម្មាធិការ។ តាមបញ្ញត្តិ មូលនិធិបេតិកភណ្ឌ វប្បធម៌អរូបិយមិនផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុជូនអ្នកតំណាងលើស ពីម្នាក់ឡើយ សម្រាប់រដ្ឋមួយ។

បញ្ញត្តិ ៦ - អង្គការដែលដើរតួនាទីនៅក្នុងការផ្តល់ប្រឹក្សាដល់គណៈកម្មាធិការ

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនត្រូវបានទទួលស្គាល់ ហើយដែលត្រូវបានទទួលយក សម្រាប់គោលបំណងនេះ ដោយមហាសន្និបាតស្របតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យដែលមហាសន្និបាតបានបង្កើត ឡើង (មាត្រា ៩.១ នៃអនុសញ្ញានេះ) អាចចូលរួមនៅក្នុងអង្គប្រជុំគណៈកម្មាធិការបានក្នុងនាមជាអ្នក ផ្តល់ប្រឹក្សា។

បញ្ញត្តិ ៧ - ការអញ្ជើញឱ្យចូលរួមផ្តល់ប្រឹក្សា

គណៈកម្មាធិការអាចអញ្ជើញស្ថាប័នសាធារណៈ ឬ ឯកជន ព្រមទាំងបុគ្គលឯកជនដែលសមត្ថភាព របស់ពួកគេត្រូវបានទទួលស្គាល់តាមផ្នែកជាច្រើនពាក់ព័ន្ធ នឹងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយឱ្យចូលរួមក្នុង

សម័យប្រជុំរបស់ខ្លួនដើម្បីផ្តល់ប្រឹក្សាដល់ពួកគាត់អំពីបញ្ហាជាក់លាក់ផ្សេងៗ នៅពេលណាមួយ (មាត្រា ៨.៤ នៃអនុសញ្ញានេះ)។

បញ្ញត្តិ ៨ - អ្នកចូលរួមផ្សេងៗទៀត

៨.១ រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ដែលមិនមែនជាសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការ អាចចូលរួមនៅក្នុងសម័យប្រជុំ បានក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍។

៨.២ រដ្ឋមិនមែនជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញាដែលជារដ្ឋសមាជិករបស់អង្គការ យូណេស្កូ ឬ ជាសមាជិកអង្គការសហប្រជាជាតិ សមាជិកពាក់ព័ន្ធរបស់អង្គការ យូណេស្កូ អ្នកសង្កេតការណ៍អចិន្ត្រៃយ៍ប្រចាំនៅអង្គការយូណេស្កូ អ្នកតំណាងរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងអង្គការផ្សេងៗ នៅក្នុងប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិ អាចចូលរួមក្នុងសម័យប្រជុំរបស់គណៈកម្មាធិការបានក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍។

៨.៣ គណៈកម្មាធិការអាចនឹងផ្តល់សិទ្ធិដល់អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលមួយចំនួន បន្ថែមលើអ្វីដែលមានចែងនៅក្នុងបញ្ញត្តិ ៨.២ ឬក្នុងទាំងស្ថាប័នសារ ធារណៈ ឬស្ថាប័នឯកជន ព្រមទាំងបុគ្គលឯកជនដែលសមត្ថភាពរបស់ពួកគេត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងវិស័យផ្សេងៗនៃ ICH ឱ្យចូលរួមនៅក្នុងសម័យប្រជុំរបស់ខ្លួន នៅពេលក្រោយទៀតក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍តបតាមសំណើដែលបានរាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ពួកគេ។ គណៈកម្មាធិការអាចផ្តល់សិទ្ធិដល់ស្ថាប័ន អង្គការ ឬ បុគ្គលឯកជនទាំងនោះឱ្យចូលរួមនៅក្នុងសម័យប្រជុំមួយ ឬ ច្រើនក្នុងចំណោមសម័យប្រជុំរបស់ខ្លួន ដោយមិនរើសអើងតាមរយៈការប្រើប្រាស់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនទៅកំណត់ចំនួនអ្នកតំណាងក្នុង អង្គការ ឬស្ថាប័នណាមួយឡើយ។

៨.៤ អគ្គនាយក ត្រូវអញ្ជើញអង្គការណាមួយ ដែលគណៈកម្មាធិការធ្លាប់បានផ្តល់សិទ្ធិឱ្យចូលរួមស្របតាមបញ្ញត្តិ ៨.២ និង ៨.៣។

៨.៥ កិច្ចប្រជុំជាសាធារណៈរបស់គណៈកម្មាធិការ ត្រូវបើកចំហចំពោះសាធារណជនដើម្បីឱ្យពួកគេចូលរួមក្នុងនាមជាទស្សនិកជនទៅតាមទំហំទីកន្លែងដែលអាចទទួលពួកគេបាន។

IV. របៀបវារៈ:

បញ្ញត្តិ ៩ - របៀបវារៈ: បណ្តោះអាសន្ន

៩.១ អគ្គនាយក ត្រូវរៀបចំរបៀបវារៈបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់សម័យប្រជុំរបស់គណៈកម្មាធិការ (មាត្រា ១០.២ នៃអនុសញ្ញា) ។

៩.២ របៀបវារៈបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់សម័យប្រជុំសាមញ្ញរបស់គណៈកម្មាធិការ រួមមាន :

- ក. គ្រប់សំណួរទាំងអស់ ដែលគណៈកម្មាធិការបានសម្រេចដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកមុន
- ខ. គ្រប់សំណួរទាំងអស់ដែលលើកឡើងដោយរដ្ឋភាគីរបស់គណៈកម្មាធិការ
- គ. គ្រប់សំណួរទាំងអស់ដែលលើកឡើងដោយរដ្ឋសមាជិកនៃអនុសញ្ញា ប៉ុន្តែមិនមែនជាសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការ
- ឃ. គ្រប់សំណួរទាំងអស់ដែលលើកឡើងដោយអគ្គនាយក។

៩.៣ របៀបវារៈបណ្តោះអាសន្ននៃសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ ត្រូវដាក់បញ្ចូលតែសំណួរទាំងឡាយ ដែលសម័យប្រជុំបានលើកយកមកការពិចារណាប៉ុណ្ណោះ។

បញ្ញត្តិ ១០- ការអនុម័តរបៀបវារៈ:

នៅដើមដំបូងនៃសម័យប្រជុំនីមួយៗ គណៈកម្មាធិការត្រូវអនុម័តរបៀបវារៈរបស់ខ្លួន សម្រាប់សម័យប្រជុំនោះ។

បញ្ញត្តិ ១១- ការកែប្រែ ការលុបចោល និងការបន្ថែមខ្លឹមសារថ្មី

គណៈកម្មាធិការអាចនឹងធ្វើការកែប្រែ លុបចោល ឬ បន្ថែមខ្លឹមសារថ្មីទៅលើរបៀបវារៈដែលបានអនុម័តរួច ប្រសិនបើមានការសម្រេចពីសម្តេចក្រសួងក្រៅប្រទេស ២/៣ នៃសមាជិកដែលមានវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោត។

V. ការិយាល័យ

បញ្ញត្តិ ១២- ការិយាល័យ

១២.១ ការិយាល័យរបស់គណៈកម្មាធិការត្រូវមាន ប្រធាន អនុប្រធានមួយ ឬ ច្រើនរូប អ្នករៀបចំ រចាយការណ៍ ស្របតាមគោលការណ៍នៃការតំណាង តាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រប្រកបដោយគោលការណ៍ស្មើភាព។

១២.២ ការិយាល័យត្រូវសម្របសម្រួលការងាររបស់គណៈកម្មាធិការ និងកំណត់ កាលបរិច្ឆេទ ពេល ម៉ោង និងលំដាប់លំដោយនៃកិច្ចការប្រជុំការងារ។ ការិយាល័យនេះត្រូវអនុវត្តតួនាទីផ្សេង ទៀតដែលគណៈកម្មាធិការប្រគល់ឱ្យ ហើយសមាជិកផ្សេងទៀតរបស់ការិយាល័យនេះត្រូវ ជួយប្រធានក្នុងការអនុវត្តតួនាទីរបស់គាត់។

១២.៣ ដោយមានការអញ្ជើញពីប្រធានរបស់ខ្លួន ការិយាល័យត្រូវធ្វើការជួបប្រជុំ គ្នាឱ្យបានលឿនបំផុត តាមតម្រូវការ។ នៅចន្លោះសម័យប្រជុំ ការិយាល័យនេះត្រូវជួបប្រជុំគ្នានៅឯទីស្នាក់ការ កណ្តាលរបស់អង្គការ យូណេស្កូ។

១២.៤ កិច្ចប្រជុំត្រូវបើកចំហសម្រាប់សមាជិកគណៈកម្មាធិការ និងរដ្ឋសមាជិកឱ្យចូលរួមក្នុងនាម ជាអ្នកសង្កេតការណ៍ លើកលែងតែមានការសម្រេចពីការិយាល័យ។ អ្នកសង្កេតការណ៍អាច និយាយទៅកាន់ការិយាល័យបាន តែក្នុងករណីដែលមានការយល់ព្រមជាមុនពីប្រធានការិយា ល័យ ប៉ុណ្ណោះ។

បញ្ញត្តិ ១៣- ការបោះឆ្នោត

១៣.១ នៅពេលបញ្ចប់សម័យប្រជុំសាមញ្ញនីមួយៗ គណៈកម្មាធិការត្រូវបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្នុង ចំណោមសមាជិករបស់ខ្លួន ដែលអាណត្តិរបស់ពួកគាត់នៅបន្តរហូតដល់សម័យប្រជុំសាមញ្ញ លើកក្រោយទៀត ដើម្បីធ្វើជាប្រធានមួយរូប អនុប្រធានមួយ ឬ ច្រើនរូប និងអ្នករៀបចំ របាយការណ៍មួយរូប ឱ្យកាន់តួនាទីក្នុងការិយាល័យរហូតដល់ចុងបញ្ចប់នៃសម័យប្រជុំនោះ។

១៣.២ ក្នុងករណីជាសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ គណៈកម្មាធិការត្រូវបោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធាន មួយរូប អនុប្រធានមួយ ឬ ច្រើនរូប និងអ្នករៀបចំរបាយការណ៍មួយរូបឱ្យកាន់តួនាទីនៅក្នុង ការិយាល័យរហូតដល់ចុងបញ្ចប់នៃ សម័យប្រជុំនោះ។

១៣.៣ ប្រធាន អនុប្រធាន និងអ្នករៀបចំរបាយការណ៍មានសិទ្ធិឈរឈ្មោះក្នុង ការបោះឆ្នោតថ្មីទៀត ដើម្បីបន្តកាន់តួនាទីក្នុងការិយាល័យសម្រាប់អាណត្តិ ទី ២ ក្នុងករណីប្រទេសដែលខ្លួនតំណាង ឱ្យនោះនៅបន្តធ្វើរដ្ឋសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការ យ៉ាងតិចរហូតដល់ចប់អាណត្តិរបស់ ការិយាល័យនេះ។

១៣.៤ នៅក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសបុគ្គលិកការិយាល័យ គណៈកម្មាធិការត្រូវ ពិចារណាទៅលើ សេចក្តីត្រូវការដើម្បីធានាការធ្វើជាតំណាងតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រប្រកបដោយសមភាព ហើយ ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យមានតុល្យភាពក្នុង ចំណោមផ្នែកផ្សេងៗនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ។

បញ្ញត្តិ ១៤- ភារកិច្ចរបស់ប្រធានការិយាល័យ

១៤.១ បន្ថែមពីលើអំណាចដែលបានផ្តល់ជូនប្រធានតាមរយៈបញ្ញត្តិទាំងនេះ ប្រធានគឺជាអ្នកបើក និងបិទកិច្ចប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈកម្មាធិការ។ ប្រធានត្រូវដឹកនាំកិច្ចពិភាក្សា ធានាការ គោរពបញ្ញត្តិទាំងនេះ បែងចែកសិទ្ធិ និងឡើងមានប្រសាសន៍ ដាក់សំណួរដើម្បីធ្វើការបោះ ឆ្នោត និងប្រកាសសេចក្តីសម្រេច។ ប្រធានការិយាល័យធ្វើការសម្រេចលើបញ្ហានៃនីតិវិធី ហើយដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិទាំងនេះ ប្រធានត្រូវឃ្នាំមើលពីដំណើរការប្រកបដោយភាពរលូន និងការរក្សានីតិវិធី។ ប្រធានមិនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតឡើយ ប៉ុន្តែគាត់អាចណែនាំសមាជិក ផ្សេងទៀតក្នុងក្រុមប្រតិភូរបស់គាត់ឱ្យបោះឆ្នោតជំនួសគាត់បាន។ គាត់ត្រូវអនុវត្តនូវគ្រប់ការ កិច្ចទាំងអស់ដែលគណៈកម្មាធិការដាក់ជូនគាត់។

១៤.២ អនុប្រធានមួយរូបដែលដើរតួជាប្រធានការិយាល័យត្រូវមានអំណាច និងភារកិច្ចស្មើនឹង ប្រធានការិយាល័យដែរ។

១៤.៣ ប្រធាន ឬ អនុប្រធានរបស់ស្ថាប័នសាខារបស់គណៈកម្មាធិការត្រូវមាន ភារកិច្ចដូចគ្នានៅក្នុង ស្ថាប័នផ្សេងទៀតដែលប្រធាន ឬ អនុប្រធានត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យធ្វើជាអធិបតីក្នុងនាមជា ប្រធាន ឬ អនុប្រធានរបស់គណៈកម្មាធិការនេះ។

បញ្ញត្តិ ១៥- ភារកិច្ចលើជំនួសតួនាទីរបស់ប្រធាន

១៥.១ ប្រសិនបើប្រធានមិនអាចអនុវត្តតួនាទីនៅក្នុងសម័យប្រជុំណាមួយរបស់គណៈកម្មាធិការ ឬ ការិយាល័យ ឬ ផ្នែកណាមួយ ពេលនោះមុខងាររបស់ គាត់នឹងត្រូវអនុវត្តដោយអនុប្រធាន។

១៥.២ ប្រសិនបើអ្នករៀបចំរបាយការណ៍ឈប់ធ្វើជាតំណាងឱ្យរដ្ឋសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការ ឬ មិន អាចបំពេញភារកិច្ចរហូតដល់ចប់អាណត្តិរបស់គាត់ នៅក្នុងការិយាល័យដោយហេតុផលណា មួយ ពេលនោះគាត់នឹងត្រូវដាក់ជំនួសដោយអនុប្រធានមួយរូបក្រោយពីធ្វើការប្រឹក្សាជាមួយ គណៈកម្មាធិការចំពោះអាណត្តិដែលនៅសល់នោះ។

១៥.៣ ប្រធានត្រូវផ្អាកការអនុវត្តមុខងាររបស់ខ្លួនចំពោះកិច្ចការទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផ្នែកណាមួយនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយដែលមានវត្តមាននៅក្នុងទឹកដីនៃរដ្ឋភាគី ដែលខ្លួនគាត់មានសញ្ជាតិនៅក្នុងរដ្ឋនោះ។

បញ្ញត្តិ ១៦- ការចូលជំនួសតួនាទីរបស់អ្នករៀបចំរបាយការណ៍

១៦.១ ប្រសិនបើអ្នករៀបចំរបាយការណ៍មិនអាចអនុវត្តតួនាទីក្នុងសម័យប្រជុំណាមួយរបស់គណៈកម្មាធិការ ឬ ការិយាល័យ ឬ ផ្នែកណាមួយ ពេលនោះមុខងាររបស់គាត់នឹងត្រូវអនុវត្តដោយអនុប្រធានមួយរូប។

១៦.២ ប្រសិនបើអ្នករៀបចំរបាយការណ៍នោះ ឈប់ធ្វើជាតំណាងឱ្យរដ្ឋសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការ ឬ មិនអាចបញ្ចប់អាណត្តិរបស់គាត់នៅក្នុងការិយាល័យដោយហេតុផលណាមួយគាត់នឹងត្រូវបានជំនួសតំណែងដោយអនុប្រធាន សម្រាប់ពេលវេលាសេសសល់នៃអាណត្តិនៅក្នុងការិយាល័យ បន្ទាប់ពីមានការប្រឹក្សាជាមួយគណៈកម្មាធិការ។

VI. ការដំណើរការការងារ

បញ្ញត្តិ ១៧- ចំនួនកូរ៉េម

១៧.១ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គ ចំនួនកូរ៉េមត្រូវមានរដ្ឋសមាជិកភាគច្រើនរបស់ គណៈកម្មាធិការ។

១៧.២ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់ស្ថាប័នសាខា ចំនួនកូរ៉េមត្រូវមានរដ្ឋភាគច្រើនដែលជាសមាជិករបស់ស្ថាប័នដែលពាក់ព័ន្ធនោះ។

១៧.៣ ទាំងគណៈកម្មាធិការ និងស្ថាប័នសាខារបស់ខ្លួនមិនអាចធ្វើសេចក្តីសម្រេចទៅលើបញ្ហាណាមួយឡើយ លើកលែងតែមានវត្តមានគ្រប់ចំនួនកូរ៉េមនោះ។

បញ្ញត្តិ ១៨- កិច្ចប្រជុំសាធារណៈ

កិច្ចប្រជុំត្រូវរៀបចំឡើងជាសាធារណៈ លើកលែងតែមានការសម្រេចពីគណៈកម្មាធិការ។ ថ្នាក់ការិយាល័យមិនអាចព្យួរបញ្ញត្តិនេះបានឡើយ។

បញ្ញត្តិ ១៩- កិច្ចប្រជុំជាឯកជន

១៩.១ នៅក្នុងកាលៈទេសៈពិសេស គណៈកម្មាធិការនឹងសម្រេចរៀបចំកិច្ចប្រជុំ ជាលក្ខណៈឯកជន ដោយក្នុងនោះគណៈកម្មាធិការនឹងកំណត់មនុស្សដែលត្រូវមានវត្តមាន បន្ថែមពីលើអ្នក តំណាងរបស់រដ្ឋសមាជិក។

១៩.២ សេចក្តីសម្រេចណាមួយ ធ្វើឡើងដោយគណៈកម្មាធិការនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលក្ខណៈឯកជន ត្រូវ ធ្វើការបង្ហាញជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំ ជាសាធារណៈលើកក្រោយទៀត។

១៩.៣ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលក្ខណៈឯកជននីមួយៗ គណៈកម្មាធិការត្រូវសម្រេចថា តើរបាយការណ៍ សង្ខេប និងឯកសារការងារនៃកិច្ចប្រជុំនោះត្រូវ ឬ មិនត្រូវបោះពុម្ពផ្សាយ។ ឯកសារដែល ប្រមូលមកពីកិច្ចប្រជុំលក្ខណៈឯកជនត្រូវបើកចំហដល់សាធារណៈជនក្រោយអំឡុងពេល២០ ថ្ងៃ។

បញ្ញត្តិ ២០- ស្ថានប័ណ្ណដ្ឋលំប្រឹក្សាបណ្តោះអាសន្ន

២០.១ ជាបណ្តោះអាសន្ន គណៈកម្មាធិការអាចនឹងបង្កើតស្ថាប័ណ្ណដ្ឋលំប្រឹក្សា បណ្តោះអាសន្នដែលខ្លួន យល់ថា មានការចាំបាច់ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចការរបស់ខ្លួន (មាត្រា៦.៣ នៃអនុសញ្ញា) ។

២០.២ គណៈកម្មាធិការត្រូវកំណត់ការចងក្រង និងឯកសារគោលដែលពាក់ព័ន្ធនានា (រាប់បញ្ចូល ទាំងអាណត្តិ និងរយៈពេលរបស់ករិយាល័យ) នៃស្ថាប័ណ្ណដ្ឋលំប្រឹក្សាបណ្តោះអាសន្នបែបនេះ នៅក្នុងអំឡុងពេលដែលស្ថាប័ណ្ណនោះ នៅមានវត្តមាននៅឡើយ។

២០.៣ ស្ថាប័ណ្ណដ្ឋលំប្រឹក្សាបណ្តោះអាសន្ននីមួយៗត្រូវបោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធានរបស់ខ្លួន ហើយបើ ចាំបាច់ត្រូវជ្រើសរើសអ្នករៀបចំរបាយការណ៍របស់ខ្លួនផងដែរ។

២០.៤ ក្នុងការតែងតាំងសមាជិករបស់ស្ថាប័ណ្ណដ្ឋលំប្រឹក្សាបណ្តោះអាសន្ន ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការពិចារ ណាសមស្របទៅលើការធានាឱ្យមានការតំណាងប្រកប ដោយសមភាពសម្រាប់តំបន់ផ្សេងៗ គ្នាទូទាំងពិភពលោក។

បញ្ញត្តិ ២១- ស្ថាប័ណ្ណសាខា

២១.១ គណៈកម្មាធិការ អាចនឹងបង្កើតស្ថាប័ណ្ណសាខាដែលខ្លួនយល់ថាចាំបាច់ ដើម្បីដំណើរការ ការងារ របស់ខ្លួន។

២១.២ គណៈកម្មាធិការត្រូវកំណត់ការចងក្រង និងឯកសារគោលដែលពាក់ព័ន្ធនានា (រាប់បញ្ចូលទាំងអាណត្តិ និងរយៈពេលរបស់កិច្ចការណ៍) នៃស្ថាប័នផ្តល់ប្រឹក្សាបណ្តោះអាសន្នបែបនេះនៅក្នុងអំឡុងពេលស្ថាប័ននោះនៅមានវត្តមាននៅឡើយ។ ស្ថាប័នទាំងនេះអាចបង្កើតឡើងតែក្នុងចំណោមរដ្ឋសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការប៉ុណ្ណោះ។

២១.៣ ស្ថាប័នសាខានីមួយៗត្រូវបោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធានរបស់ខ្លួន ហើយបើចាំបាច់ត្រូវជ្រើសរើសអនុប្រធាន និងអ្នករៀបចំរបាយការណ៍របស់ខ្លួនផងដែរ។

២១.៤ ក្នុងការតែងតាំងសមាជិករបស់ស្ថាប័នផ្តល់ប្រឹក្សាបណ្តោះអាសន្ន ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការពិចារណាសមស្របទៅលើការធានាឱ្យមានការតំណាងប្រកបដោយសមភាពសម្រាប់តំបន់ផ្សេងៗគ្នាទូទាំងពិភពលោក។

បញ្ញត្តិ ២២- លំដាប់លំដោយ និងពេលកំណត់សម្រាប់សុទ្ធកថា

២២.១ ប្រធានស្ថាប័នត្រូវអញ្ជើញអ្នកត្រូវឡើងមានមតិឱ្យឡើងតាមលំដាប់លំដោយ ដោយមានបញ្ជាក់ពីបំណងដែលអ្នកទាំងនោះត្រូវលើកឡើងផងដែរ។

២២.២ ប្រធានអាចកំណត់ពេលវេលា ដែលត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកឡើងមានមតិម្នាក់ៗប្រសិនបើកាលៈទេសៈតម្រូវ។

២២.៣ អ្នកតំណាងរបស់អង្គការ បុគ្គល និងអ្នកសង្កេតការណ៍ ដែលបានលើកឡើង នៅក្នុងបញ្ញត្តិ ៦, ៧ និង ៨ អាចថ្លែងទៅកាន់អង្គប្រជុំតែក្នុងករណីដែលមានការយល់ព្រមជាមុនពីប្រធាន។

២២.៤ អ្នកតំណាងរបស់រដ្ឋភាគីទោះបីជា បូមិនមែនជាសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការនោះក៏ដោយ គឺមិនត្រូវនិយាយគាំទ្រសេចក្តីសន្និដ្ឋាននៅក្នុងបញ្ជីដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងមាត្រា ១៦ និង ១៧ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយដែលបានតែងតាំងដោយរដ្ឋនោះ ឬ ផ្តល់ការអនុម័តលើសំណើសុំជំនួយដែលធ្វើឡើងដោយរដ្ឋនោះឡើយ គឺពួកគេមានសិទ្ធិត្រឹមតែផ្តល់ព័ត៌មានឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរ ដែលបានលើកឡើងប៉ុណ្ណោះ។ បញ្ញត្តិដែលត្រូវដាក់ឱ្យអនុវត្តចំពោះអ្នកសង្កេតការណ៍ទាំងអស់មានចែងនៅក្នុងបញ្ញត្តិ ៨។

បញ្ញត្តិ ២៣- ឯកសារសំណើ

តបតាមសំណើរបស់សមាជិកណាមួយនៃគណៈកម្មាធិការ ដោយមានការគាំទ្រពីសមាជិកពីរផ្សេងទៀតក៏ចូរពិភាក្សាអំពីសំណើច្បាប់សំខាន់ៗ ដំណោះស្រាយ ឬ ការធ្វើវិសោធនកម្មនឹងត្រូវប្តូររហូតទាល់តែឯកសារនោះត្រូវបានចែកជូនជា ភាសាផ្លូវការដល់សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការទាំងអស់ដែលមានវត្តមាន។

បញ្ញត្តិ ២៤- ការបែងចែកសំណើ

ផ្នែកផ្សេងៗនៃសំណើមួយនឹងត្រូវធ្វើការបោះឆ្នោតដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ប្រសិនបើសមាជិកមួយរបស់គណៈកម្មាធិការស្នើសុំឱ្យធ្វើការបែងចែកសំណើនោះ។ ផ្នែកទាំងឡាយនៃសំណើដែលត្រូវបានអនុម័តដោយការបោះឆ្នោតដោយឡែកពីគ្នានោះ នឹងត្រូវដាក់ឱ្យធ្វើការបោះឆ្នោតជារួម។ ប្រសិនបើផ្នែកដែលដំណើរការនានានៅក្នុងសំណើមួយត្រូវបានច្រានចោលសំណើនោះនឹងត្រូវចាត់ទុកថាបានច្រានចោលទាំងស្រុង។

បញ្ញត្តិ ២៥- ការបោះឆ្នោតលើការធ្វើវិសោធនកម្ម

២៥.១ ប្រសិនបើមានការស្នើសុំឱ្យធ្វើវិសោធនកម្មទៅលើសំណើមួយ ការធ្វើវិសោធនកម្មនោះនឹងត្រូវដាក់ឱ្យបោះឆ្នោតមុន។ ប្រសិនបើមានការស្នើសុំឱ្យធ្វើវិសោធនកម្មពីរ ឬ ច្រើនទៅលើសំណើមួយ អង្គសន្និបាតត្រូវធ្វើការបោះឆ្នោតជាមុនទៅលើវិសោធនកម្មណាដែលប្រធានសន្និបាតយល់ឃើញថា ត្រូវការលុបផ្នែកផ្សេងច្រើនបន្ថែមទៀតចេញពីសំណើដើម ហើយបន្ទាប់មកការធ្វើវិសោធនកម្ម ដែលត្រូវការលុបផ្នែកផ្សេងច្រើនបន្ថែមទៀតដោយត្រូវធ្វើបន្តបន្ទាប់មកទៀតរហូតទាល់តែវិសោធនកម្មទាំងអស់ត្រូវបានដាក់ឱ្យបោះឆ្នោតសម្រេចចុងក្រោយ។

២៥.២ ប្រសិនបើការធ្វើវិសោធនកម្មមួយ ឬ ច្រើនត្រូវបានអនុម័តសំណើដែលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មនោះនឹងត្រូវដាក់ឱ្យបោះឆ្នោតជារួមតែម្តង។

២៥.៣ ការស្នើច្បាប់នឹងត្រូវចាត់ទុកថាជាការធ្វើវិសោធនកម្មទៅលើសំណើមួយ ប្រសិនបើវាតម្រូវឱ្យបន្ថែមលុបចោល ឬ ពិនិត្យកែសម្រួលឡើងវិញលើផ្នែកណាមួយនៃសំណើនោះ។

បញ្ញត្តិ ២៦- ការបោះឆ្នោតលើសំណើ

ប្រសិនបើមានសំណើពីរ ឬ ច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងសំណួរតែមួយ គណៈកម្មាធិការត្រូវបោះឆ្នោតលើសំណើទាំងអស់តាមលំដាប់នៃសំណើដែលគេបានបញ្ជូនមក ប្រសិនបើគ្មានការសម្រេចណាផ្សេង។

បន្ទាប់ពីការបោះឆ្នោតនីមួយៗទៅលើសំណើមួយ គណៈកម្មាធិការនឹងធ្វើការសម្រេចថាតើត្រូវបោះឆ្នោតទៅលើសំណើបន្ទាប់ទៀត ឬ អត់។

បញ្ញត្តិ ២៧- ការដកសំណើ

អ្នកដាក់សំណើ អាចដកសំណើរបស់ខ្លួនវិញបាន នៅពេលណាមួយមុនការបោះឆ្នោតទៅលើសំណើនោះបានចាប់ផ្តើម ឬ ប្រសិនបើសំណើនោះមិនទាន់បានធ្វើវិសោធនកម្មនៅឡើយ។ សំណើដែលបានដកអាចដាក់សារជាថ្មីបានដោយរដ្ឋសមាជិកផ្សេងទៀតរបស់គណៈកម្មាធិការ។

បញ្ញត្តិ ២៨- បញ្ហានៃនីតិវិធី

២៨.១ ក្នុងអំឡុងពេលពិភាក្សា រដ្ឋសមាជិកអាចលើកឡើងនូវបញ្ហានៃនីតិវិធី ហើយបញ្ហានៃនីតិវិធីនោះនឹងត្រូវធ្វើការសម្រេចភ្លាមៗដោយប្រធាន។

២៨.២ ការប្តឹងជំទាស់ អាចនឹងធ្វើឡើងប្រចាំទៅនឹងការសម្រេចរបស់ប្រធានគណៈកម្មាធិការ។ ការបណ្តឹងជំទាស់បែបនេះត្រូវយកមកធ្វើការបោះឆ្នោតភ្លាមៗ ហើយការសម្រេចរបស់ប្រធានត្រូវព្យួរមួយរយៈពេលទាល់តែមានការកែប្រែ។

បញ្ញត្តិ ២៩- សំណើនីតិវិធី

ក្នុងអំឡុងពេលពិភាក្សាលើបញ្ហាណាមួយ រដ្ឋសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការអាចស្នើសុំច្បាប់ ដូចជា ៖ សុំព្យួរ ឬលើកកិច្ចប្រជុំលើកកិច្ចពិភាក្សា ឬការចិញ្ចឹមពិភាក្សា។

បញ្ញត្តិ ៣០- ការព្យួរ ឬការលើកការប្រជុំ

ក្នុងអំឡុងពេលពិភាក្សាលើបញ្ហាណាមួយ រដ្ឋសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការអាច ស្នើសុំព្យួរ ឬ លើកការប្រជុំទៅពេលក្រោយ។ សំណើច្បាប់បែបនេះត្រូវដាក់ ឱ្យធ្វើការបោះឆ្នោតសម្រេចភ្លាមៗ ដោយមិនចាំបាច់មានការពិភាក្សាឡើយ។

បញ្ញត្តិ ៣១- ការលើកកិច្ចពិភាក្សា

ក្នុងអំឡុងពេលពិភាក្សាលើបញ្ហាណាមួយ រដ្ឋសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការអាចស្នើសុំលើកកិច្ចពិភាក្សាលើបញ្ហាណាមួយដែលត្រូវលើកមកពិភាក្សានោះ។ នៅក្នុងសំណើសុំលើកពេលនោះ រដ្ឋសមាជិកត្រូវបង្ហាញថាតើត្រូវលើកពេលដោយគ្មានកាលកំណត់ ឬ លើកទៅពេលដាក់លាក់ណាមួយដែល

ខ្លួនត្រូវបញ្ជាក់។ បន្ថែមលើអ្នកលើកសំណើនោះ អាចមានមនុស្សម្នាក់ឡើងមានមតិគាំទ្រ ហើយម្នាក់ទៀតឡើងមានមតិជំទាស់នឹងការលើកសំណើនោះ។

បញ្ញត្តិ ៣២- ការបិទកិច្ចពិភាក្សា

រដ្ឋសមាជិកមួយ នៃគណៈកម្មាធិការអាចស្នើសុំឱ្យធ្វើការបិទកិច្ចពិភាក្សា នៅពេលណាមួយដោយមិនគិតថា តើមាន ឬ គ្មានអ្នកចង់មានមតិណាម្នាក់បានបញ្ជាក់រួច ហើយនូវបំណងរបស់ខ្លួនដែលគាត់ចង់ចូលរួមក្នុងការពិភាក្សានោះឡើយ។ ប្រសិនបើមានការអនុញ្ញាតឱ្យឡើងបញ្ហាព្រមគ្នាជំទាស់ទៅនឹងការបិទនេះ អ្នកឡើងបញ្ហាព្រមគ្នា គឺត្រូវកំណត់ចំនួនមិនឱ្យលើសពី ២ រូបឡើយ។ នៅពេលនោះប្រធានត្រូវដាក់សំណើសុំបិទកិច្ចពិភាក្សានោះដោយធ្វើការបោះឆ្នោតសម្រេច ហើយប្រសិនបើគណៈកម្មាធិការគាំទ្រសំណើនោះ ប្រធានគណៈកម្មាធិការត្រូវប្រកាសបិទកិច្ចពិភាក្សា។

បញ្ញត្តិ ៣៣- លំដាប់លំដោយនៃសំណើនីតិវិធី

ស្ថិតក្រោមបញ្ញត្តិ ២៨ សំណើច្បាប់ដូចខាងក្រោមមានសារៈសំខាន់ណាស់ ដោយត្រូវរៀបរាតាមលំដាប់លំដោយដូចខាងក្រោម ហើយគ្រប់សំណើ និងសំណើនីតិវិធីទាំងអស់ ត្រូវធ្វើឡើងមុនពេលបើកកិច្ចប្រជុំ:

- ក. សំណើសុំព្យួរកិច្ចប្រជុំ
- ខ. សំណើសុំលើកកិច្ចប្រជុំ
- គ. សំណើសុំលើកកិច្ចពិភាក្សាអំពីសំណួរដែលត្រូវធ្វើការពិភាក្សា
- ឃ. សំណើសុំបិទកិច្ចពិភាក្សាអំពីសំណួរដែលត្រូវធ្វើការពិភាក្សា។

បញ្ញត្តិ ៣៤- សេចក្តីសម្រេច

៣៤.១ គណៈកម្មាធិការត្រូវអនុម័តលើសេចក្តីសម្រេច និងអនុសាសន៍ទាំងឡាយដែលខ្លួនយល់ថាសមស្រប។

៣៤.២ ឯកសារស្តីពីការសម្រេចនីមួយៗគឺត្រូវអនុម័តនៅចុងបញ្ចប់នៃកិច្ចពិភាក្សានៃរបៀបវារៈនោះ។

VII. ការបោះឆ្នោត

បញ្ញត្តិ ៣៥- សិទ្ធិបោះឆ្នោត

រដ្ឋសមាជិកនីមួយៗរបស់គណៈកម្មាធិការ ត្រូវមានសម្លេងឆ្នោតមួយនៅក្នុងគណៈកម្មាធិការ។

បញ្ញត្តិ ៣៦ - ដំណើរការក្នុងពេលបោះឆ្នោត

បន្ទាប់ពីប្រធានបានប្រកាសចាប់ផ្តើមធ្វើការបោះឆ្នោត គ្មានជនណាម្នាក់អាចរំខានការបោះឆ្នោតបានឡើយ លើកលែងតែអ្នកនោះជា រដ្ឋសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានៃនីតិវិធីនៃដំណើរការជាក់ស្តែងនៃការបោះឆ្នោត នោះ។

បញ្ញត្តិ ៣៧ - សម្លេងភាគច្រើន

លើកលែងតែមានបញ្ជាក់នៅក្នុងបញ្ញត្តិទាំងនេះ បើមិនដូច្នោះទេសេចក្តីសម្រេចទាំងអស់របស់គណៈកម្មាធិការត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើមតិភាគច្រើននៃរដ្ឋសមាជិកដែលមានវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោត។

បញ្ញត្តិ ៣៨ - ការរាប់សន្លឹកឆ្នោត

សម្រាប់គោលបំណងនៃបញ្ញត្តិទាំងនេះ ការកំណត់ថា “រដ្ឋសមាជិកមានវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោត” គឺសំដៅលើ រដ្ឋសមាជិកដែលបានបោះឆ្នោតកាំទ្រ ឬ បដិសេធន៍។ រដ្ឋសមាជិកដែលបោះឆ្នោតអនុបវាទ គឺត្រូវបានចាត់ទុកថាមិនបានបោះឆ្នោត។

បញ្ញត្តិ ៣៩ - ការបោះឆ្នោតដោយលើកដៃ

៣៩.១ ជាទូទៅ ការបោះឆ្នោត គឺធ្វើឡើងដោយការលើកដៃ។

៣៩.២ ប្រសិនបើមានភាពមិនច្បាស់ពាក់ព័ន្ធនឹងលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតដោយ ការលើកដៃនោះ ប្រធាននឹងរៀបចំការបោះឆ្នោតលើកទី២ ដោយការហៅឈ្មោះបញ្ជីវត្តមានម្តង។

៣៩.៣ ការបោះឆ្នោតដោយហៅឈ្មោះក៏អាចធ្វើទៅបានផងដែរ ប្រសិនបើមានការស្នើឡើងពីរដ្ឋសមាជិកពីរ ឬ ច្រើនរបស់គណៈកម្មាធិការនៅមុនពេល ការបោះឆ្នោតចាប់ផ្តើម។

VIII. លេខាធិការដ្ឋានរបស់គណៈកម្មាធិការ

បញ្ញត្តិ ៤០ - លេខាធិការដ្ឋាន

៤០.១ គណៈកម្មាធិការត្រូវមានការជួយជ្រោមជ្រែងពីលេខាធិការដ្ឋានរបស់អង្គការ យូណេស្កូ (មាត្រា ១០.១ នៃអនុសញ្ញា)។

៤០.២ អគ្គនាយក ឬ អ្នកតំណាងរបស់គាត់ត្រូវចូលរួមនៅក្នុងការងាររបស់គណៈកម្មាធិការ និង ការងាររបស់ស្ថាប័នផ្តល់ប្រឹក្សាបណ្តោះអាសន្ន និងស្ថាប័នសាខា ប៉ុន្តែគាត់គ្មានសិទ្ធិបោះ ឆ្នោតឡើយ។ គាត់អាចថ្លែងការណ៍ដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅពេលណា មួយអំពីចម្ងល់ណាមួយដើម្បីធ្វើការពិចារណា។

៤០.៣ អគ្គនាយកត្រូវតែងតាំងមន្ត្រីមួយរូបនៅក្នុងលេខាធិការដ្ឋានរបស់អង្គការ យូណេស្កូ ឱ្យធ្វើជា លេខារបស់គណៈកម្មាធិការ និងតែងតាំងមន្ត្រីផ្សេងៗ ទៀតឱ្យរួមបង្កើតលេខាធិការដ្ឋាន របស់គណៈកម្មាធិការ។

៤០.៤ លេខាធិការដ្ឋានត្រូវទទួលបកប្រែ និងចែកចាយឯកសារផ្លូវការទាំងអស់របស់គណៈកម្មា ធិការ ហើយត្រូវរៀបចំការងារបកប្រែនៅក្នុងការពិភាក្សា ដូចមានចែងនៅក្នុងបញ្ញត្តិ ៤៣។

៤០.៥ លេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវអនុវត្តការកិច្ចសំខាន់ៗទាំងអស់ផ្សេងៗទៀត ដើម្បីឱ្យដំណើរការ ការងាររបស់គណៈកម្មាធិការមានភាពល្អប្រសើរ។

IX. ភាសាផ្លូវការនិងរបាយការណ៍

បញ្ញត្តិ ៤១- ភាសាផ្លូវការ

៤១.១ ភាសាផ្លូវការរបស់គណៈកម្មាធិការ គឺភាសាអង់គ្លេស និងភាសាបារាំង។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង នានាត្រូវធ្វើឡើង រួមទាំងតាមរយៈការផ្តល់មូលនិធិបន្ថែម ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការប្រើ ប្រាស់ភាសាផ្លូវការផ្សេងទៀតរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ឱ្យទៅជាភាសាដែលប្រើការ។ ដោយឡែកប្រទេសម្ចាស់ផ្ទះត្រូវជួយសម្រួលចំពោះការប្រើប្រាស់ភាសារបស់ខ្លួនផ្ទាល់។

៤១.២ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់គណៈកម្មាធិការ ដោយប្រើភាសាមួយ ក្នុងចំណោមភាសាផ្លូវការទាំងនោះ គឺត្រូវបកប្រែទៅ ជាភាសាផ្សេងទៀត។

៤១.៣ ទោះបីយ៉ាងនេះក៏ដោយ អ្នកថ្លែងការណ៍អាចប្រើភាសាផ្សេងណាមួយក៏បាន ប៉ុន្តែគេត្រូវ រៀបចំដោយខ្លួនឯងនូវការងារបកប្រែសេចក្តីថ្លែងការណ៍ខ្លួនឱ្យទៅជាភាសាផ្លូវការទាំងនោះ។

៤១.៤ ឯកសាររបស់គណៈកម្មាធិការត្រូវធ្វើឡើងជាពីរភាសា គឺភាសាអង់គ្លេស និងភាសាបារាំង។

បញ្ញត្តិ ៤២- កាលបរិច្ឆេទចែកចាយឯកសារ

ឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងខ្លឹមសារស្តីពីរបៀបវារៈបណ្តោះអាសន្ននៃសម័យប្រជុំនីមួយៗ របស់គណៈកម្មាធិការ ត្រូវចែកចាយទៅឱ្យសមាជិកទាំងអស់របស់គណៈកម្មាធិការជាភាសាផ្លូវការទាំងពីរយ៉ាងតិច៤សប្តាហ៍ មុនពេលចាប់ផ្តើមសម័យប្រជុំ។ ឯកសារទាំងនោះ ត្រូវចែកចាយតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិចទៅអង្គការ ដែលមានទទួលស្គាល់ ស្ថាប័នសាធារណៈ ឬ ស្ថាប័នឯកជន និងបុគ្គលឯកជនដែលត្រូវបាន អញ្ជើញឱ្យចូលរួមក្នុងសម័យប្រជុំ និងចែកចាយទៅរដ្ឋភាគីដែលមិនមែនជាសមាជិករបស់គណៈ កម្មាធិការ។

បញ្ញត្តិ ៤៣- របាយការណ៍សម័យប្រជុំ

នៅពេលបញ្ចប់សម័យប្រជុំនីមួយៗ គណៈកម្មាធិការត្រូវអនុម័តលើរបាយការណ៍របស់ខ្លួនក្នុងទម្រង់ ជាបញ្ជីនៃសេចក្តីសម្រេច។ របាយការណ៍នេះត្រូវបោះពុម្ពជាពីរភាសាផ្លូវការនៅក្នុងខែបន្ទាប់ពីបិទ សម័យប្រជុំដែលបានលើកឡើងនោះ។

បញ្ញត្តិ ៤៤- កំណត់ហេតុសង្ខេប

លេខាធិការដ្ឋានត្រូវរៀបចំកំណត់ហេតុសង្ខេបនៃកិច្ចប្រជុំរបស់គណៈកម្មាធិការដើម្បីសុំការឯកភាព នៅពេលបើកសម័យប្រជុំលើកក្រោយ។

បញ្ញត្តិ ៤៥- ការទំនាក់ទំនងនៃការងាររៀបចំឯកសារ

អគ្គនាយកត្រូវបញ្ជូនបញ្ជីនៃសេចក្តីសម្រេច និងកំណត់ហេតុសង្ខេបចុងក្រោយនៃកិច្ចពិភាក្សានៅក្នុង កិច្ចប្រជុំជាសាធារណៈទៅឱ្យសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការ រដ្ឋភាគីទាំងអស់នៃអនុសញ្ញា អង្គការ ដែលបានទទួលស្គាល់ ស្ថាប័នសាធារណៈ ឬ ស្ថាប័នឯកជន និងបុគ្គលឯកជនដែលបានអញ្ជើញឱ្យចូល រួមក្នុងសម័យប្រជុំនោះ។

បញ្ញត្តិ ៤៦- របាយការណ៍ដាក់ជូនមហាសន្និបាតនៃរដ្ឋភាគី និង មហាសន្និបាតរបស់អង្គការ យូណេស្កូ

៤៦.១ គណៈកម្មាធិការត្រូវដាក់របាយការណ៍ស្តីអំពីសកម្មភាព និងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនជូន មហាសន្និបាតនៃរដ្ឋភាគីនៅពេលរៀបចំសម័យប្រជុំសាមញ្ញនីមួយៗ និងដាក់ជូនមហាសន្និ បាតរបស់អង្គការ យូណេស្កូ នៅពេលរៀបចំសម័យប្រជុំសាមញ្ញនីមួយៗដើម្បីពិនិត្យ (មាត្រា ៣០.២ នៃ អនុសញ្ញា) ។

៤៦.២ គណៈកម្មាធិការ អាចនឹងផ្តល់សិទ្ធិជូនប្រធានរបស់ខ្លួន ឱ្យបញ្ជូនរបាយការណ៍ទាំងនេះក្នុង ទម្រង់គណៈកម្មាការតែម្តង។

៤៦.៣ ច្បាប់ថតចម្លងនៃរបាយការណ៍ទាំងនេះនឹងត្រូវផ្ញើទៅឱ្យរដ្ឋភាគីទាំង អស់នៃអនុសញ្ញា។

X. ការអនុម័ត ការធ្វើវិសោធនកម្ម ការព្យួរបញ្ញត្តិនៃនីតិវិធី

បញ្ញត្តិ ៤៧- ការអនុម័ត

គណៈកម្មាធិការត្រូវអនុម័តបញ្ញត្តិនៃនីតិវិធីរបស់ខ្លួនដោយមតិ ២/៣ នៃសមាជិក ដែល មានវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោត (មាត្រា ៤.២ នៃអនុសញ្ញា) ។

បញ្ញត្តិ ៤៨- ការធ្វើវិសោធនកម្ម

លើកលែងតែបញ្ញត្តិនៃនីតិវិធីនោះបង្កើតជាបទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញា បើមិនដូច្នោះទេ គណៈកម្មាធិការ អាចធ្វើវិសោធនកម្មទៅលើបញ្ញត្តិនៃនីតិវិធីទាំងនោះបាន ដោយផ្អែកលើសេចក្តីសម្រេចធ្វើឡើងក្នុង កិច្ចប្រជុំពេញអង្គ ដោយមតិភាគច្រើន ២/៣ នៃរដ្ឋសមាជិកដែលមានវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោត ប្រសិនបើការធ្វើវិសោធនកម្មដែលបានស្នើឡើងនោះត្រូវបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងរបៀបវារៈនៃសម័យ ប្រជុំស្រប តាមបញ្ញត្តិ ៩ និង១០។

បញ្ញត្តិ ៤៩- ការព្យួរ

លើកលែងតែបញ្ញត្តិនៃនីតិវិធីនោះបង្កើតជាបទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញា បើមិនដូច្នោះទេ គណៈកម្មាធិការ អាចព្យួរការដាក់ឱ្យអនុវត្តបញ្ញត្តិណាមួយនៃនីតិវិធីទាំងនេះ ដោយផ្អែកលើសេចក្តីសម្រេចនៅក្នុងកិច្ច ប្រជុំពេញអង្គដោយមតិភាគច្រើន ២/៣ នៃ រដ្ឋសមាជិកដែលមានវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោត។

បទបញ្ញត្តិហិរញ្ញវត្ថុនៃគណនេយ្យពិសេសសម្រាប់បេតិកភណ្ឌអរូបិយ

បានអនុម័តដោយគណៈកម្មាធិការនៅក្នុងសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញលើកទី ១ របស់ខ្លួន (នៅ Chengdu ប្រទេសចិន ពីថ្ងៃទី ២៣ ដល់ ២៧ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៧) ។

មាត្រា ១- ការបង្កើតគណនីពិសេសសម្រាប់បេតិកភណ្ឌអរូបិយ

១.១ មាត្រា ២៥ នៃអនុសញ្ញាសម្រាប់អភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ (ដែលហៅថា “អនុសញ្ញា” បានបង្កើតមូលនិធិមួយមានឈ្មោះថា មូលនិធិ សម្រាប់អភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្ប

ធម៌អរូបិយ (ដែលគេហៅថា 'មូលនិធិ')។ ដោយសារវាជាមូលនិធិដែលមានលក្ខណៈជាម្ចាស់ជំនួយចម្រុះជាតិសាសន៍មូលនិធិនេះនឹងត្រូវគ្រប់គ្រងដារបៀបគណនីពិសេសមួយ។

១.២ យោងតាមមាត្រា ៦.៦ នៃបញ្ញត្តិហិរញ្ញវត្ថុរបស់អង្គការ យូណេស្កូ គណនីពិសេសមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងធ្វើជាមូលនិធិសម្រាប់ភាគីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ (ដែលហៅថា “គណនីពិសេស”)។

១.៣ បញ្ញត្តិខាងក្រោមនេះត្រូវគ្រប់គ្រងលើប្រតិបត្តិការនៃគណនីពិសេសនេះ។

មាត្រា ២- អំឡុងពេលប្រតិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ

អំឡុងពេលប្រតិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុត្រូវស្របគ្នាទៅនឹងអំឡុងពេលប្រតិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុរបស់អង្គការ យូណេស្កូ។

មាត្រា ៣- គោលបំណង

គោលបំណងនៃគណនីពិសេសនេះ គឺដើម្បីទទួលបាននូវប្រាក់វិភាគទានពីប្រភពផ្សេងៗដែលមានបង្ហាញនៅក្នុងមាត្រា ៤.១ ខាងក្រោម និងសម្រាប់ចំណាយក្នុងការជួយអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយអនុលោមទៅតាមលក្ខខណ្ឌនៃអនុសញ្ញា និងបទបញ្ញត្តិនៃពេលបច្ចុប្បន្ន។

មាត្រា ៤- ប្រាក់ចំណូល

៤.១ យោងតាមមាត្រា ២៥.៣ នៃអនុសញ្ញានេះ ប្រាក់ចំណូលរបស់គណនីពិសេសរួមមាន :

- ក. ប្រាក់វិភាគទានផ្តល់ដោយរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញា ស្របតាមមាត្រា ២៦
- ខ. មូលនិធិដែលរៀបចំដោយមហាសន្និបាតអង្គការ យូណេស្កូ សម្រាប់គោលបំណងនេះ
- គ. ប្រាក់វិភាគទាន អំណោយ ឬទ្រព្យសម្បត្តិដែលផ្តល់ឱ្យដោយ :
  - (i) រដ្ឋផ្សេងៗ
  - (ii) អង្គការ និងកម្មវិធីក្នុងប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិ ជាពិសេសកម្មវិធីអភិវឌ្ឍអង្គការសហប្រជាជាតិ ព្រមទាំងអង្គការអន្តរជាតិផ្សេងៗទៀត
  - (iii) ស្ថាប័នសាធារណៈ ឬស្ថាប័នឯកជន ឬបុគ្គលទាំងឡាយ
- ឃ. ការប្រាក់ត្រូវបង់លើធនធានផ្សេងរបស់គណនីពិសេស
- ង. មូលនិធិទទួលបានពីការរៃអង្គស និងទទួលបានប្រាក់ពីក្នុងពិធីផ្សេងៗដែលរៀបចំឡើងសម្រាប់ផលប្រយោជន៍របស់គណនីពិសេស

ច. ប្រភពផ្សេងៗទៀតដែលមានការអនុញ្ញាតពីគណៈកម្មាធិការ។

៤.២ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២៦.១ នៃអនុសញ្ញានេះ ប្រាក្រឹកាគទានរបស់រដ្ឋភាគីដែលមិនបាន ប្រកាសស្របតាមមាត្រា ២៦.២ នៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវផ្តល់ជូនទៅតាមភាគរយស្មើគ្នាដូច ដែលបានកំណត់ដោយមហាសន្និបាតនៃរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា ៥- ការចំណាយ

៥.១ យោងទៅលើមាត្រា ២៥.៤ នៃអនុសញ្ញា ការប្រើប្រាស់ធនធានផ្សេងៗ នៅក្នុងគណនីពិសេស នេះដោយគណៈកម្មាធិការ ត្រូវធ្វើការសម្រេចដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ណែនាំជាមូលដ្ឋាន ដែលដាក់ចេញដោយមហាសន្និបាត។

៥.២ គណនីពិសេសនេះ នឹងត្រូវកត់ត្រាឥណទានជាមួយនឹងការចំណាយពាក់ព័ន្ធនឹងគោលបំណង របស់ខ្លួនដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣ ខាងលើ ដោយរួមទាំងការចំណាយផ្នែករដ្ឋបាលផ្ទាល់ ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងការងាររដ្ឋបាល។

៥.៣ ខ្ទង់ចំណាយត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងរង្វង់ដែនកំណត់នៃមូលនិធិដែលមាន។

មាត្រា ៦- មូលនិធិបម្រុង

នៅក្នុងគណនីពិសេសនេះ គឺមានបង្កើតមូលនិធិបម្រុងមួយ ដើម្បីបំពេញតាមសំណើសុំជំនួយក្នុង ករណីមានបញ្ហាបន្ទាន់ខ្លាំង ដូចបានប្រមើលជាមុននៅក្នុង មាត្រា ១៧.៣ និង ២២.២ នៃអនុសញ្ញានេះ។ ចំនួនទឹកប្រាក់បម្រុង គឺត្រូវកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការតែម្តង។

មាត្រា ៧- គណនេយ្យ

៧.១ អ្នកត្រួតពិនិត្យគណនេយ្យរបស់អង្គការយូណេស្កូត្រូវរក្សារបាយការណ៍គណនេយ្យនេះជាចាំ បាច់។

៧.២ សម្រាប់សមតុល្យដែលមិនបានប្រើប្រាស់នៅចុងបញ្ចប់នៃអំឡុងពេលប្រតិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុត្រូវ លើកយកទៅប្រើក្នុងអំឡុងពេលប្រតិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ លើកក្រោយ។

៧.៣ គណនេយ្យនៃគណនេយ្យពិសេសនេះត្រូវដាក់ជូនសវនករខាងក្រៅរបស់អង្គការ យូណេស្កូ ដើម្បីធ្វើសវនកម្មរួមជាមួយនឹងគណនេយ្យផ្សេងៗរបស់អង្គការដងដែរ។

៧.៤ ប្រាក់វិភាគទានមនុស្សធម៌ត្រូវកត់ត្រាជូនដំណើរការក្នុងគណនីពិសេស។

៧.៥ អគ្គនាយកត្រូវដាក់គណនេយ្យទាំងអស់ជូនមហាសន្និបាតនៃរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញាដើម្បីពិនិត្យ។

មាត្រា ៨ - វិនិយោគទុន

៨.១ អគ្គនាយកអាចធ្វើការវិនិយោគរយៈពេលខ្លីនៃចំនួនទឹកប្រាក់អចិន្ត្រៃយ៍និងផ្តល់ឥណទានដល់គណនីពិសេស។

៨.២ ការប្រាក់ដែលទទួលបានពីការវិនិយោគទាំងនេះត្រូវផ្តល់ឥណទានចូល ក្នុងគណនីពិសេស។

មាត្រា ៩ - បញ្ញត្តិទូទៅ

លើកលែងតែមានចែងនៅក្នុងបទបញ្ញត្តិទាំងនេះ បើមិនដូច្នោះទេគណនីពិសេសនេះត្រូវធ្វើការគ្រប់គ្រងស្របតាមបទបញ្ញត្តិហិរញ្ញវត្ថុរបស់អង្គការ យូណេស្កូ។

បែបបទគំរូនៃការធ្វើសច្ចាប័ន/ការទទួលយក/ការអនុម័ត/ការយល់ព្រម

យើង.....

(ឈ្មោះប្រមុខរដ្ឋប្បវេណីរដ្ឋបាលប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស)

នៃ.....

(ឈ្មោះប្រទេស)

បានឃើញ និងពិនិត្យ **អនុសញ្ញារបស់អង្គការ យូណេស្កូ ស្តីពីការអភិរក្ស បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបិយ (ឆ្នាំ២០០៣)**

តាមរយៈអំណាចដែលបានផ្តល់មកឱ្យយើង យើងបានឯកភាព និងពិតជាឯកភាព លើខ្លឹមសារទាំងមូល និងតាមផ្នែកនីមួយៗស្របតាមបទបញ្ញត្តិនានាដែលមាន ចែង។

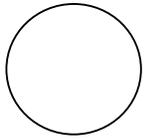
យើងសូមប្រកាសថា យើងធ្វើសច្ចាប័ន/ទទួលយក/អនុម័ត/យល់ព្រម ចំពោះអនុសញ្ញាខាងលើស្របតាមមាត្រា៣២ និង ៣៣ ហើយអះអាងថាអនុសញ្ញា នេះពិតជាត្រូវបានពិនិត្យយ៉ាងហ្មត់ចត់

ដើម្បីជាសក្ខីភាព យើងសូមដាក់លិខិតុបករណ៍រងនេះជាការធ្វើសច្ចាប័ន/ការទទួលយក/ការអនុម័ត /ការយល់ព្រម ដោយយើងបានបោះត្រាដើម្បីបញ្ជាក់ជាកស្តុតាង។

ធ្វើនៅ (ទីកន្លែង) .....

នៅថ្ងៃទី (កាលបរិច្ឆេទ) .....

(ត្រា) (ហត្ថលេខា) .....

ប្រមុខរដ្ឋប្ប
ប្រមុខរដ្ឋាភិបាលប្ប
រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស

Section of Intangible Cultural Heritage
Division of Cultural Projects and Intangible Heritage
Culture Sector
UNESCO, Paris

សំណាកដើម៖

Graphic design: Doc Levin/Judith Spinatsch, Marion Duval
Printed by: Albe De Coker, Belgium
©UNESCO, 2009

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Intangible
Cultural
Heritage

UNESCO
Section of Intangible Cultural Heritage
Division of Cultural Projects and Intangible Heritage
Culture Sector

1, rue Miollis
75732 Paris Cedex 15
Tel.: +(33) 1 45 68 42 52
Fax : +(33) 1 45 68 57 52

ISSN: 2072-7909

កូនសៀវភៅនេះអាចប្រែសម្រួលនិងបោះពុម្ពជាភាសាខ្មែរបានដោយសារគម្រោង **MDG-F** ដែល
ឧបត្ថម្ភថវិកាដោយប្រទេសអេស្ប៉ាញ។

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Intangible
Cultural
Heritage

UNESCO
Section of Intangible Cultural Heritage
Division of Cultural Projects and Intangible Heritage
Culture Sector

1, rue Miollis
75732 Paris Cedex 15
Tel. : +(33) 1 45 68 42 52
Fax : +(33) 1 45 68 57 52

ISSN: 2072-7909

កូនសៀវភៅនេះអាចប្រែសម្រួលនិងបោះពុម្ពជាភាសាខ្មែរបានដោយសារគម្រោង **MDG-F** ដែល
ផ្តល់ការគាំទ្រដោយប្រទេសអូស្ត្រាលី។